VAASA.
VASA.

Suomen maisema-arkkitehtiliitto
Finlands landskapsarkitektförbund

Vaasan kauppatori

kutsukilpailu

ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA

10.10.2022

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

Sisällysluettelo

1. YLEISTÄ ... 3
   1.1. Kilpailun järjestäjä, luonne, kieli ja tarkoitus ... 3
   1.2. Kilpailuaikataulu ... 3
   1.3. Kilpailuun valitut työryhmät ... 3
   1.4. Tuomaristo ... 4
   1.5. Arviointiperusteet ... 5
2. KILPAILUN YLEISARVOSTELU ... 7
3. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT ... 8
   3.1. Bygdens torg. Seudun tori. ... 8
   3.2. Hemmahamn ... 10
   3.3. Palimpsest ... 12
   3.4. Vaasan helmi ... 14
4. KILPAILUN TULOS ... 16
   4.1. Päätös palkintojen jakamisesta ... 16
   4.2. Palkintolautakunnan suositukset kilpailun jatkotoimenpiteiksi ... 16
5. ASIANTUNTIJALAUSUNNOT ... 18
6. ALLEKIRJOITUKSET ... 19

LIITTEET ... 19

Kilpailutöiden planssit pdf-muodossa

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

1. YLEISTÄ

1.1. Kilpailun järjestäjä, luonne, kieli ja tarkoitus

Vaasan kaupungin kaavoitus ja kuntatekniikka ovat järjestäneet suunnittelukilpailun Vaasan kauppatorin alueesta yhteistyössä Suomen Maisema-arkkitehtiliiton (MARK) kanssa. Kilpailu on järjestetty kutsukilpailuna, kilpailuun ilmoittautuneiden ja edelleen heistä valittujen kesken. Kilpailuehdotukset on laadittu suomen tai ruotsin kielellä. Kilpailuohjelma julkaistiin suomeksi ja ruotsiksi, liitteet pääasiassa suomeksi. Arvostelupöytäkirja julkaistaan suomen- ja ruotsinkielellä. Mahdollisessa ristiriitatilanteessa noudatetaan suomenkielistä julkaisua.

Suunnittelukilpailun tarkoituksena oli saavuttaa Vaasan kauppatorista ja sen ympäristöstä toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti toteutuskelpoinen ratkaisu, joka on käytettävissä hankkeen jatkosuunnittelun pohjana. Ratkaisun oli tuettava kestävällä tavalla keskustan elinvoimaisuutta, kulttuurihistoriallisia arvoja, viihtyisyyttä ja kaupunkiympäristön monimuotoisuutta. Keskeistä oli myös huomioida alueen esteettömyys ja lapsiystävällisyys.

1.2. Kilpailuaikataulu

Kilpailukutsu julkaistiin 11.3.2022
Kilpailuun ilmoittautuminen päättyi 29.3.2022.
Kilpailijat valittiin ja kilpailuaika alkoi 6.4.2022.
Kilpailua koskevat kysymykset sai jättää 17.3.2022 mennessä ja niihin vastattiin 22.3.2022 mennessä.
Kilpailu esiteltiin kilpailuun valituille seminaarissa 11.4.2022.
Kilpailuaika päättyi ja työt toimitettiin 8.7.2022 mennessä.

Suunnitelmat olivat yleisön kommentoitavana kilpailun nettisivuilla ja kaupungin pääkirjastolla heinä-elokuun 2022 aikana.
Kilpailun tulos julkistetaan 26.10.2022.

1.3. Kilpailuun valitut työryhmät

Määräaikaan mennessä ilmoittautuneiden ja kelpoisuusvaatimukset täyttävien kilpailuryhmien joukosta palkintolautakunta valitsi neljä työryhmää. Osallistujien valinnassa arvioitiin työryhmien jäsenten koulutus, työkokemus ja referenssit. Kilpailijat valittiin kahdella tavalla: kolme työryhmää vähimmäisvaatimukset täyttävien sekä erityisansioita koulutuksessaan ja referensseissään osoittaneiden työryhmien joukostaja ja yksi työryhmä arvonnalla kaikkien muiden vähimmäisvaatimukset täyttävien työryhmien joukosta. Referenssien erityisansioiksi luettiin sijoittuminen arvoympäristöihin, kuten RKY-alueelle, vastaavien

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

kohteiden toteutuneisuus, uniikit, toiminnalliset ja leikkiin kannustavat ympäristöt sekä aiempi julkisiin ulkotiloihin liittyvä kilpailumenestys Suomessa ja Pohjoismaissa.

Kilpailuun valittiin seuraavat työryhmät:

- Funkia
- Loci maisema-arkkitehdit – Ramboll – Valoa
- MASU Planning
- VSU maisema-arkkitehdit Oy

Kaikki valitut työryhmät osallistuivat kilpailuun ja toimittivat kilpailuehdotuksen määräajassa.

1.4. Tuomaristo

Palkintolautakuntaan kuuluvat:

Markku Järvelä, toimialajohtaja, Vaasan kaupunki
Päivi Korkealaakso, kaavoitusjohtaja, arkkitehti SAFA, Vaasan kaupunki
Jukka Talvi, kuntatekniikan johtaja, Vaasan kaupunki
Max Jansson, toimitusjohtaja, Visit Vaasa
Outi Orhanen, rakennustutkija, Pohjanmaan museo
Kai Luoma, Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja
Maija Ovaska, Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen
Helena Iltanen, maisema-arkkitehti MARK, Vaasan kaupunki

Suomen maisema-arkkitehtiliiton nimeämänä:
Gretel Hemgård, maisema-arkkitehti MARK, Suomen maisema-arkkitehtiliitto ry

Suomen Arkkitehtiliiton nimeämänä:
Sami Heikkinen, arkkitehti SAFA, Suomen Arkkitehtiliitto ry

Palkintolautakunnan sihteerinä toimii viheraluesuunnittelija Hanna Vallinmäki, Vaasan kaupunki.

Palkintolautakunta kuuli arvioinnin aikana seuraavia asiantuntijoita:

Annika Harjula-Eriksson, tutkija, Vaasan kaupunki
Eeva Simons, Vaasan vammaisneuvoston jäsen
Elina Bonelius, museotoimen johtaja, Vaasan kaupunki
Emma Widd, kaavoitusarkkitehti, Vaasan kaupunki
Henry Söderlund, vastaava liikunnanohjaaja, Vaasan kaupunki
Jenni Parpala, Vaasan yrittäjät ry:n puheenjohtaja
Jori Löfbacka, liikennejärjestelypäällikkö, Vaasan kaupunki

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

Jyri Mursula, Suunnittelupäällikkö, Vaasan kaupunki
Leila Roininen, viheraluehortonomi, Vaasan kaupunki
Magnus Söderström, markkinointipäällikkö, Shopping Vasa
Mika Lehtonen, liikuntatoimenjohtaja, Vaasan kaupunki
Paula Frank, rakennustarkastaja, Vaasan kaupunki
Silvia Rinne, amanuenssi, Vaasan kaupunki
Siri Gröndahl, yksikön päällikkö, kuntatekniikka, Vaasan kaupunki
Siv Aro, liikuntasuunnittelija, Vaasan kaupunki
Tapio Ollikainen, toimitilajohtaja, Vaasan kaupunki
Vaasan ammattikorkeakoulun ympäristöteknologian koulutusohjelman 4. vuoden opiskelijat lehtori Toni Lustilan ohjauksessa

Suunnitelmia vertailtiin erillisissä arvosteluperusteiden mukaisissa teemaryhmissä, joihin pääasiassa osallistui ainakin yksi palkintolautakunnan jäsen ja kyseisen teeman yllä mainitut asiantuntija(t).

Asiantuntijat ja palkintolautakunnan sihteeri eivät ole osallistuneet arvosteluun.

Palkintolautakunta kokoontui 5 kertaa: 4.4.2022, 6.4.2022, 25.8.2022, 19.9.2022 ja 21.9.2022.

1.5. Arviointiperusteet

Kilpailuehdotusten arvioinnissa tärkeimpinä ominaisuuksina tarkasteltiin:

- Kaupunkikuvallinen kokonaisvisio vetovoimaisesta ja monipuolisesta kaupunkitilasta
- Kaikkien tori; erilaisten ikä- ja käyttäjäryhmien huomioiminen, etenkin lapset ja nuoret
- Liikkumisen ja liikenteen toimivuus ja alueen käveltävyys
- Rakennetun kulttuuriympäristön arvojen ja paikallisten ominaispiirteiden huomioiminen
- Maisema-arkkitehtoninen ja arkkitehtoninen kokonaisuus
- Kaupunkivihreä luontevana osana kokonaisuutta
- Torialueen ja torikaupan jäsentäminen sekä toimivuus ja muunneltavuus
- Elävyys ja toiminnallisuus eri vuorokauden- ja vuodenaikoina
- Esteettömyys
- Merellisen yhteyden korostuminen
- Liikekeskustan toimivuus, kivijalkaliikkeiden toimivuus, liikekeskustan jatkuminen Vaasanpuistikon eteläpuolelle
- Toteutettavuus; teknisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaiset ratkaisut.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

Lisäksi arvioinnissa huomioitiin:

- Taiteen soveltuminen ympäristöön
- Kestävän kehityksen mukaiset ratkaisut
- Töiden nähtävillä olon aikana tulleet yleisön kommentit

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

2. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

Suunnittelutehtävä oli vaativa. Kilpailijoiden tuli ottaa huomioon useita osin ristikkäisiäkin tavoitteita. Torin historiallinen luonne, muuttuvat käyttötarpeet sekä maltillinen budjetti ohjasivat suunnittelua vahvasti. Nämä haastavat reunaehdot ovat aiheuttaneet vaihtelevuutta ehdotusten tasoon. Ehdotusten näkemykset ulottuivat rohkeasta visiosta varovaisiin pienempiin muutoksiin.

Vaasan keskustan elinvoimaisuuden lisääminen oli suunnittelutehtävän keskiössä. Ehdotukset tarjoavat puitteet toimijoille elinvoiman kehittämiseen, vaikka rohkeampiakin avauksia olisi voitu tehdä. Täysin uusia toimintoja suunnittelualueelle ei juurikaan ollut esitetty. Torin erilaiset käyttötarpeet oli sisäistetty ja kaikki käyttäjäryhmät oli huomioitu pääsääntöisesti hyvin. Ympäristön viihtyisyyteen, houkuttelevuuteen ja toiminallisuuteen esitetyt ratkaisut toisivat huomattavaa parannusta.

Kilpailutöissä oli mahdollisuuksia monimuotoisen kaupunkikulttuurin kehittymiseen, tosin mitään aivan ainutlaatuista ei valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurihistorialliseen kehykseen ollut työn aikana syntynyt. Olevien materiaalien uudelleenkäyttö ja resurssien järkevä hyödyntäminen oli ehdotuksissa huomioitu hyvin. Meren läheisyydestä ammentavia ajatuksia oli ehdotuksissa useita ja niitä pidettiin kaivattuina teemoina, kilpailuohjelman mukaisesti. Eri ikäryhmille sopivia paikkoja oli kehitelty paljon. Tosin torin arvokkuus ja leikki- ja liikuntatoimintojen luonteva yhteensovittaminen oli aiheuttanut hankaluuksia joissain ehdotuksissa.

Kestävään liikkumiseen ohjaavia ideoita oli runsaasti, mutta Vaasanpuistikon liikenteellisiä ongelmia ei ymmärrettävästi tämän kilpailun puitteissa saatu ratkaistua. Torin ja ympäristön esteettömyys oli huomioitu riittävästi ja ehdotusten ratkaisut ovat tarkemmalla jatkosuunnittelulla kehitettävissä hyvälle tasolle. Toriin kohdistuvat tekniset tavoitteet ja toteutettavuus oli ehdotuksissa, tehtävän laajuus huomioiden, riittävällä tasolla.

Kaikissa kilpailutöissä oli uudistettu ja monipuolistettu alueen kaupunkivihreää. Kaupunkivihreän toimivuus ja kokonaisuus muun ympäristön kanssa oli onnistunut toisissa töissä paremmin kuin toisissa. Maisema-arkkitehtoninen ote kasvillisuuden osalta oli joissain töissä varovaista tai irrallista ja toisissa näyttävää tai rohkeaa.

Kilpailun järjestäminen täytti tavoitteensa ja tuloksena saatiin arvioitua erilaisia lähestymistapoja Vaasan kauppatorin tulevaisuudeksi. Jatkotyöstöllä voittajatyöstä saadaan suuntaviivat Vaasan torin jatkumon seuraavalle vaiheelle.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

3. EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT

3.1. Bygdens torg. Seudun tori.

Ehdotuksen lähtökohtana on kolme vahvaa teemaa: Vaasan klassinen ruutukaava, Pohjanmaan maakunnan identiteetti (merellinen luonto, maisema ja kulttuuriperintö) sekä kestävä kehitys.

Nämä teemat ovat saaneet muotonsa toritilan käsittelyssä, rakenteiden materiaaleissa, kasvillisuudessa, sekä toimintojen sijoittamisessa. Tavoitteessa luoda viihtyisyyttä ja kaikkia ikäryhmiä houkuttelevia paikkoja. Ote on ihmisläheinen ja sympaattinen. Maakunnan elinkeinoperinnön soveltaminen kaupunkitilan rakennetuiksi aiheiksi on ajatuksen tasolla myönteistä ja leikkipaikoilla vaatimattomuus on tervetullutta, mutta esim. lakeuksien kuuluisan ladon lainaus pergolaksi torin laidalla edellyttäisi kaupunkitilan vaatimaa taiteellisempaa käsittelyä.

Hovioikeudenpuiston kaupunkigalleria-ideasta kalusteineen ja runsaine istutuksineen toivoisi karsitumpaa. Ideassa nykyisten taideteosten lisäksi puistikolle tuotaisiin lisää taideteoksia, mutta puistikon nykyiset ja uudet taideteokset eivät olleet esitettynä suunnitelmakuvassa ja teosten vaatiman tilan huomiointi jää arveluttamaan. Kauppatorille esitetty kehyskonsepti tukee klassista kaupunkirakennetta ja korostaa tärkeitä torin sisäisiä näkymälinjoja. Tilankäsittelyä vahvistaa erityisesti torin eteläreunan Torghub-rakennus, joka rajaa uusia torinäkymiä kävelykeskustassa kulkevien jalankulkijoiden näkökulmasta. Kuitenkin tärkeä näkymä Kauppapuistikolta torille ja Vapaudenpatsaalle rajoittuu merkittävästi Torghubin takia. Keskiosa torista

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

rauhoitetaan toritoiminnoille, vaihtuville kaupunkitapahtumille ja vapaalle liikkumiselle ympäri vuoden. Oleskelumahdollisuuksien monipuolisuus, sijoitus ja esimerkiksi puisen penkkityypin monet variaatiot tarjoavat moni-ilmeisen rytmin Alatorin kasvillisuusaiheen reunaan.

Torghub on arkkitehtuuriltaan positiivisella tavalla ajan hengen mukainen. Mielenkiintoisesta rakenteesta syntyvät pitkät räystäät tarjoavat suojaa säältä. Toteutuessaan se voisi tuoda kiinnostavan ja eläväisen uuden elementin torille. Näin iso rakennus vaatii sopivat toimijat tiloihinsa, jotta se oikeuttaa paikkansa torilla.

Torin vahva kehysidea sen sijaan heikkenee esitetyssä epäsymmetrisessä muodossaan. Siihen vaikuttaa myös esiintymislavan uusi ja hieman irrallinen sijainti puu- ja kalusterivistä sekä tämän rivistön aukkoisuus verrattuna Alatorin yhtenäiseen kasvillisuusrivistöön. Esiintymislavan siirtoa ei ole perusteltu. Vesiaiheen sijoitus on kaupunkikuvallisesti motivoitu, mutta sijainti edellyttää nykyisen jätepuristimen siirtoa, josta ei ole mainintaa. Vesileikkialueen käyttöä on monipuolistettu ehdottamalla sen hyödyntämistä talvella luisteluratana. Vapaudenpatsaan itäpuolelle symmetrisesti sijoittuva toinen horisontaalinen aihe on hirsipuutasoista rakennettu monikäyttöinen oleskelupaikka. Sen turvallisuutta leikkeihin katsottiin vaativan tarkempaa tutkimista, mutta aihe on mielekäs ja ehdotuksen pääteemaa heijastava.

Esteetön liikkuminen torilla on huomioitu monesta suunnasta ja ratkaisu on sovellettavissa todellisten kulkureittien mukaiseksi. Esteettömät laituriyhteydet toriaukiolta Alatorin liikkeiden edustalle ovat torin mittakaavassa tosin vaatimattomia. Liikenteellinen toimivuus Torghubin kohdalla pysäkin käyttäjien ja Vaasanpuistikon myötäisesti kulkevien kohdalla mietityttää ja maanalaisen pyöräpysäköinnin toimivuus jäi hieman epäselväksi. Kvarken -vesiaiheen sijoittumien keskelle nykyisin kulkuväylänä ja pienempien tapahtumien alueena käytettyä risteysaluetta on hieman haasteellinen.

Hulevesien hyödyntäminen on ehdotuksen vahvuuksia. Tästä esimerkkinä kaltevan torin pintavesien ohjaaminen pysäköintikannen ulkopuolelle sijoittuvaan sadepuutarhaan. Kasvillisuusaiheet ovat moni-ilmeisiä ja varsin runsaita. Kannen istutuksille esitetyt alustat on tutkittu ja kerrospaksuudet paikoin minimaaliset mutta muilta osin ammattimaisesti mietittyjä. Suunnitelman merelliset viittaukset näkyvät pääasiassa valitussa kasvillisuudessa ja vesiaiheissa.

Ehdotus sisältää runsaasti kehityskelpoisia ja tulevaisuuden kaupunkivihreän haasteisiin kantaa ottavia aiheita. Yleisilme on sympaattisesti eläytyvä ja ote inhimillinen, mutta kokonaisuus jää kuitenkin toritilan rakenteiden ja kalusteiden sijoittelun kannalta hajanaiseksi. Suunnitelman kustannuslaskemat jäivät osin hieman puutteellisiksi.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

3.2. Hemmahamn

HAVAINNEKUVA LEIKKIALUEELTA TORILLE

Kilpailuehdotuksessa korostuu pyrkimys kaupunkitilojen aktiivisen käytön lisäämiseen, myös talvella luistinradan muodossa. Toiminnoille osoitettujen puitteiden luomisessa on samalla kunnioitettu toritilan ja Hovioikeudenpuistikon klassisia piirteitä. Torin puurivistöjen siirrolla keskemmälle on onnistuttu parantamaan sekä rakennusten edustojen että puurivistön välisten tilojen käytettävyyttä. Ehdotus visioi monipuolista toimintaa puurivien rajaamiin tiloihin, joiden kapeus kuitenkin pakottaa kooltaan vaatimattomiin kalusteratkaisuihin. Leikki- ja liikuntapaikat muodostavat suhteellisen pitkän sarjan tiloja, mutta Ylätorin puoleiset kolme teemaleikkipaikkaa rajoittavat vapaata liikkumista kujanteen suuntaisesti. Tilan kapeuden vuoksi niiden merenkulkua ja rannikkoelinkeinoja symboloivien varusteiden puoleensavetävyys jää heikoksi. Eriäviä näkökulmia toimintojen ja toimivuuden näkökulmasta herätti kuntoilutoiminnot torilla, Hoivoikeudenpuistikon skeittaustoiminnon suhde muuhun kulkemiseen ja merellisyyttä henkivän hiekkaturva-alustan eriarvoistavat käyttömahdollisuudet.

Esitetyt valaistusratkaisut parantavat tilannetta hämärän aikaan lisäämällä näyttävyyttä. Valotaideteokset Hovioikeudenpuistikon ja Kauppapuistikon risteyksessä ovat yksi ehdotuksen hyvistä oivalluksista, poiketen muista ehdotuksista. Risteysaluetta käytetään nykyisellään kuitenkin erilaisiin tapahtumiin ja läpikulkuun, jotka taideteoksen myötä eivät olisi mahdollisia.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

Torikioskit arvioitiin arkkitehtuuriltaan varsin vaatimattomiksi ja toritilassa irrallisesti sijoitetuiksi kujanteeseen nähden. Siirrettävät torikojut voisivat luoda yhtenäistä ilmettä, mutta ne eivät käytännössä vastaa torikauppiaiden tarpeita. Sen sijaan torin jäsentäminen toimii torikaupan yrittäjien näkökulmasta tässä työssä parhaiten. Esitetyt diagonaalikäytävät edellyttäisivät tosin parempaa sovittamista torikojujen ryhmittelyyn. Käytävät toimivat kuitenkin esteettömyyden kannalta hyvin ja yhteyttä Vaasanpuistikon yli on parannettu leveämmillä suojateillä, joista toinen on myös korotettu.

Kestävän kehityksen kannalta Hemmahamnin ratkaisut ovat perusteltuja sekä kivimateriaalien että kasvillisuuden käsittelyn osalta. Torin puut sijoittuvat korotettuihin teräsreunaisiin istutusaltaisiin. Näiden kasvualustan jatkamisella torikiveyksen alle varmistetaan juuristolle kasvutilaa, mutta ratkaisu ei esitetyillä kerrospaksuuksilla ole vakuuttava. Kilpailuohjelman toivomia dynaamisia kasvillisuuselementtejä on esitetty istutusaltaisiin puiden alle. Näiden suhteellisen pieni koko heikentää kasvillisuusaiheiden visuaalista näyttävyyttä. Hovioikeudenpuistikon osalta kasvillisuusaiheet ovat perusteltuja.

Hovioikeudenpuistikon lehmuskujan aktivoiminen skeittausväyläksi ei ole huono idea mutta tämän harrastajien erottaminen potentiaalisista ja näkyvimmistä hengailupaikoista voi käytännössä kääntyä huonoksi valinnaksi. Samalla se sulkee muut kävelijät pois lehmuskujanteen sisältä. Kova pintamateriaali vaatisi huleveden tietoista hallintaa varmistamaan lehmuksien kasvuolosuhteet. Vaasanpuistikon hulevesiaihe on kooltaan vaatimaton ja ratkaisuna siten pikemminkin symbolinen kuin hyödyllinen.

Hemmahamn vastaa hyvin kilpailuohjelman vaatimuksiin, mutta esitetyt rakenteet ja kokonaisuuden visuaalinen hallinta jää varovaiseksi. Kustannusten ja toteutuksen puolesta suunnitelma vaikuttaa realistiselta.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

3.3. Palimpsest

Ehdotus poikkeaa ruutukaavakaupungin torien klassisesta puuriviaiheesta viittaamalla torin puuttomaan historiaan, julkisivujen merkitykseen sekä torikaupan merkityksen vähenemiseen. Ote on rohkea ja perusteluissaan vahva. Ehdotuksen rentous kääntyy mielenkiintoisella tavalla juhlalliseksi. Kilpailuehdotuksen tavoitteena on viihtyisämmän oleskelu- ja virkistyskäytön parantaminen puistomaisella tunnelmalla torin lounaisosassa.

Konsepti lainaa Vaasan kantakaupungin vanhojen puistikoiden rakennetta ja tuo torin lounaiskulmaan uuden maisemallisen kerroksen lisäämään viihtyisyyttä ja kaupunkiluonnon vehreyttä. Palimpsest-nimimerkin kreikkalaista alkuperää mukaillen ehdotus poistaa torilta vanhaa ja tuo tilalle uudenlaisen kerroksen.

Kumpuileva orgaaninen ja tiiviimmän mittakaavan orgaaninen muotokieli muodostaa tuulilta ja liikennemelulta suojaavan kokonaisuuden, joka hyvinkin voi lisätä toriaukion vetovoimaisuutta. Samalla se tarjoaa torikaupalle ja toiminnoille vehreän taustan. Toisaalta runsas kasvillisuus saattaa myös sulkea näkymiä ja yhteyttä esimerkiksi Ylätorin yritysten suuntaan. Merellistä yhteyttä luodaan kasvillisuuden avulla, mutta yhteyden korostuminen jää vähäiseksi. Vuodenajat on huomioitu pääasiassa kasvillisuuden elinkierrossa, mutta myös ajatuksena lumen hyödyntämisessä leikeissä ja reittien talvikunnossapidossa.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

Alatorin puoleisen sivun jättäminen kokonaan puuttomaksi on tilan sommitelmallisen kontrastin kannalta ymmärrettävää, mutta täysin puuton sivu kaipaisi pienilmastoonsa paahteisena aikana (siellä täällä) puiden tarjoamaa varjoa. Muuten tämä sivun tilaa rajaavat vain rakennuksien sinänsä hallittu rivistö, ehkä täydennettyinä ulkotarjoilun aurinkosuojilla. Torin pinnan kallistuessa Alatorin rakennuksiin asti, Alatorin eri toiminnot ja huoltoliikenne voivat myös olla rauhalliselle torille visuaalinen haitta.

Uusien paviljonkien arkkitehtoninen tyyli on elegantti ja nykyisten paviljonkien muotokieltä viisaalla tavalla kunnioittava. Yhteispeli olevien paviljonkien kanssa kokoaa torin ilmettä. Uusien paviljonkien sijoitus korostaa myös esiintymislavaa luontevalla tavalla.

Varsinaista kalustettua leikkipakkaa ei esitetä. Sen sijaan torille sijoittuu ympäristötaiteellisesti tasokkaita teoksia, jotka voivat olla perinteisiä leikkivälineitä puoleensavetävämpiä houkutellessaan samalla muitakin ikäryhmiä oleskeluun. Niiden mitoituksessa on huomioitu turvallisuus, mutta monipuolisemmat liikunnan ja leikin tarpeet jäävät vähemmälle huomiolle.

Torin pinnoitteessa on säilytetty vanhaa kiveystä, joskin muita ehdotuksia vähemmän. Esteettömien reittien kuviointi jatkaa puisto-osuuden käytävien orgaanista muotokieltä. Liikuntaesteisten pysäköinti on kuitenkin jäänyt suunnitelmasta pois. Vaasanpuistikon liikenteelliset muutokset aiheuttavat painetta muille kaduille, mutta tarjoaa mielenkiintoisen ratkaisun jalankulkijoille puistikon ylitykseen. Liikenteelliset muutokset vaatisivat tarkempaa tutkimista. Torimyynnin keskittäminen Vapaudenpatsaan ympärille on kaupunkikuvallisesti selkeä, mutta edellyttäisi torikojuilta yhtenäistä ilmettä. Torialueen pieneneminen saattaa olla torimyynnin vähentyessä hyvä asia, mutta tapahtumien järjestämisen kannalta haasteellista.

Maisematyyliä edustavien kaupunkipuistikoiden lainaus torin uudeksi puistikoksi poikkeaa ruutukaavan torimaisesta perinteisestä. Vaasalaiset voivat sen nopeastikin omaksua paikan uudeksi identiteetiksi, mutta vain, jos toteutus ja hoitotaso takaavat laadun. Tärkeimmät maamerkit ja elementit torilla on huomioitu vakuuttavalla tavalla ja suunnitelman rakentuessa niiden ympärille. Torin uudet kehykset tukevat jo olemassa olevaa kulttuuriympäristöä, mutta muuttavat sen perinteistä ilmettä.

Hovioikeudenpuiston tilasarjat uudistetaan konstailemattomasti tilaa rajaavilla pensasaiheilla ja vähäisillä istutuksilla. Hovioikeudenpuistikon taideteosten tarvitsemaa tilaa ja paikkaa ei kuitenkaan ole esitetty suunnitelmakartassa. Dynaamisen istutuksen pääkohteeksi jäävät kauppatorin uuden puiston kummut, joista tarkoituksenomaisella hoidolla voi kehittyä arvokas lisä Vaasan vanhaan puistokulttuuriin. Toteutettavuuden kustannukset saattavat nousta esitettyä korkeammiksi.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

3.4. Vaasan helmi

Kilpailuehdotus vahvistaa lähtökohtaisesti ulkotilojen osuutta osana ruutukaavakaupungille ominaisten puurivien ja esplanadien perinnettä. Kauppatorille se pyrkii sen lisäksi luomaan uutta ja modernimpaa ilmettä täydentämällä 90-luvun pelkistettyä puuriviaihetta. Siinä tavoitteessaan ehdotus kasvaa kohti monipuolisesti ja hallitusti käsiteltyä tilaa sekä kohti aktiivisempaa ja viihtyisämpää kaupunkilaisten olohuonetta.

Kauppatorin keskiosa jää torikaupalle ja vaihtuville tapahtumille, kiinteiden toimintapisteiden sijoittuessa sivuille puurivien latvuksien alle. Vihreät reunat eivät ole pelkkä kehys vaan ryhdikäs sarja toiminnallisia paikkoja osallistua kaupunkielämään sekä katsojana että tekijänä. Muodonanto on samalla vahva ja herkkä. Uuden lehmusrivin rinnalle sijoittuva valoisa kirsikkapuukujanne on oivallinen idea luoda puoleensavetävyyttä ja uutta herkempää identiteettiä jäykkäkasvuisen lehmuksen rinnalle. Torin mittakaava pienenee onnistuneesti ja samalla oleskeluun varattu tila saa toimivat mittasuhteet. Toritasosta nousevilla korotuksilla puiden latvuksien alle muodostuu tiloja, niin pysyviä kalusteita kuin vaihtuvia varusteita varten, eri ikäisille käyttäjäryhmille. Oleskelumahdollisuuksien lisäksi tasoerolla on varmistettu riittävästi tilaa puiden kasvualustaa varten, kansirakentamisen teknisiä reunaehtoja huomioiden. Torin pitkittäisnäkymät on huomioitu hyvin, mutta torin korotettujen puurivien kohdalla tarvitaan tarkkaa suunnittelua, jotta poikittaisnäkymät tulee huomioitua riittävästi ja ettei koroke erota ala- ja ylätoria torista liikaa.

Lehmus-kirsikkapuurivistöt torin laidalla ovat uusi aihe, mutta ne rikastuttavat keskeistä kaupunkitilaa ja tukevat pohjoismaisen ruutukaavakaupungin olemusta. Esiintymislava integroituu puiden rivistöön samoin kuin uudet paviljongit. Uusien paviljonkien arkkitehtuuri on saanut inspiraationsa nykyisisten paviljonkien kattomuodoista, mutta niiden dynaamisesti ylöspäin venytetyt lipat vievät hyvin kauas hillitystä esikuvastaan. Viittaus purjeveneeseen assosioituu enemmän talvitelakalle nostettuun veneeseen kuin merelliseen purjehtimiseen. Esitetyllä tavalla paviljongit tuntuvat tarpeettoman korkeilta torille, mutta

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

mittasuhteiden jatkokehityksellä asia olisi korjattavissa. Katosten tarjoama sääsuoja kaipaa myös lisää työstöä. Paviljonkien hahmossa on paljon yhtäläisyyksiä vastikään Turun kauppatorille toteutettujen rakennusten kanssa. Paviljonkien sijoittelussa on mietittävä myös Vaasanpuistikon myötäiset näkymät ja liikenne torille ja sen ohi.

Torilla esteettömälle liikkumiselle on osoitettu tärkeimmät poikittaisyhteydet, mutta diagonaalisten käytävien tarve vaatisi täydentävää pintakuviointia. Nupukivien välisten rakojen täyttäminen ei riitä torin esteettömyyden parantamiseen. Suunnitelmasta on lisäksi poistunut liikuntaesteisten pysäköintipaikat. Yhteyttä kauppahallille on parannettu leveällä suojatiellä, joka kuitenkin aiheuttaa haastetta autoliikenteen ryhmittäytymiselle.

Torin etelälaidalla ei ole tilaa rajaavaa rakennetta säilyviä vaatimattomia bussikatoksia lukuun ottamatta. Siltä osin kilpailuehdotuksessa on puutteita. Esitetty penkkirivi voi hyvällä muotoilullaan parantaa tilannetta, mutta niiden käyttäjäkunta rajoittunee bussia odottaviin. Suunnitelmassa jää nykyisellään huomioimatta myös Vaasanpuistikon suuntainen kävely- ja pyöräliikenne sekä eri käyttäjäryhmien erilaisten tarpeiden huomioiminen alueella.

Leikin ja liikkumisen tilojen kalusteissa on huomioitu merellisiä perinteitä ja merellisyyttä. Kaupunkikeinujen ja pelimahdollisuuksien paikat on torin laidoilla valittu toimiviksi eri ikäryhmät huomioiden. Merihenkisen leikkipaikan sijoittuminen keskeiselle paikalle Kauppatorin Hovioikeudenpuistikon kulmaan korostaa leikille annettua asemaa mutta onnistuakseen myös kaupunkikuvallisesti, se vaatisi rakenteilta ja kalusteilta tavanomaisuudesta poikkeavaa ja taiteellisesti puhuttelevaa ilmettä – ainutlaatuisuutta. Havainnekuvan mukainen ilme ei siinä mielessä ole riittävän kunnianhimoinen.

Eri vuodenajat on otettu huomioon monin eri tavoin. Valaistus on esitetty monipuolisesti ja on muunneltavaa, kasvivalinnoissa on huomioitu näyttävyys kaikkina vuodenaikoina ja myös joitain talviajan toimintoja on esitetty.

Hovioikeudenpuistikkoa on jalostettu Saaristoakseli ja Muuttuva merenkurkku -teoksilla. Puistikon huonemaisia tiloja on käsitelty onnistuneesti. Muuttuva merenkurkku on teoksena kiehtova ja havainnekuvassa vakuuttava, mutta sen sinänsä puoleensavetävä sijoitus syö tärkeää tilaa nykyisin vilkkaalta risteyskohdalta. Suunnitelmakartassa ei esitetetä nykyisten taideteosten paikkoja ja niiden tarvitsemaa tilaa.

Vaasan Helmi on kokonaisuudessaan vakuuttava ja vastaa kilpailuehdotuksista parhaiten maisema-arkkitehtikilpailulle, sekä yleisesti että kilpailuohjelmassa, asetettuihin tavoitteisiin. Suunnitelman budjetti vaikuttaa realistiselta ja toteutettavalta.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

4. KILPAILUN TULOS

4.1. Päätös palkintojen jakamisesta

Palkintolautakunnan mielestä ehdostus ”Vaasan Helmi” täytti parhaiten kilpailuohjelman tavoitteet. Palkintolautakunta päätti yksimielisesti asettaa sen ensimmäiselle sijalle. Lisäksi päätettiin antaa kunniamaininta ehdotukselle ”Palimpsest” rohkeasti nykyisestä poikkeavasta ja taiteellisesta ratkaisusta. Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

Palkintojenjakotilaisuus järjestetään kutsuvieraille 26.10.2022, jonka aikana paljastetaan myös joukkueet ehdotusten takana.

4.2. Palkintolautakunnan suositukset kilpailun jatkotoimenpiteiksi

Voittaneen ehdotuksen jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon aiemmassa arvostelussa esiintyneet esitykset ehdotuksen kehittämiseksi sekä seuraavat jatkosuunnitteluohjeet:

- Kasvillisuus: Nähtiin, että puilla on ja kasvillisuudella yleensä on ilmastonmuutokseen sopeutumisessa, mikroilmaston luomisessa ja viihtyisyyden luomisessa hyvin tärkeä merkitys. Suunnitelmassa torilla on kahta puulajia, joista kaksi muodostaa kujanteen. Tilanne latistuisi, jos toinen kirsikkapuuriveistä jätettäisiin pois. Jatkossa tulee kuitenkin mietittiä voidaanko läpinäkyvyyttä, näkymiä ja yhteensovitusta viereisten rakennusten ja heidän liiketoimintansa kannalta parantaa menettämättä suunnitelman vaikuttavuutta ja keskeisimpiä ideoita. Alueen tulee olla vaikuttava kokonaisuutena niin toimintojen kuin kasvillisuudenkin osalta. Elinkaarinäkökulma kansirakenteella tulee tarkastella mahdollisimman kestävästi ja toimivasti.
- Hovioikeudenpuistikon taide ja toiminnot: Kävelykadun ja Kauppapuistikon risteysaluetta ja Muuttuva Merenkurkku -teoksen sijoitusta risteysalueelle tulisi pohtia uudelleen. Risteysalue toimii nykyisellään tärkeänä läpikulkualueena ja ns. pikkutorina, jonka alueella on järjestetty pienempiä tapahtumia ja jonne toiminnot ovat voineet levittäytyä. Voiko suunnitelma toimia ilman Muuttuva Merenkurkku -teosta tai voiko sen toteuttaa toisaalle, esim. torialueelle? Saaristoakselin jatkumosta pidettiin ja toivottiin merellisen ja taiteellisen teeman jatkuvan koko Hovioikeudenpuistikon pituudella. Myös toimintojen osalta voisi puistikolla olla jatkumoa. Puistikolla voitaisiin sallia mm. ravintoloiden terassit.
- Liikenteelliset ratkaisut: Suunnitelman vino, Vaasanpuistikon ylittävä, suojatie rajoittaa autoliikenteen kääntymis- ja ryhmittäytymistilaa. Idea on hyvä, mutta vaatii jalostamista. Yhteys torilta kauppahallille on tärkeä ja sen toimivuutta on nykyisestä parannettava. Samalla voitaisiin kuitenkin tarkastella myös kauppahallin toimintojen mahdollistamista torin puolella. Suunnitelman bussipysäkkialue rajoittaa Vaasanpuistikon suuntaista kevyenliikenteen kulkua ja luo vaatimattomat puitteet itse bussipysäkkialueelle

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

viihtyisyyden, esteettömyyden ja toiminnallisuuden osalta. Aluetta tulisi jatkosuunnittelussa kehittää toimivammaksi.

- Kannen kestävyys ja kantavuus: Jatkon kannalta tärkeää, että suunnitelmaa toteutetaan torikannen rakenteiden uudistuksen kanssa yhteistyössä. Tekninen yhteensovitus, kuten torikannen kantavuus, tulee varmistaa mahdollisimman pian.
- Esteettömyys: Suunnitelmassa olisi hyvä tarkastella diagonaaliyhteyksien mahdollisuuksia torin poikki. Myös esteetön pysäköinti ja torikauppiaiden pysäköinti olisi listättävä suunnitelmaan.
- Leikkipaikan ilme: Toivottiin ainutlaatuisempaa, Vaasan torin arvoista, ilmettä ja leikkivälineitä leikkipaikalle. Turvallisuusnäkökulma leikkivälineitä ja leikkipaikkaa personoitaessa tulee huomioida riittävästi, esim. yhteistyöllä suunnittelijan ja leikkivälinevalmistajan välillä. Myös torin vieritse kulkeva autoliikenne on huomioitava esimerkiksi aitojen muodossa.
- Paviljongit: Paviljonkien arkkitehtuuria pitää vielä viilata. Voisi myös harkita, että paviljongit suunnittelisi Palimpsest-kilpailutyön arkkitehti heidän suunnitelmansa paviljonkien kaltaisiksi.
- Esiintymislavan huolto: Miten esiintymislavan lastaus ja huolto on suunnitelmassa huomioitu? Nykyään lavan tausta avoin, jotta nämä toiminnot mahdollistuvat. Jatkotyössä on varmistettava lavan käytettävyys.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

5. ASIANTUNTIJALAUSUNNOT

Asiantuntijoita kuultiin kunkin kilpailutyön osalta arvioitiperusteiden näkökulmasta pienryhmissä. Asiantuntijoiden arviot esiteltiin palkintolautakunnan kokouksessa ja hyväksyttiin yleiseksi näkökulmaksi ja arvostelun pohjaksi. Asiantuntijoiden avulla pyrittiin täydentämään palkintolautakunnan omaa moniammatillista näkemystä mm. esteettömyyden, yrittäjien näkökulman, liikenteen toimivuuden, toritoimintojen, toteutettavuuden, taiteen ja kestävän kehityksen osalta.

Myös kilpailutöiden nähtävilläolon aikana 12.7.-26.8.2022 tulleita näkökulmia suunnitelmiin käytiin läpi palkintolautakunnan kokouksessa. Nähtävilläoloaikana oli kilpailun nettisivujen kautta mahdollista äänestää omaa suosikkia, kertoa sen hyvistä ja kehitettävistä puolista ja antaa yleisiä kommentteja kilpailusta ja kilpailutöistä. Nettikyselyllä saatiin yhteensä 306 vastausta. Asukkaat antoivat 41% äänistä Vaasan Helmelle, 32% Palimpsestille, 16% Hemmahamnille ja 11% Seudun torille. Nähtävilläoloaikana saatiin myös muutama sähköpostitse saapunut kommentti kilpailutöistä. Palaute oli pääasiassa positiivistä ja muutosmyönteistä. Kyselyssä saatuja kehitysehdotuksia hyödynnetään jatkosuunnittelussa.

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

6. ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoitukset toteutettu sähköisesti VismaSignilla.

LIITTEET

Kilpailutöiden planssit pdf-muodossa

1. Byggdens torg. Seudun tori.
2. Hemmahamn
3. Palimpsest
4. Vaasan Helmi

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 3, 65101 Vaasa | Vasa
Vaasanpuistikko 10
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

BYGDENS TORG. SEUDUN TORI.

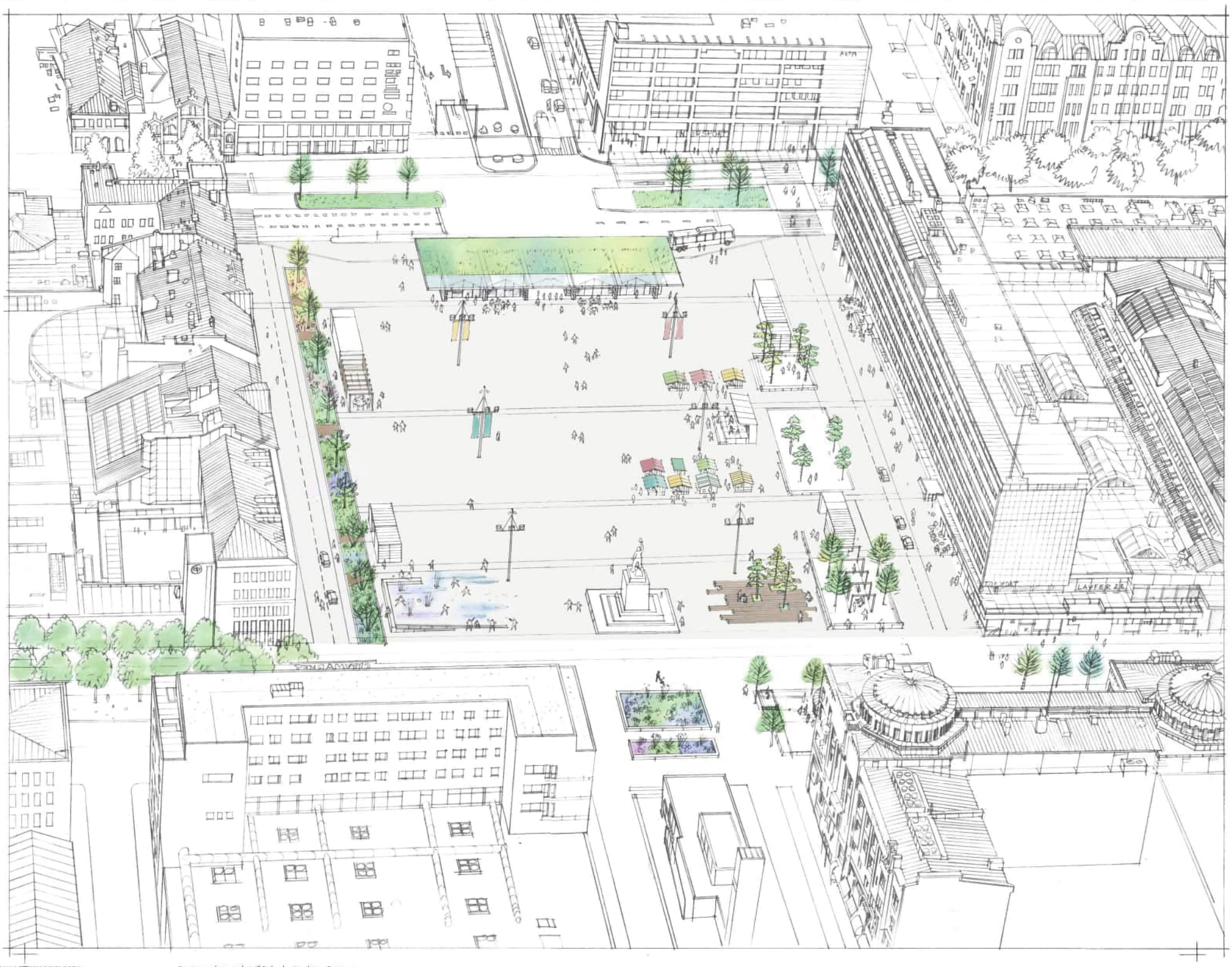

SALUTORGET I VASA – BYGDENS TORG
Inspiration till gestaltningen är hämtad från det maritima Vasa som bl a innehåller Kvarkens unika kustmiljöer med landhöjningen som ger ett ständigt föränderligt landskap med stensträngar och en speciell flora och fauna. Här finns också den vackra Österbottniska ekon och byarnas tätt samlade fiskebodar. Inspiration kommer också från den innovativa staden, Nordens energistad, där det är pulsen och mötet mellan människor och organisationer som skapar förutsättningarna. Men Salutorget är inte bara kusten och staden Vasas torg, det är hela också regionens Torg och här finns skogarna och skogsbruket med sin trä- och timmertradition. Här finns jordbruksbygden med sina ängslador.

Genom att ladda en plats med lekfulla och vackra associationer till regionens historia och geologi, till dagens innovationsanda, på den hållbara miljöns villkor kan det nya Torget bilda spelplan för ett framtidens torg som hela regionen kan kalla för sitt.

EN AKTIV OCH LEKFULL TORGMILJÖ FÖR ALLA
I en ram runt torget skapas ytor för olika typer av vistelse och funktioner. Aktivitetsramen vänder sig både inåt och utåt och stärker därmed kopplingarna mellan fasaderna och esplanadernas aktiviteter och den flexibla öppna torgytan i mitten. I och med att man vill vistas, vila och upptäcka dessa ytor stärks även indirekt affärernas bärkraft över tid eftersom fler människor kommer att vistas och stanna till i nära anslutning. Samma princip gäller också för Hovrättesplanadens Stadsgalleri.

Genom att skapa miljöer som barn trivs i, har man ofta skapat miljöer som även andra åldrar gillar. Ambitionen har varit att skapa lekfulla och trygga miljöer och objekt generellt, snarare än att skapa en lekplats för vilken det finns bättre lokaliseringar på andra platser i staden. Genom att endast tillåta angörande trafik från torgets västra sida skapas ett säkrare stadsrum för både stora och små; det blir helt enkelt en mer begränsad och överblickbar zon som nyttotrafiken har anledning att köra i. Den nya byggnaden "Torghubben" avskärmar också torget från buller och visuella intryck från den starkt trafikerade Vasaesplanaden vilket både ger en tryggare vistelseyta liksom bättre vistelsekvaliteter.

Torgets ramverk av vistelseytor liksom Hovrättesplanadens Stadsgalleri innehåller lekfulla element, (bl a hammockorna i pergolan, den häng- och klättringsbara stapelbäddden, solsoffan och konst) och lekbara platser (bl a vattenspelet, torgets regngård och Stadsgalleriets helhetsmiljö) liksom trygga platser att vistas och vila på. I Stadsgalleriet finns också lekmiljön Leko-eka specifikt riktad till yngre barn och inspirerad av kustmiljön bla i form av Österbottenekan som sand, gung och lekhus och balanslek i form av Kvarkens stensträngar. I Torgets nedsänkta regngård kan man utforska planteringarna genom träspänger och bryggor där spännande föremål tillför upptäckarglädje längs med vägen. Pedagogiska värden främjas genom informationsskyltar som lär om växterna och planteringarnas funktion.

Torget erbjuder olika möten platser, både för vila och aktivitet. Här finns både formella sittplatser i form av olika typer av möbler liksom informella i form av kanter och trappor placerade i skugga liksom i sol. Sittmöbler med en djupare bredd möjliggör utrymme för att krypa upp och hänga avslappnat på. Dessa varvas med möbler anpassade för äldre. Som ett komplement till torgets cafémöblering tillhörande ett specifikt café eller matställe vilka därmed endast får utnyttjas av betalande gäster kompletteras både Hovrättesplanaden liksom Torget med ytor för långbord vilka möjliggör för intagande av medtravd matsäck eller fika liksom för intagande av take away på ett bekvämt sätt.

Vattenspelet
På torgets nordöstra hörn har marken höjts upp för att åstadkomma en plan yta. Här föreslås ett vattenspel i bästa solläge och på en lugn del av torget. Här kan man springa och hoppa genom mellan de sprutande munstyckena eller om man föredrar, sitta i en av liggsofforna och bara titta på. Även under årstider då vattenspelet är avstängt kommer regnvatten samlas i de svagt skålade ytorna och bilda vattenblänk som minner om kvarkens ö-värld. Vintertid kan den plana ytan nyttjas till en skridskobana för de yngre.

Stockbäddden
En megamöbel i form av timmer staplade på varandra vilar väster om torget. Stockarna är staplade så att man kan sitta och ligga åt olika håll beroende på hur solen står. Trädet är varmt och ytan fungerar som allt från picknickyta, spontanhäng, klätterutmaning för de yngsta och spontan scen. Figa torgets lutning och hur stockarna är staplade möjliggörs jordvolymer under som kan husera karaktärsstarka tallar.

Terrasserna
För att möjliggöra för goda förutsättningar för träd på bjälklaget höjs marken upp på tre platser längs västra fasaden (det övre torget), och bildar de s k vistelsehyllorna. De ligger en bit ut från fasad för att åtminstone delar av dagen få sol. Vistelsehyllorna är horisontella upphöjda zoner fredade för trafik längs den mer "trafikerade" västra sidan. Den översta, tallterrassen, innehåller en pergolastruktur med hammockar vända åt båda håll för att ta tillvara solens vandring på himlavalvet. Här kan man sakta gunga och titta ut över torget eller esplanaden. Den mittersta fungerar utmärkt som en uteserveringsyta, antingen för en fristående årstidsbaserad cafébyggnad som får plats på ytan bakom scenen eller som en förlängning för en verksamhet inne i Rewell Center. Den nedersta hyllan kan användas för uteservering.

Torghubben
En ny torgpaviljong tar form på torgets södra del och bildar ram mot Vasaesplanaden. Inspirationen är hämtad från kustmiljöns fiskebodar som ligger uppradade sida vid sida längs vattenlinjen där byggnadens glaspartier bildar silueterna av bodarnas gavlar. Som stomme används ett och samma massiva träelement som vrids åt olika håll för att bilda väggar och överhäng och stommar för taken. Glaspartierna fästs mellan de dubbla elementen. Stommen liksom taket görs av massivt trä för klimatets skull då den minimerar byggavfall, binder koldioxid, lagrar värme och går att återanvända.

Stommen anknyter också till Finlands trätradition. Genom att göra huset till ett O-energi-, eller kanske tom till ett plusenergihus med vattenreducerande utformningar och andra smarta digitala lösningar, kan byggnaden i sig bli en symbol och showroom för Vasa som Nordens energihuvudstad. På taket anläggs ett biotoptak med torrängsörter vilket isolerar byggnaden väl från värme och kyla. Taket tillför också torget grönska och stärker den biologiska mångfalden. Vindgeneratorer på torgets tak bidrar till byggnadens energiproduktion då det blåser.

Mot bussgatan bildar det överhängande taket också en väderskyddad väntzon. Byggnadens utbredning styr övrig gångtrafik till torgets hörn och bredar därmed zonen längs byggnaden för väntande bussresenärer. Byggnadens mittersta "gavel" är öppen och utgör en passage mellan busshållplatsen och resten av torget. Sikten igenom byggnaden är också viktig för att knyta samman Handelsesplanaden visuellt också i ett historiskt perspektiv.

Inomhusytan utgörs av ca 280 kvm och kan innehålla både mer offentliga liksom privata verksamheter. Förslagsvis förläggs Visit Vasa permanent i denna byggnad där man också kan få information om den smarta byggnaden. En generös cykelhiss ner till cykelgarage och cykelverkstad i källaren förläggs till den västra delen tillsammans med cykelpump och enkel servicestation för cykel på gaveln till byggnaden. Offentlig toalett och vid behov en vänthall förläggs mot Vasaesplanaden. Plats finns också för ett par caféer eller barer – kanske med temat Velo-café. Mot torget bildas fina skyddade platser för uteservering.

Den sociala regngården
Den sociala regngården blir ett vackert och funktionellt element fyllt med sociala platser som på så sätt binder samman torgets västra fasad med resten av torget. Generösa gångbryggor i trä leder över regnbädden med jämna mellanrum och fungerar samtidigt som sittplatser i direkt anslutning till den livgivande grönskan. För den modige kan man också ta sig över regngården via ett par smala spänger. Mot nedre torget finns sittplatser utformade som bryggor. På ett par platser finns möjlighet att utöka en eventuell uteservering på bryggdäck ovan regngården. Mot öster, in mot den flexibla torgytan ligger solsoffan centralt placerad i bästa spanläge. Söder om solsoffan ligger pergolan med sina långbord i vandrande skugga.

Stadsgalleriet
Hovrättesplanadens axel stärks genom att fästare binda samman den östra och västra delen med vegetation. Trädraderna förlängs så långt som möjligt för att hålla ihop miljön även i de mittersta delarna vid esplanadens restaurangbyggnader. Ett Stadsgalleri skapas i esplanadens mitt med ett stråk av stenmjöl mellan träden. På samma sätt som när esplanaden anlades blidas ett starkt rekreativt stråk där man kan flanera mellan trädraderna och njuta av de vackra miljöerna.

I den västra delen, där träden behöver bytas ut, föreslås björkar planteras för att fullfölja de befintliga björkraderna som fortsätter i väst. Björkarna ger också, till skillnad från dagens lindar, mindre kompakt skugga vilket ger bättre förutsättningar för bra vistelsemiljöer runt om. Trädraderna flyttas ut något i förhållande till dagens trädlägen för att ge mer utrymme för vistelse. I galleriet bildas en sekvens av rum där de hårdgjorda "torglika" ytorna varvas med grön rum. De hårdgjorda ytorna innehåller långbord och har plats för en foodtruck. De gröna rummen; blomsterrummen, består av blommande perennplanteringar för människors och insekters njutning. I och i anslutning till planteringarna är stora sittmöbler och -flak placerade. Konstverk placeras förslagsvis längs hela Stadsgalleriets längd. Närmast torgytan finns i galleriet ett grönt rum med en lekmiljö för de yngsta det sk leko-eka.

Den östra delen av Hovrättesplanaden innehåller stora vackra lindar som ger esplanaden en lummig och skuggig karaktär. Genom att höja kronan på lindarna kan ett mer överskådligt vackert trädrum skapas. Cyklarna som idag blockerar möjligheten att röra sig mellan trädraderna tas bort och en mittgång med stenmjöl anläggs. För att skapa goda förutsättningar för lindarna i framtiden föreslås att växtbäddarna renoveras genom vakuumsug och anläggandet av kolmakadam. Istället för dagens gatstensbeläggning ersätts ytorna under träden av grusytor vilket ger träden goda förutsättningar för utbyte av syre och vatten. Gatstensbeläggningen återsätts i läge för viktiga passager. I ytan närmast cafébyggnaden placeras robusta sitt- och hängmöbler i skön skugga under de mäktiga lindarna. Längre österut placeras cykelparkering i grusytorna längs med trädraderna för att hålla mittgången öppen.

HÅLLBARHET OCH EKOSYSTEMTJÄNSTER
Den enskilt viktigaste hållbarhetsfaktorn för Salutorget är den sociala och målet är ett levande centrum för både vardag och fest för Vasaborna och Österbottningarna. Ett torg att ta till sitt hjärta och därmed bli Bygdens torg. Genom gestaltning och aktivering skapar vi ett torg och en gågata för alla, oberoende kön, ålder eller etnicitet. För att uppnå de globala målen i agenda 2030 krävs dock att fler frågor adresseras med allvar. All befintlig naturstensbeläggning återbrukas i det nya förslaget liksom granitmurar och granitsittmöbler. Dagvattnet hanteras på plats och föreslagna planteringar ökar biodiversiteten och bidrar därmed till den ekologiska och ekonomiska hållbarheten och resiliensen. Byggda konstruktioner såsom sittmöbler, Torghubben, pergolor och belysningsmaster tillverkas i trä för att minska CO_2-utsläppen. Ett mer levande torg bidrar också till ökad trygghet och en bättre hälsa.

ETT TORG FÖR HELA ÖSTERBOTTEN

SKÄRGÅRDEN

Landhöjning
Biologisk mångfald
Bryggor och båtar
Vidder

LANDSBYGDEN

Skog och äng
Hölador
Timmer
Hembygd

ENERGI

Energikluster
Rörelse
Evenemang
Liv
Sociala interaktioner

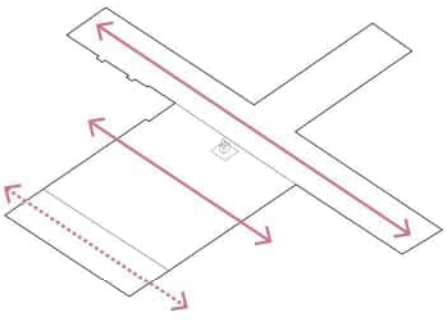

STRATEGI - STADSRUM
Förstärka de rumsliga strukturerna i ögonhöjd genom att Salutorget tydligare får öst- och västfasaderna som sina väggar och Hovrättesplanaden förtydligas i sin längsriktning.

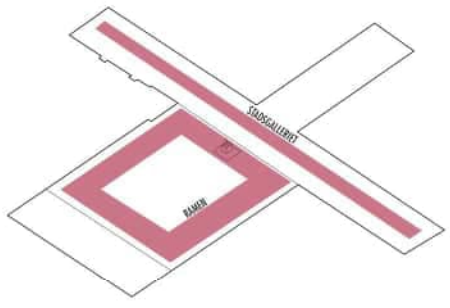

STRATEGI - AKTIVERING
Både torget och esplanaden ges ett ramverk av aktiviteter som understöder stadsrummens riktning och avgränsning.

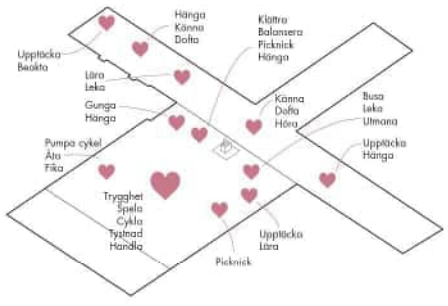

STRATEGI - KÄRNA
Stadsrummen får flera nya kärnpunkter där starka vistelse- och lekvänliga vänden accentueras och tillsammans bildar stadens stora hjärta.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

BYGDENS TORG. SEUDUN TORI.

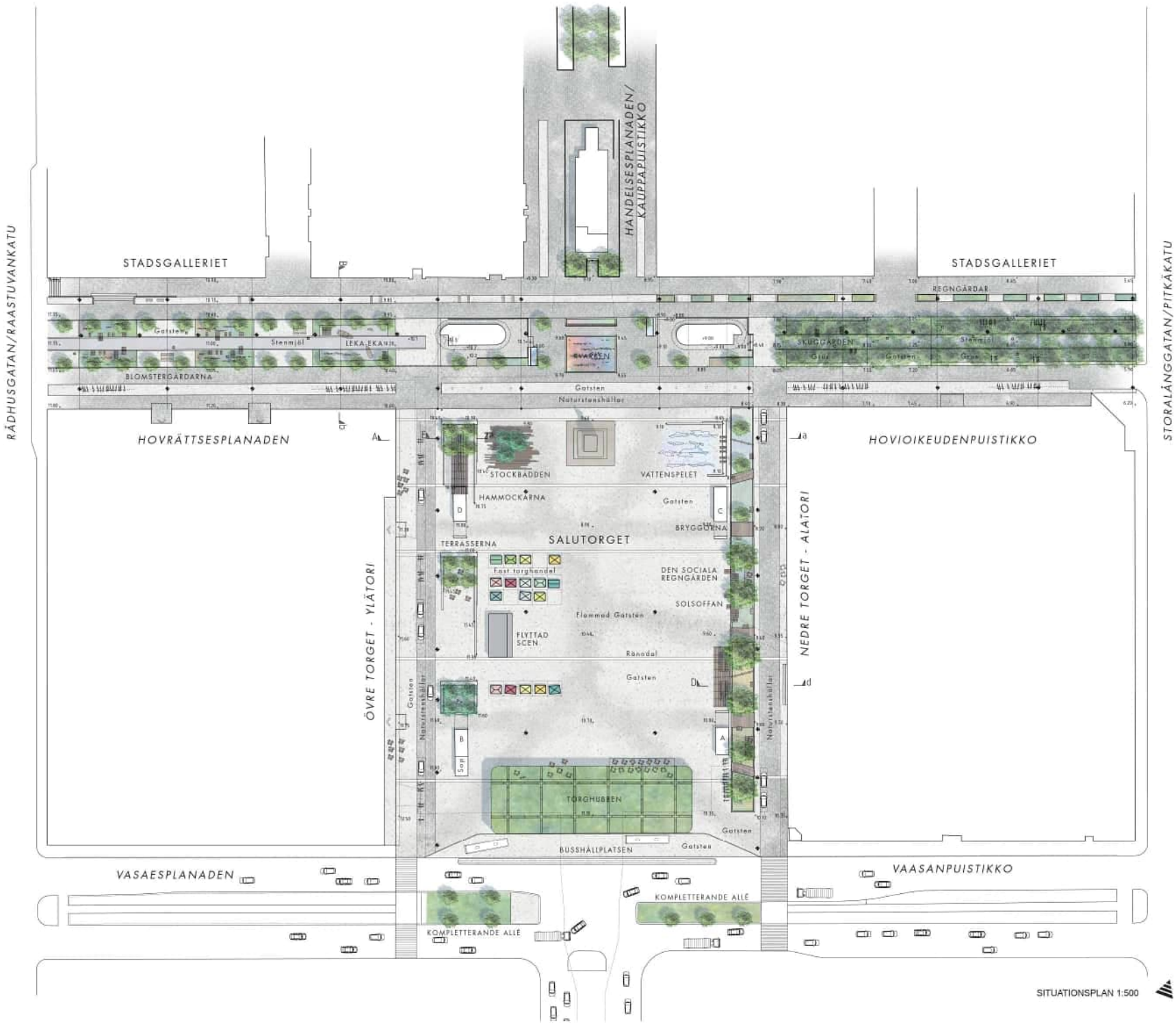

Ekosystemtjänster brukar delas in i fyra olika typer och kan här fungerar som ett mått på områdets resiliens:
Producerande: Genom att infiltrera dagvatten i regnbäddar, renas vattnet och vatten återförs också till grundvattnet.
Understödjande: En varierad växtkomposition som kan öka den biologiska mångfalden. Det kan åstadkommas genom bevara några av de befintliga träden och genom att plantera nya arter som till exempel lockar till sig pollinerare. Ett lokalt växtmaterial gynnar lokala arter och stärker de ekologiska sambanden.
Kulturella och Sociala: En estetiskt tilltalande miljö med en omhändertagen och spännande variation av växter gör att människor trivs. En miljö som refererar till lokala växtmaterial samt minnen och associationer till bygdens historia och omgivning kan stärka känslan av tillhörighet och bidra till en stark platsidentitet. Möjlighet att i plantering genom bl a skyltning berätta om biologisk mångfald och LOD för barn och vuxna på ett pedagogiskt sätt.
Försörjande och Reglerande: Genom att arbeta med höjdsättning, vegetation, regnbäddar och skelettjordar kan vatten renas, dagvatten fördröjas samt riskerna vid skyfall minskas. Skapa attraktiva lägen i både sol och skugga, genom en genomtänkt planering av träd och buskar. Grönska renar luften och sänker temperaturen vilket ger ett bättre lokalklimat. Jobba med en växtkomposition som inte lockar till sig skadedjur, vars växter förespås vara resilienta för framtida klimatförändringar. Möjlighet att binda in koldioxid genom användandet av kolmakadamjordar och solidträ som byggnadsmaterial. Genom ljuddämpande placering och utformning av Torghubben samt en omdisponering av funktioner på torget, skapas fler vistelseytor med bättre ljudkvalité.

MOBILITET-TRAFIK
För att realisera visionen om ett levande torg med en sammanhängande tvärprofil, med mer grönska och fler aktiviteter, krävs mer plats till vistelse och mindre plats till fordon. Nya torget trafikstruktur ger goda möjligheter att i första hand prioritera stadsliv och gående och i andra hand cykel- och fordonstrafik. Fordonstrafik längs gågatan och gångfartsområdena utmed torgets långsidor begränsas till ett minimum för att klara nödvändiga transporter och angöring till fastigheter. Utrymme för räddningstjänsten anordnas på gatans båda sidor i hela dess längd och över torget.
För att förbättra kopplingen mellan övre och nedre torget för gående skapas fler informella men tydliga övergångar över regnträdgården hela sträcka. Fullt tillgänglighetsanpassade övergångar skapas vid varje korsning.
Cykeltrafik får förbättrade förutsättningar genom att motortrafik begränsas. I övrigt bibehålls nuvarande cykelstråk. Däremot förbättras och utökas cykelparkeringen till ca 300 platser ovan mark och ca 100 platser i parkeringsgaraget Toriparkki. I torgets södra del anordnas en mobilitetshub i paviljongen Torghubben, i form av Velopark, en cykelverkstad i galuplan och cykelparkering i garaget förbundet med en cykelhiss. Här kan man lägga cykeln, fylla på med luft, ladda elcykeln och ha en övervakad parkering där cykeln står väderskyddat.
Busstrafiken är en viktig ingredients för torgets aktivering och därför bör busstrafiken i framtiden fortsätta ha sin hållplats här, men genom Torghubben skapas bättre förutsättningar för resenärer genom tempererat väderskydd och offentlig toalett.
Trafik till torget och gågatan som aktiverar torget är fortsatt prioriterat, men kan begränsas tidsmässigt för att inte utgöra en trafikfara. Platser för torghandlare, OB-buss till scenen, taxi och rörelsehindrade finns direkt utmed torget och i gågatan förbättras möjligheter för bl.a. uppställningsplatser för sk. foodtrucks.
Vasaesplanadens och Handelsesplanadens befintliga trafiksituation hindrar utvecklingen av gatorna till att bli en attraktiv del av promenadcentrum, och därför har vi valt att inte påverka utformningen.

TILLGÄNGLIGHET
Det framtida Salutorget och Hovrättsesplanaden har en mycket god tillgänglighet och följer stadens vision kring promenadstaden. Torgets historiska storgatstensbeläggning får stråk av flammad storgatsten som kopplar ihop torgets hörn med esplanaderna i norr och söder samt med parkeringsuppgångarna. Utmed torgets långsidor bibehålls delar av de befintliga naturstenshällarna. De flammade ytorna skapar en tydlig kontrast mot den befintliga storgatstenen och utgör därmed ett ledstråk för synsvaga. Ledstråk anläggs utmed torgets långsidor och i esplanaderna gågatudel, även i mitten av esplanaden från Södra Långgatan till Rådhusgatan anläggs ett tillgängligt stråk.

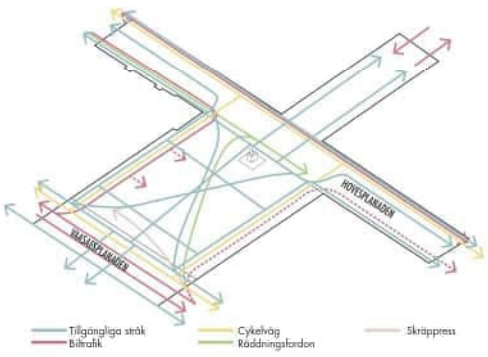

MOBILITET

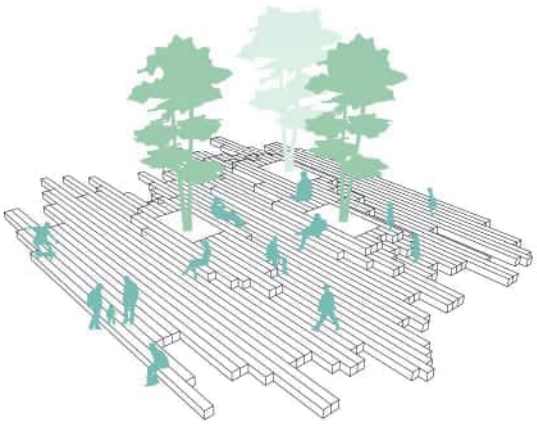

STOCKBÄDDEN

En generös trämöbel möblerar torgets ena hörn. Staplade träbänkar i flera nivåer möjliggör flera olika typer av användning. Här kan Vassaborna umgås eller sitta och ta en kaffe i skydd av trädkronorna med utblick över torget. Trästapeln blir även en inbjudande lekmöbel.

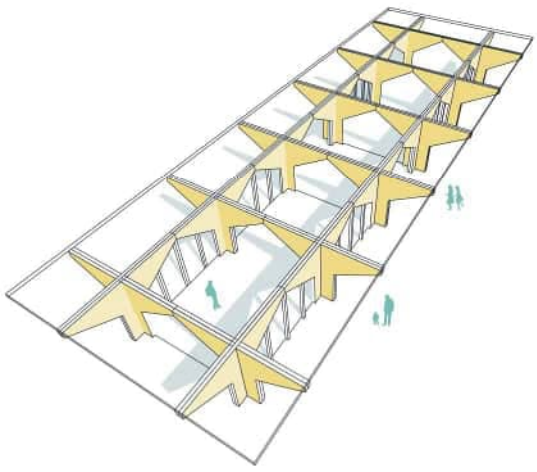

TORGHUBBEN

Som stomme används ett och samma massiva träelement som vrids åt olika håll för att bilda väggar och överhäng och stommar för taken. Glaspartierna fästs mellan de dubbla elementen. Stommen liksom taket görs av massivt trä för klimatets skull då den minimerar byggavfall, binder koldioxid, lagrar värme och går att återanvända. Stommen anknyter också till Finlands trätradition.

TORGFUNKTIONER

TORGHUBBEN

En ny paviljong bildar fond mot Vasaesplanaden. Inspirationen är hämtad från kustmiljöns fiskebodar som ligger uppradade sida vid sida längs vattenlinjen där byggnadernas glaspartier bildar silueter av bodarnas gavlar. Byggnaden görs klimatsmart och kan visa på högteknologiska smarta lennergiösnningar. Paviljongen bildar hub för verksamheter som cykelhiss och verkstad, information om staden, vänthall för buss och toa. Byggnaden kan också inrymma ett par mindre permanenta caféer/barer.

SALUTORGET - SEKTION A-a 1:200

HOVRÄTTSESPLANADEN - SEKTION B-b 1:200

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.visma.com

BYGDENS TORG. SEUDUN TORI.

MÖBLER
Platsernas nya sittmöbler är uppbyggda av solida fyrkantsstockar 100x100 eller 150x150 mm hämtade från Österbottens skogar. Möblerna har en tydlig varm materialitet som anknyter till timmertraditionen, är hållbara och lagrar CO2. Sammanfogningen av möblerna görs med finess för att skapa den detaljering som behövs för att de ska platsa på stadens kanske viktigaste plats. Möblerna finns i olika varianter för att passa olika sätt att sitta och halvligga, för en eller för flera personer. Pergolorna är inspirerade av de traditionella Österbottniska ängsladornas form. De utförs i solidträ med överliggare av nätta rundstockar. Pergolorna skapar tydliga mindre rumsligheter och ger en viss skuggverkan varma dagar.

KONST I GATAN
Hela Hovrättesplanaden utgör ett galleri som speglar staden dvs ett stadsgalleri. Konsten har redan idag en viktig plats längs esplanaden och föreslås få en starkt roll med kompletterande konstverk mellan träden. Genom återkommande konstaktiviteter fylls stadsrummet och nya attraktioner skapas vilket gör esplanaden relevant och upplevelserik. Därmed kan den också bli en viktig bärare av social integration, där det aktiva liksom passiva deltagandet i gatans galleri lockar till sig både Vasabor och besökare.

FLEXIBILITET OCH ETAPPVIS UTVECKLING
Projektets gestaltning är en vision för hur Salutorget och Hovrättesplanaden ska utvecklas. Förslaget är robust och gestaltningen har en flexibilitet där projektet kan utvecklas och justeras i efterföljande dialog och projektering, utan att själva konceptet eller helheten mister sin kraft. Aktivitetsramen och Stadsgalleriet kan anpassas och justeras i förhållande till funktionella och praktiska aspekter som vi kanske inte har fått med i denna fas. Dialog med kommun och fastighetsägare ska i vara med i det fortsatta arbetet för att justera gatans disponering och placering av aktiviteter, uteserveringar mm. Paviljongen den s k Torghubben och andra mindre byggnader kan tillföras successivt och måste inte nödvändigtvis innefattas i projektet från början. Huvudgreppet menar vi således är att starkt och prioriterar de gående och skapar ett mer sammanhängande torg och gågata med mer grönska och fler funktioner. Gestaltningen, funktionen och uttrycket kommer därmed att kunna genomföras även om det kommer ändringar av ekonomisk, trafikmässig och/eller funktionell karaktär.

BELYSNING
Belysningen syftar till att ge en funktionell och trygg upplevelse av torget samtidigt som den ska framhäva den nya gestaltningen, platsens historia och skapa dramatik och stämning.
Torgets kommunikativa stråk ljussätts repetitivt för att skapa en tydlig struktur, både i hur ljuset jämnt fördelas på marken och hur upplysta armaturhus ger en orienterande vägledning sett på håll.

Salutorget
Torgets stora öppna ytor ljussätts med höga master på 14m som bär kronor. Varje krona består av 4st armaturer med arm på höjd 9m som kopplas med diagonala vajrar mot toppen. Masterna med kronorna står placerade i två raka linjer och ger torget en dignitet som samspelar med torgets stora yta och förstärker torgets symmetri. Kronorna ger torget en tydlig identitet med en maritim prägel som också ger ett tidlöst och elegant uttryck i sin formgivning i förhållande till torgets blandade arkitekturstilar. Ljusets karaktär är varmvitt, avblandat och ger hög färgåtergivning.

Vajrarna kan med fördel användas för julbelysning under vintersäsongen. Armarna kan fungera som flagghållare för stadens flaggspel eller vid evenemang. Om masterna dimensioneras för linspänn så kan även julbelysning spännas mellan masterna ovanför kronorna.
Toppen på masterna bestyckas med spotlights för att ge torget ett dramatiserat ljus på utvalda platser eller objekt. Spotlightbelysningen ger också torget en variabel ljussättning som kan justeras över tid och efter behov.

Masterna tillverkas i finsk furu, likt övrigt material på torget. Trämasterna förstärker upplevelsen av det maritima arvet men är också fördelaktigt sett ur ett miljöperspektiv. Skoningen i mastens botten, armar och armaturer utförs i lackat stål och blir en fin materialkomposition till furut.

Torgets mindre platsbildningar så som pergolor, planteringar, sittbänk, vattenspel och statyn är viktiga målpunkter och uppehållsmiljöer för torgets besökare under mörkrets timmar. Platsbildningarna och de mindre miljöerna ljussätts för att skapa en trygg och stämningsfull upplevelse där variationen i skala framhävs som en kontrast till det stora torget. Ljussättningen integreras i största möjliga mån i konstruktionerna för att skapa avblandade lösningar och minimera antalet objekt på torget. Ljuset kan med fördel vara varmare i den mindre skalan för att bli mer stämningsfull.

Övretorget och Nedretorget
De parallella kommunikativa stråken längs med fasaderna ljussätts med en arm och armaturhus monterade på en 7m stolpe. Armen monteras mot fasaderna för att armaturhuset ska ge en ljusfördelning över gaturummet. Armaturhus och arm monteras på 5m höjd. I toppen monteras spotlights som riktas både mot fasader och mot torgets olika funktioner och vegetation. Ljussättningen av fasaderna ger ett estetiskt högt upplevelsevärde men bidrar också till att tydliggöra den vertikala formen av torget.
Stolpar, armar och armaturer längs de kommunikativa stråken har samma utformning som masterna på torget, med skillnaden att stolpen är lägre och armen är kortare och enkelmontage. I övrigt ingår materialet i samma familj och förstärker därmed torgets unika uttryck.

Hovrättsesplanaden
Belysningen över gaturummet utförs med linspända armaturer mellan fasaderna för att minimera antalet objekt, alltså samma förfarande som den befintliga gatubelysningen. Däremot används samma armaturhus som på torget men för linspänt montage.
Ljussättningen av gång- och cykelstråket inne i alléerna utgörs av ett armaturhus på arm monterad på en 6m stolpe på 4m höjd. Armaturhusen ger en jämn funktionell ljusfördelning över gångvägen som klargör stråkets funktion. I toppen monteras även här spotlights som kan riktas "bakåt" mot esplanadens olika funktions- och upplevelseplatser. Ljussättningen av spotlights blir mer dramatiserad och kontrastrik. Ljussättningen av esplanaden blir lika Övretorget och Nedretorget men mindre i skala.

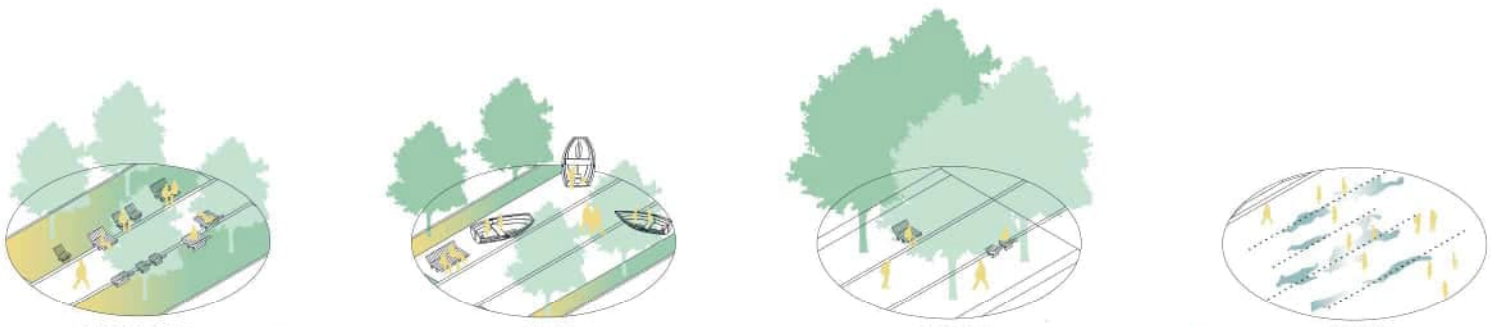

BLOMSTERGÅRDARNA
Längs Hovrättesplanadnadens stadsgalleri finns blomstergårdar för människor och insekter. Skära sittplatser, konstverk och pedagogiska skyltar uppmuntrar till upptäckarglädje och vistelse.

LEKA-EKA
En lekyta för de minsta upprättas längs Hovrättesplanadens stadsgalleri. Inspirationen kommer från den Österbottniska ekan.

SKUGGÅRDEN
Under Hovrättesplanadens befintliga lindar skapas nya sittplatser och bättre förhållande för träden.

VATTENSPELET
Vem kan motstå att springa genom sprutande vattenkaskader? Hela ytan är plan vilket också möjliggör för skridskoåkning under vintern.

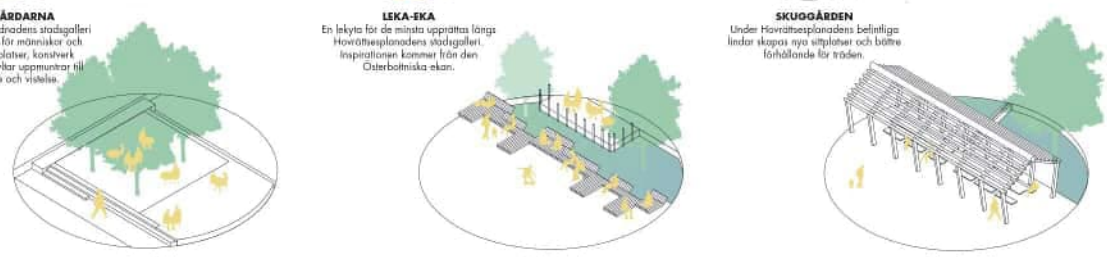

TERRASSEN
Nya platser för uteserveringar fredade för trafik upprättas på torget.

SOLSOFFAN
I bästa läge, centralt placerat längs torgets kant, finns solsoffan som bjuder in till en rad olika användningsområden. Mot det nedre torget, i grönskan, finns brygggor som kan användas av exempelvis en uteservering.

PERGOLAN
Längs pergolans långbord kan du spela spel eller äta din matsäck i den ljusa skuggan av konstruktionens stockverk och samtidigt njuta av den grönskande regngården.

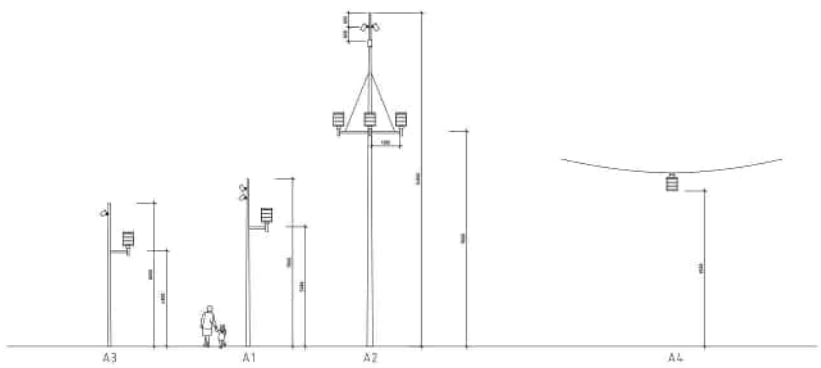

BELYSNINGSFAMILJ
En armaturfamilj ger torget och dess olika rumsligheter en stark identitet med inspiration från Vasas maritima koppling med havet.
Armaturfamiljen varieras i storlek, höjd och montagesätt beroende på vilken funktion och vilken skala den anpassas till.

SALUTORGET BELYSNINGSSEKTION- SEKTION A-a

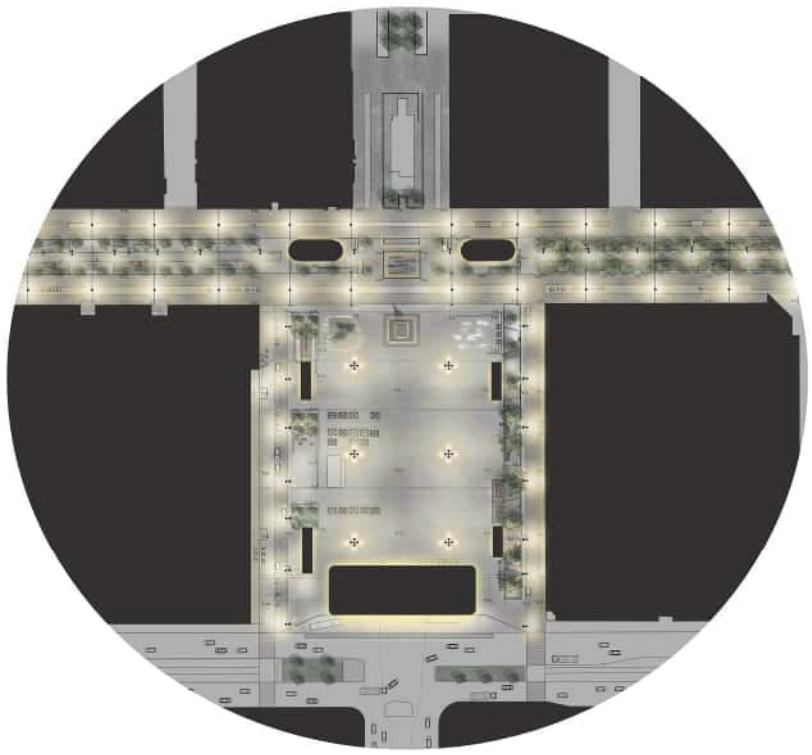

BELYSNINGSPLAN

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014

BYGDENS TORG. SEUDUN TORI.

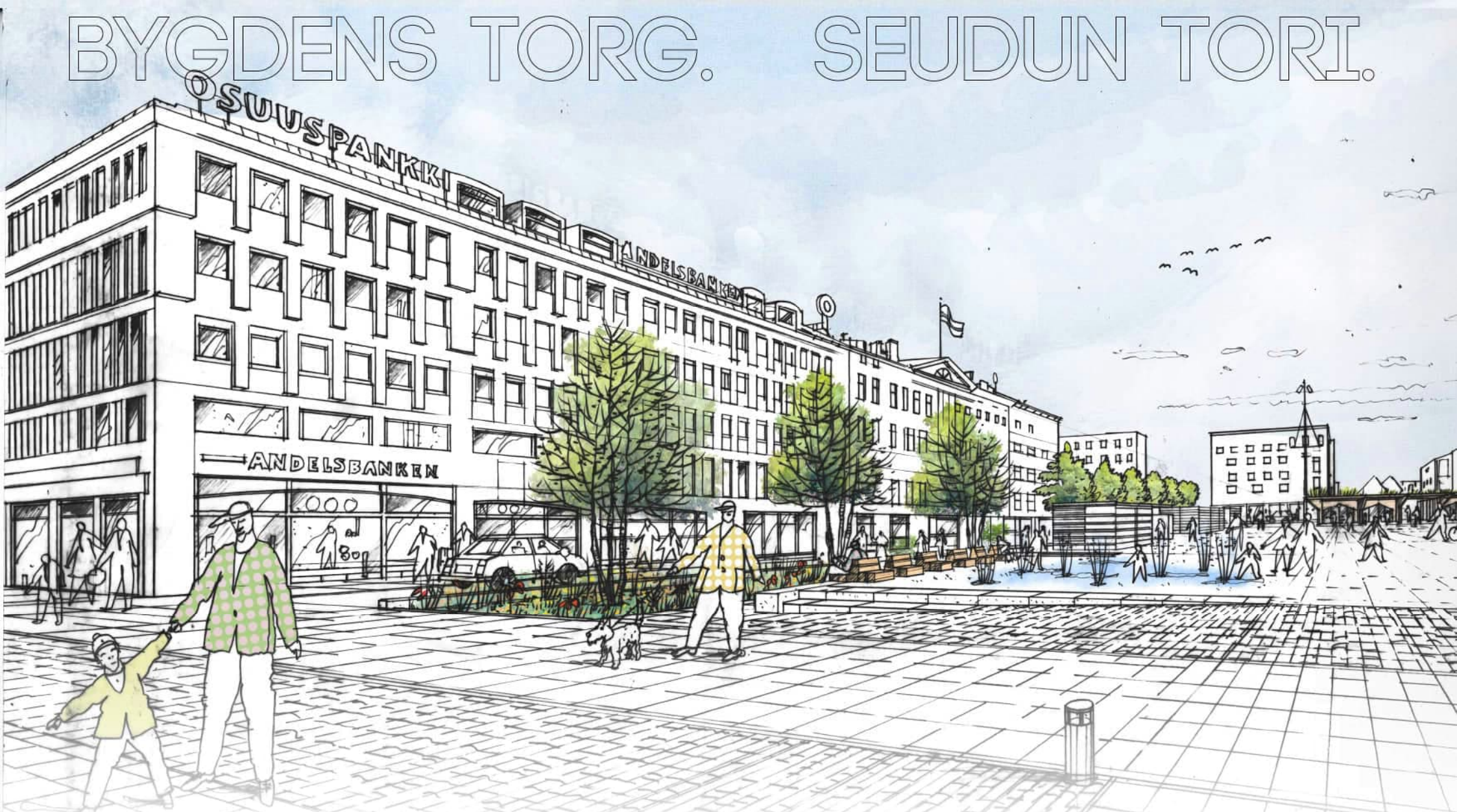

SALUTORGET MOT SYD

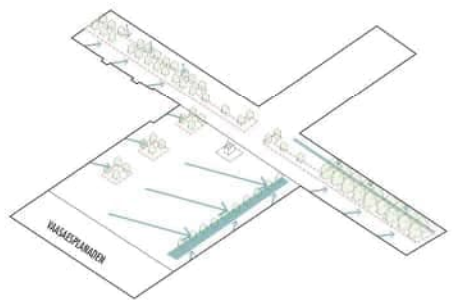

Skelettjordar
Regngärdar
Ytavledning av dagvatten
Avledning under mark

DAGVATTEN

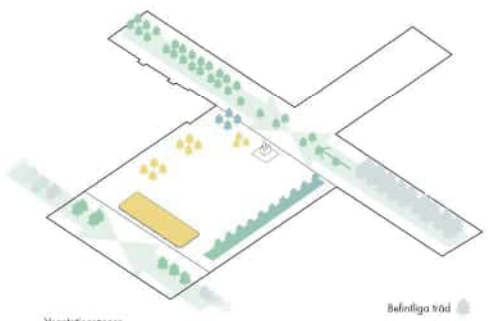

Befintliga träd

Vegetationszoner
Torrt — Fristk — Blött

VEGETATION

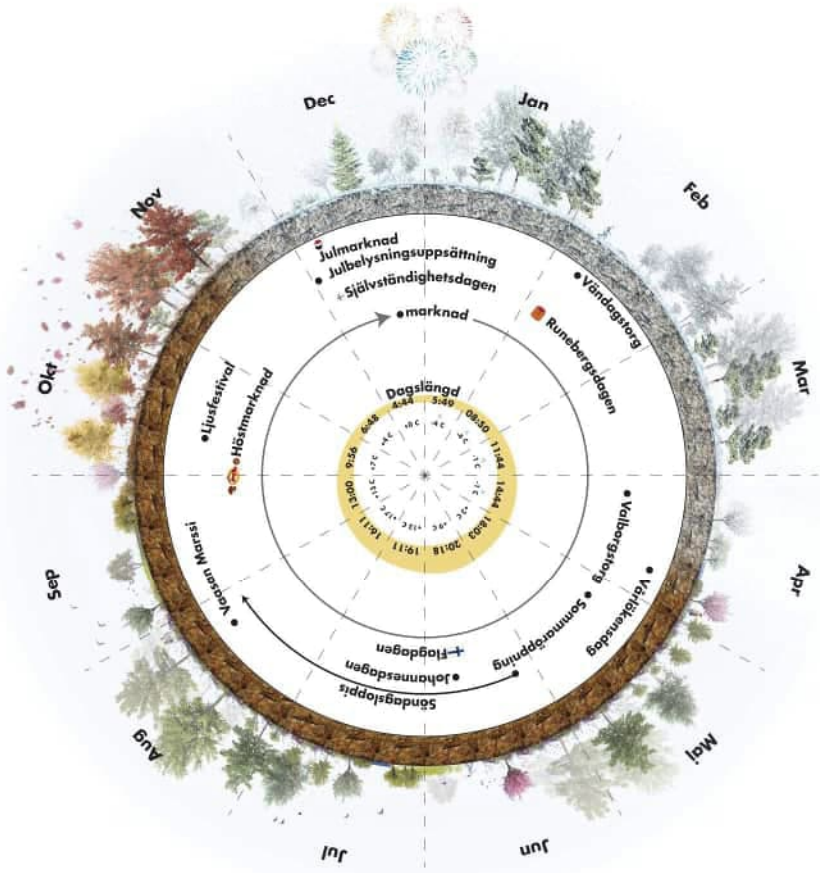

ÅRSTIDSHJULET

Årstidshjulet visar på viktiga händelser, på hur växterna förändras, årets ljustimmar, regn- och snömängder.

DAGVATTEN

Dagvattnet föreslås användas som en resurs på platsen istället för att ses som ett problem att dölja. Vid upprustning av Salutorget och Hovrättsesplanaden föreslås att fördröja, rena och infiltrera platsens dagvatten för att därmed minska flödet till recipienten och belastningen på dagvattennätet.
Regnvattnet kanaliseras över torget genom ränndalar och ger variation och lekfullhet när det regnar, det ger karaktär åt planteringarna och är en viktig resurs för upprätthållandet av långsiktigt hållbara planteringar i stadsmiljö.
De föreslagna regnbäddarna kan också utformas för att fördröja vatten vid skyfall.

För platsen föreslås två principer för lokal hantering av dagvatten; täckt regnbädd dvs kolmakadamjord under träd i hårdgjorda ytor och öppen regngärd dvs nedsänkta planteringar med perenner, buskar och ibland träd. Införsel av vatten till dagvattenytorna sker på olika sätt och är anpassat till hur marken lutar idag.

Hovrättsesplanaden väster: Nya trädrader förses med kolmakadamjordar i vilka esplanadens dagvatten tas in i via luftningsbrunnar (södra delen) och via rör under mark från den befintliga acodrainen (norra delen).
Hovrättsesplanaden öster: Befintliga Lindalléer växtbäddsrenoveras och förses i samband med detta med kolmakadamjordar. Södra delen av gatan avvattnas via luftningsbrunnar in i kolmakadamjorden. Möbleringszonen i den norra delen omvandlas till en öppen regnbädd med perenner. Vid entréerna finns övergångar med befintliga sittmöbler. Regnbädden tillför också grönska och blomning till denna del av esplanaden.
Salutorget: Vattnet närmast fasaden på västra delen av torget (övre torget) rinner via luftningsbrunnar till kolmakadamjordarna i de upphöjda vistelsehyllorna. Den större öppna delen av torget liksom ytorna längs västra fasaden (nedre torget) avvattnas via ytliga rännor till den generösa nedsänkta regngården i öster.

STADSGRÖNSKA

Inspiration till planteringarna hämtas från det omgivande landskapets naturtyper, framför allt landhöjningens olika vegetationszoner. Mein som kontrast till den omgivande naturen förekommer biotoperna här i stilisserad form; lite mer ordnad, mer färgstark och mer tydlig. De olika växtzonerna symboliserar landhöjningens zoner och följer grovt torgets höjdsättning.
Genom att använda arter från dessa biotoper stärker vi igenkänningen och kopplingarna (för både människa och djur) till omgivningen. Träd av olika arter ger en robust grönstruktur som klarar av framtida klimatförändringar. Buskar och perenner förstärker intrycket av väl omhändertagna gröna stadsrum. Som komplement till inhemska arterna adderas föredlade arter för blomning och årstidsvariation. Lökväxter tillför rummen färg tidigt under säsongen. En variation och artrikedom skapas som både gynnar platsen, bidrar till den biologiska mångfalden och ger ett vackert blad- och blomsterflor. Ornar med sommarblommor föreslås användas på den öppna torgytan framför salsoffan.

Planteringar är placerade så för att möjliggöra växtsubstrat med tillräcklig bredd och djup som säkerställer en långsiktigt god utveckling av växmaterialet. Växtsubstrat föreslås bestå av kolmakadamjordar för att säkerställa en långsiktigt god tillväxt, infiltration av dagvatten samt utgöra en kolsänka.

KVARKENPLANTERINGEN

En plantering inspirerad av vegetationen längs Kvarkens strandängar förstärks med trädgårdsperenner och lökar och bilder en prokrabatt i brytpunkten mellan Hovrättsesplanaden och Handelsesplanaden. Här kan man under alla årstider njuta av en yta i ständig förändring; från längsoffan i söderläge eller från de informella sittplatserna kring Frihetsstatyn.

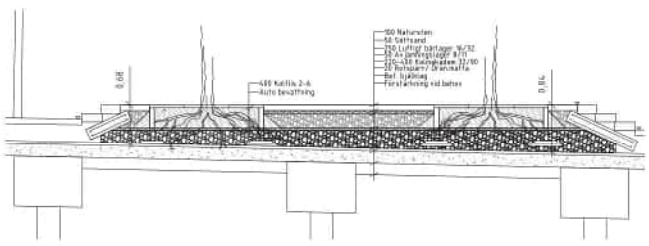

SEKTION E-e 1:50

Tekniska sektionen visar uppbyggnaden för trädens kolmakadamjordar på terrasserna i det höjdmässigt sämsta läget.

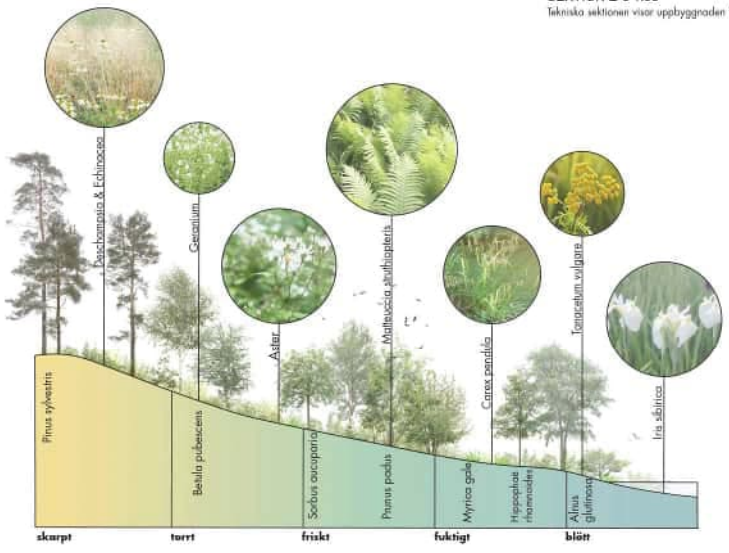

VÄXTKONCEPT

Diagrammet visar landhöjningens olika vegetationszoner. Torgets och esplanadens planteringar utgår från dessa arter. Som komplement till inhemska arterna adderas föredlade arter för blomning och årstidsvariation.

SEKTION D-d 1:50

Sektionen visar den aktiva regngården med dagvattenhantering, grönska och sociala ytor. Pergolans form är inspirerad av den Österbottniska höladans formrik och innehåller längbord som kan användas för schackspel eller innundigande av medhavd matsäck. Till höger synl det nedre torgets samspelsytan (shared space) där fotgängare samsas med cyklister och enstaka angörande fordon.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.visma.com/sign

HEMMAHAMN - VAASAN KAUPPATORI

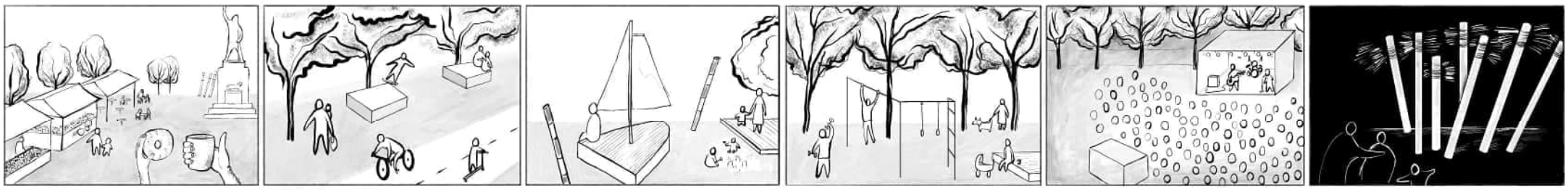

VAASAN KAUPPATORIN VISIO

HAVAINNEKUVA LEIKKIALUEELTA TORILLE

VISIO

Suunnitelmassa toiminnallisuuden lisäämisellä edistetään Vaasan keskustan elinvoimaisuutta. Kun ihmiset saapuvat viettämään aikaa torille, he myös käyttävät torin ja kävelykadun ympäristössä sijaitsevia palveluita. Viihtyisä ja toiminnallinen ympäristö lisää kaupunkitilassa vietettyä aikaa. Toimintojen monipuolisuus ja esteettömyyden lisääminen mahdollistavat monipuolisemmin torialueesta nauttimisen kaikenikäisille ja eritavoin kaupunkitilassa liikkuville. Ympärivuorokautisuudella ja ympärivuotisuudella pyritään tuomaan alueelle toimintoja sekä ihmisiä myös perinteisten tori- ja ulkotapahtuma-aikojen ulkopuolella.

Suunnitelmassa torille on luotu uudet oleskelu- ja toiminta-alueet siirtämällä torin sisempiä puurivejä hieman keskemmälle, jolloin aiemmin pysäköintialueena toimineet puiden alustat on saatu parempaan käyttöön. Puiden lomaan on luotu pieniä toiminnallisia aukioita, jotka mahdollistavat leikin, kuntoilun ja oleskelun. Pienellä muutoksella saadaan suuri vaikutus puurivien alustojen käytettävyyteen, mutta samalla säilytetään torin avoimuus ja historiallisten puurivien visuaalinen vaikutus ympäristöönsä.

Suuren ja avaran torin laidoilla sijaitsevat pienemmät toiminnalliset tilat luovat alueelle rytmiä ja vaihtelevuutta. Toiminnalliset alueet rajautuvat sivuilta korotettuihin istutusalueisiin sekä oleskelutasolhin ja niiden kattona toimii puiden lehvästö. Torin laidan pienemmät tilat on jaoteltu yksittäisiksi leikki- ja kuntoilualueiksi, joita erottavat kulkureitit sekä toriparkin porrashuoneet. Toiminalliset alueet luovat tilasarjoja ja liikkuminen alueelta toiselle on luontevaa.

HISTORIA

Vaasan kauppatorilla ja sitä ympäröivillä puistikoilla on pitkät perinteet: alun perin ne ovat rakentuneet alueelle jo 1800-luvun puolivälissä. Torilla on aina ollut merkittävä rooli kaupan ja kohtaamisen paikkana. Autoistumisen myötä merkittävä osa toria oli linja-autopysäkkeinä sekä pysäköintialueena, mutta toriparkin valmistumisen jälkeen tori on palautunut alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa. Myös keskusta-alueen leveät puistikot ovat tunnistettava osa Vaasaa.

Uudessa suunnitelmassa on säilytetty aiemman suunnitelman elementtejä sekä alueen historiallisia arvoja. Suunnitelman avulla on luotu kaikenikäisille kaupunkilaisille lisää mahdollisuuksia viettää aikaa torilla ja sen ympäristössä. Kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti mahdollisimman paljon alueen olevista kalusteista ja materiaaleista on pyritty säästämään ja käyttämään osana nykyistä suunnitelmaa.

Torin nupukivipinnoitteesta osa on korvattu Hovioikeudenpuistikolla toistuvalla punaisella graniittilaatalla, joka muodostaa torille uuden esteettömien reittien verkoston. Laadukkaiden olevien materiaalien uudelleenkäytön ansiosta myös suunnitelman kustannukset säilyvät kohtuullisina. Suunnitelman uudet kalusteet ja rakenteet ovat materiaalien sekä muotokielen osalta suunniteltu sopimaan nykyisen torialueen värimaailmaan ja visuaaliseen ilmeeseen.

TORIN POIKKILEIKKAUS 1:200

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

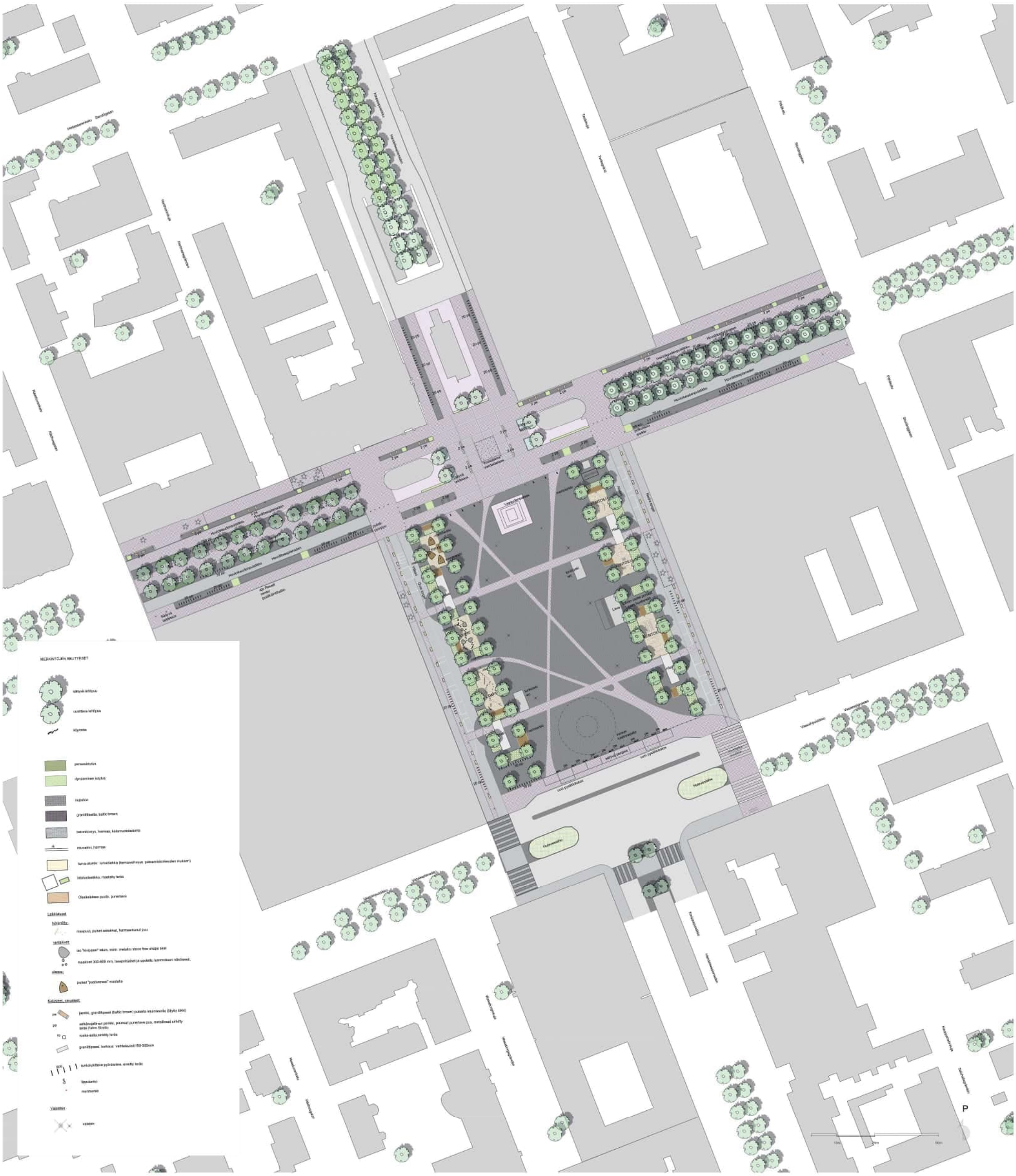

ASEMAPIIRROS 1:500

TORIMYYNTI

Torimyynnin ja tapahtumien mahdollisuuksien säilyttäminen sekä parantaminen on ollut suunnitelman keskiössä. Kauppatorin myyntipaikkojen sijainnit on jäsennelty uudelleen. Useammin käytössä olevat vuosipaikat on keskitetty Ylätorin puolelle, jonne myös aamuaurinko paistaa. Myyntipaikkojen sijoittelu luo viihtyisän kujanteen, joka kutsuu asiakkaan tutustumaan torin tarjontaan sekä viettämään aikaa torilla.

Automyyntipaikat sijaitsevat puurivin välittömässä läheisyydessä. Näin ollen myyntiautot eivät peitä torin tärkeitä näkymiä ja autojen sähkönsaanti helpottuu. Myyntipaikat on torikartassa sijoitettu niin, etta Vaasan Vapaudenpatsas näkyy edelleen esteettömästi Vaasanpuistikolta. Kaikkien torialueen myyntipaikkojen ollessa käytössä Suurtorin aikana, voidaan torimyyntiä laajentaa Hovioikeudenpuistikon keskiosaan uuden "Kotisatama"-valotaideteoksen lomaan.

TOIMINNALLISUUS

Suunnittelualueelle on tuotu monipuolisesti erilaisia toimintoja eri-ikäisille käyttäjille. Torin laidoille on sijoitettu leikkialueita sekä kuntoilualueita. Hovioikeudenpuistikon uudistus tuo myös skeittaamisen alueen uudeksi toiminnoksi. Sekä Hovioikeudenpuistikolle, että torille, on lisätty runsaasti lisää oleskelumahdollisuuksia penkkien, oleskelutasojen sekä pyöy-penkki ryhmien muodossa. Talvialkaa varten torille on osoitettu tilavaraus pyöreälle luistelukentälle.

Torin nykyinen esiintymislava säilytetään sijoillaan Alatorin puolella, joten se mahdollistaa monipuolisten tapahtumien järjestämisen jatkossakin. Päivittäinen torimyynti ei estä lavan käyttöä myyntipaikkojen ollessa torin vastakkaisella puolella. Matkailijoita palveleva Visit Vaasa -inforakennus on sijoitettu uudelleen Hovioikeudenpuistikon laidalle.

ESTEETTÖMYYS

Torialueen esteettömyyttä on parannettu lisäämällä torin poikki useita uusia esteettömiä reittejä. Uudet reitit pohjautuvat talvi-ilmakuvasta tutkittuihin ihmisten yleisiin kulkureitteihin torin poikki. Esteetön diagonaaliyhteys luo myös sujuvan esteettömän reitin torin halki aina kauppahallille asti. Alatorilta kauppahallille johtava suojatie on korotettu ja se päällystetty graniittilaatalla. Saman graniittilaatan käyttö sekä suojatiellä että muualla suunnittelualueella luo visuaalisesti yhteneväisen ja samalla esteettömän reitin Vaasanpuistikon katualueen yli. Korotettu suojatie lisää turvallisuutta ja luo yhtenäisen reitin torilta kauppahallille sekä Vaasanpuistikon kauppahallin viereiselle bussipysäkille.

LIIKKUMINEN

Suunnittelualue on merkittäviltä osin kevyen liikenteen aluetta tai rajatulle huoltoliikenteelle rajattua torialuetta.

Torilla haasteena on ollut luvaton pysäköinti, jota rajoitetaan sekä korotetuin istutusalueen että Vaasanpuistikon reunalle lisättävillä ajonestopollareilla. Osa pollareista on maahan laskevia automaattipollareita, jotka mahdollistavat edelleen torin huolto- ja pelastusajon. Luvalliset pysäköintipaikat siirretään torin puurivien alta toria reunustavien katujen varteen, mikä mahdollistaa toimintojen sijoittelun miellyttävään mikroilmastoon puiden alle. Selkeämpi pysäköinti lisää myös liikenneturvallisuutta, koska pysäköintipaikalta ei enää peruuteta kadulle kevyen liikenteen joukkoon.

Alueen suunnittelussa pyöräily on huomioitu lisäämällä kävelykadulle sekä torin läheisyyteen pyöräpysäköintiä. Pyöräpysäköinti on keskitetty päätoimintojen ja palveluiden läheisyyteen Hovioikeudenpuistikolle sekä torin laidalle Vaasanpuistikolta alueelle saavuttaessa. Pyöräpysäköinnin yhteyteen voidaan toteuttaa myös sähköpotkulautapysäköintiä. Sähköpotkulautatoimijoiden kanssa tulisi myös sopia pysäköintikieltoalueista, joka estää torille pysäköinnin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

KAAVIOT 1:2000

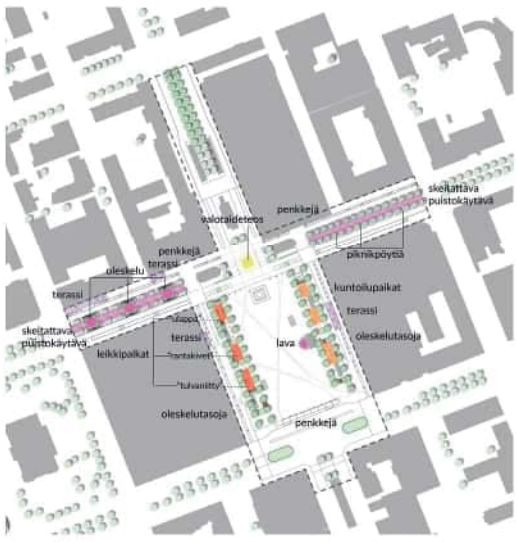

KAAVIO 1 -TOIMINNOT

Uusia toimintoja tuodaan koko suunnittelualueelle. Torin laidoille puurivien alle sijoitetaan uudet leikki- ja kuntoilualueet. Hovioikeudenpuistikolle lisätään skeittausmahdollisuuksia, sekä uusi kokemuksellinen valotaideteos. Lisäksi oleskelumahdollisuuksia lisätään koko alueelle. Nykyisistä toiminnoista lava, torimyynti sekä terassit säilytetään ennallaan.

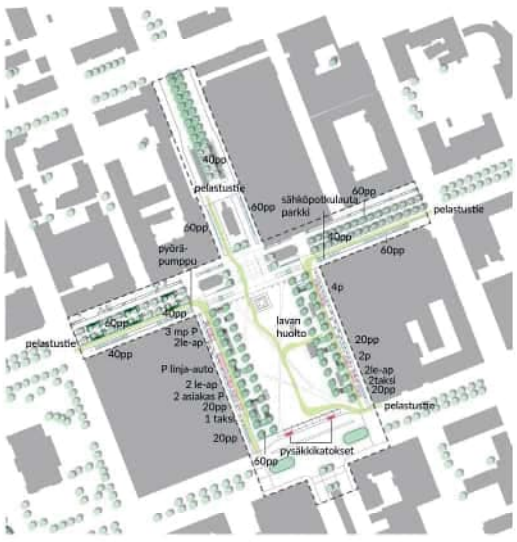

KAAVIO 2 -LIIKKUMINEN

Suunnitelmassa pyöräpysäköintimahdollisuuksia lisätään runsaasti. Hovioikeudenpuistikolla pyöräpaikat siirrentään puistikon keskeltä reunustamaan sitä. Autopysäköintiä selkeytetään ja olevat pysäköintipaikat keskitetään Ylä- ja Alatorin varrelle. Pelastustiet säilyvät ennallaan. Vaasanpuistikolla uudet pysäkkikatokset integroidaan osaksi pergolaa.

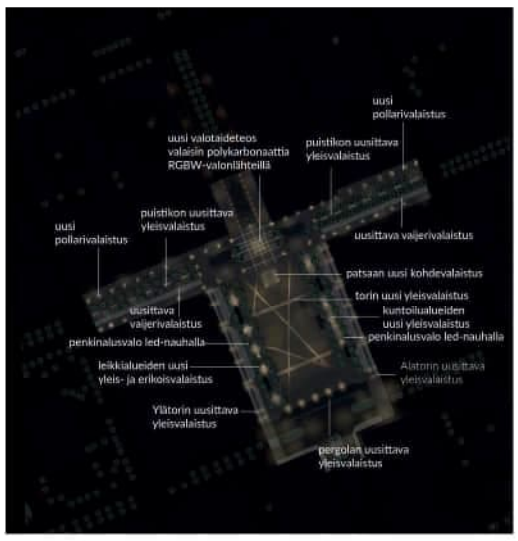

KAAVIO 3 -VALAISTUS

Alueelle toteutetaan laadukas ja turvallisuutta lisäävä yleisvalaistus sekä uusia valaisimia lisäämällä, että olevien valaisinten valonlähteitä uusimalla. Leikkialueille tuodaan erikoisvalaisimia, jotka mahdollistavat elämyksellisen leikin väri- ja kuviovalojen lomassa. Valaistuksen väri on lämmin valkoinen (3000K). Uusi valotaideteos toimii alueen pimeänajan katseenvangitsijana.

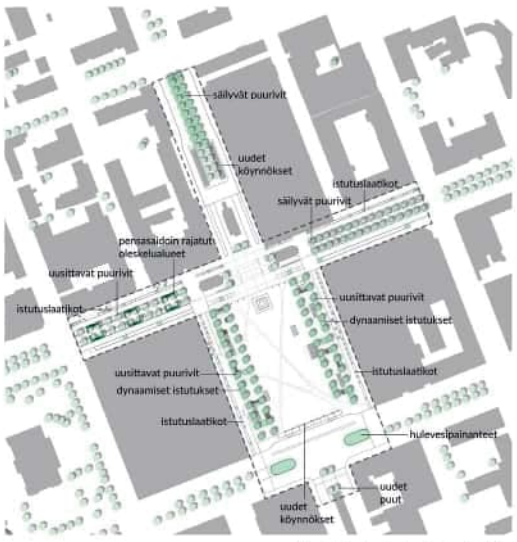

KAAVIO 4 -KASVILLISUUS

Torille on lisätty kasvillisuutta istuttamalla uusittavat lehmukset korotetuille istutusalustoille. Istutusalueilla on puiden lisäksi dynaamisia perennaistutuksia. Lisäksi Hovioikeudenpuistikon sekä Ylä- ja Alatorin varrelle lisätään istutuslaatikoita, joissa on dynaamisia istutuksia sekä heinäistutuksia. Olevaa pergolaa elävöitetään uusilla köynnösistutuksilla ja Vaasanpuistikon painanteeseen tehdään kukkiva hulevesipainanne.

HOVIOIKEUDENPUISTIKKO

Hovioikeudenpuistikon puukujanteen keskiosa avataan jälleen kulkureitiksi siirtämällä itäpään puiden alle sijoitetut pyöräteline puistikon laidoille. Näin Hovioikeudenpuistikon puukujanne kytkeytyy paremmin osaksi Hovioikeudenpuistikon suunnittelualueen ulkopuolisia osia, joissa puukujanteen keskellä on nykyisellään kävelymahdollisuus. Hovioikeudenpuistikon keskiosaan tuodaan eri korkuisia graniittipaaseja, jotka toimivat skeittauskalusteina. Puistikon keskiosan laajentaminen mahdollistaa skeittauksen ja leveät kulkuväylät puistikon molemmin puolin mahdollistavat sen, ettei skeittaaminen häiritse pyöräilyä ja kävelyä.

Hovioikeudenpuistikolla reitit on jaettu reunoilla kulkeviin hyvin valaistuihin ja leveisiin pääreitteihin sekä puistikon keskellä kulkevaan hitaamman kulkemisen ja oleskelun mahdollistavaan reittiin, jossa on myös iltaisin tunnelmallisempi valaistus.

Hovioikeudenpuistikolle on tuotu lisää vehreyttä dynaamisilla istutuksilla, joita on aseteltu istutuslaatikoissa koko puistikon matkalle. Puistikon nykyiset pensasaidoin rajatut oleskelualueet säilytetään, mutta pensasalueet muotoillaan ja istutetaan uudelleen uuden pintamateriaalin asenuksen myötä.

HAVAINNEKUVA HOVIOIKEUDENPUISTON PUUKUJANTEESTA

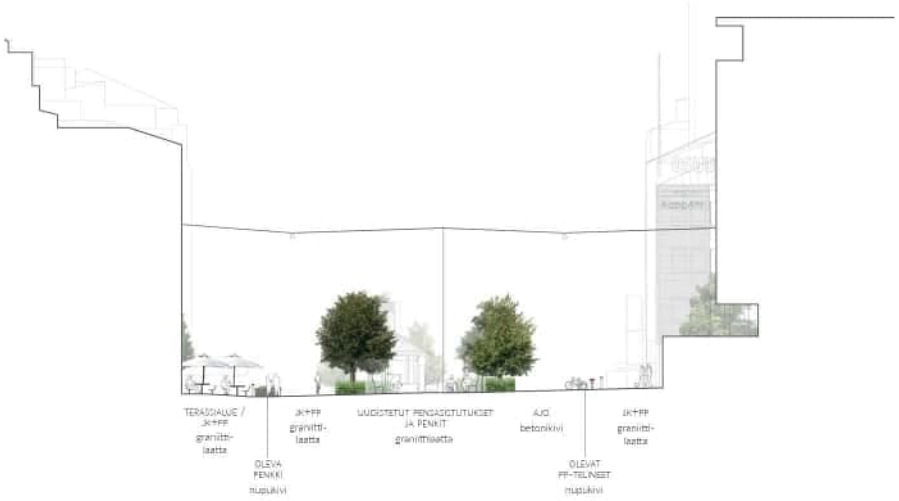

KÄVELYKADUN LEIKKAUS 1:200

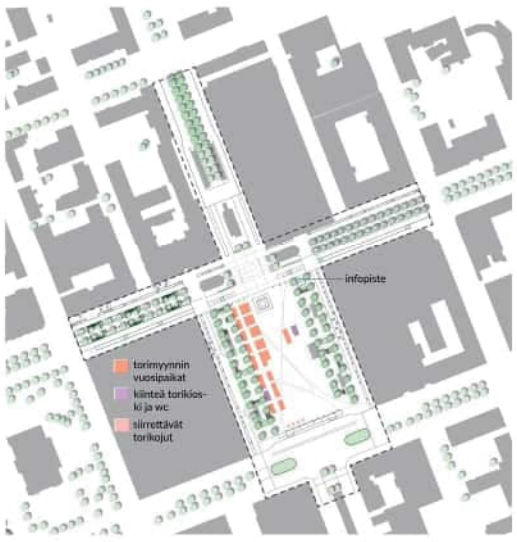

KAAVIO 5 -TORI, ARKI

Torimyynnin vuosipaikat on aseteltu Ylätorin puolelle, minne myös aamuaurinko paistaa. Myyntipaikat muodostavat houkuttelevan kujanteen, jossa voi helposti tutustua koko valikoimaan. Torille sijoitetaan myös kaksi kiinteää torikojua, joiden yhteydessä on yleisö-wc. Torikojut on sijoitettu torin vastakkaisille puolille leikki- ja kuntoilupaikkojen yhteyteen. Visit Vaasan infopiste on sijoitettu Hovioikeudenpuistikon laidalle.

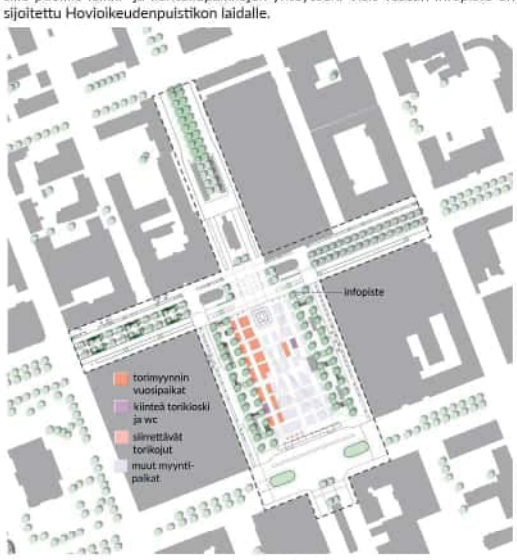

KAAVIO 6 - TORI, TAPAHTUMA

Suurempien toritapahtumien aikana myyntipaikat täyttävät koko torin. Myyntipaikat on sijoiteltu ryppäisiin, joiden väliin jää leveämpiä käytäviä. Tarvittaessa torimyynti voi laajentua myös Hovioikeudenpuistikon keskiosaan valotaideteoksen ympärille.

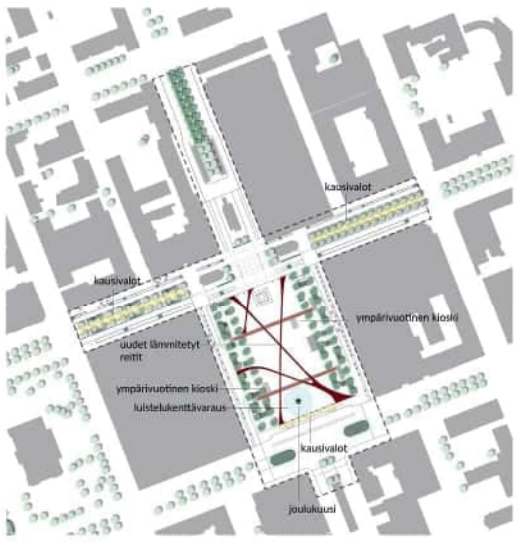

KAAVIO 7 -TALVIKAUSI

Talvella torin kävijöitä palvelee uudet torikojut. Lisätyt lämmitetyt reitit mahdollistavat ympärivuotisen esteettömän kulun torilla. Torille on myös suunniteltu mahdollinen sijoituspaikka pyöreälle luistinradalle, jonka keskelle voi sijoittaa vaikka joulukuusen. Kausivalot Hovioikeudenpuistikolla sekä Vaasanpuistikon laidalla olevassa pergolassa valaisevat koko pitkän pimeän kauden.

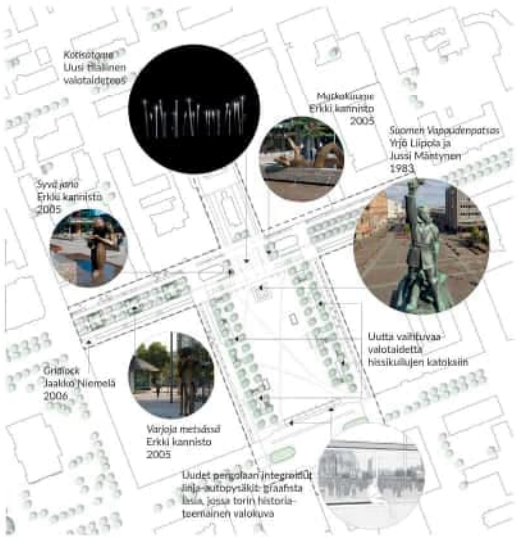

KAAVIO 7 -TAIDE

Suunnittelualueen nykyisten taideteosten lisäksi alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi myös uutta taidetta. Hovioikeudenpuistikon keskiosan aukiolle on suunniteltu tilallinen valotaideteos. Moderni merihenkinen "Kotisatama" -teos myös valaisee aluetta pimeän aikaan. Lisäksi taidetta on mahdollista sijoittaa toriparkin hissikuilujen tyhjiin harmaisiin seiniin esimerkiksi videoteosten muodossa, sekä uusiin lasisiin linja-autopysäkkikatoksiin.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

UUDET TORIKOJUT

Torille on suunniteltu kaksi uutta torikioskia. Kioskien piirteet muistuttavat laivan komentokansia. Merellisyyttä henkivät myös pyöreät ikkunat sekä punertavan ruskeaksi käsitelty puu materiaalina. Suorakaiteen muoto, vaalean harmaat ikkunan puitteet ja ovien karmit sekä puuverhoilu sointuvat yhteen torin korotettujen kasvatusalustojen reunojen sekä oleskelutasojen kanssa. Kioskit mahdollistavat esimerkiksi kahvilatoiminnan ja niiden keskitetty sijainti luo ihmisläheisempää tunnelmaa suuren torin keskelle. Kioskien liukulasiovien ansiosta sisätilaa on helppo laajentaa ulos terassille.

Lasten ja nuorten aktiviteettien läheisyydessä toimivat kioskit antavat vanhemmille mahdollisuuden kahvitaukoon lasten leikkien lomassa. Kioskien päätyihin sijoitetut wc:t palvelevat kaikkia torin käyttäjiä. Kioskeja voidaan hyödyntää myös kesäkauden ulkopuolella esimerkiksi luistimien vaihtotiloina tai glögimyyntipisteinä.

Suurempien kahvilakioskien lisäksi torille sijoitetaan pienempiä siirrettäviä kojuja. Pyöreä ikkuna ja tiikkipuu yhdistävät pienet kojut visuaalisesti kioskeihin. Avattava suuri etuikkuna mahdollistaa kojun käytön niin torimyynnissä kuin myös suuremmissakin tapahtumissa. Pienen koon ja kevyeen rakenteen ansiosta kojujen sijoittelu ja siirto on helppoa.

TORIKIOSKI POHJAPIIRUSTUS

TALVITUNNELMAA TORILLA

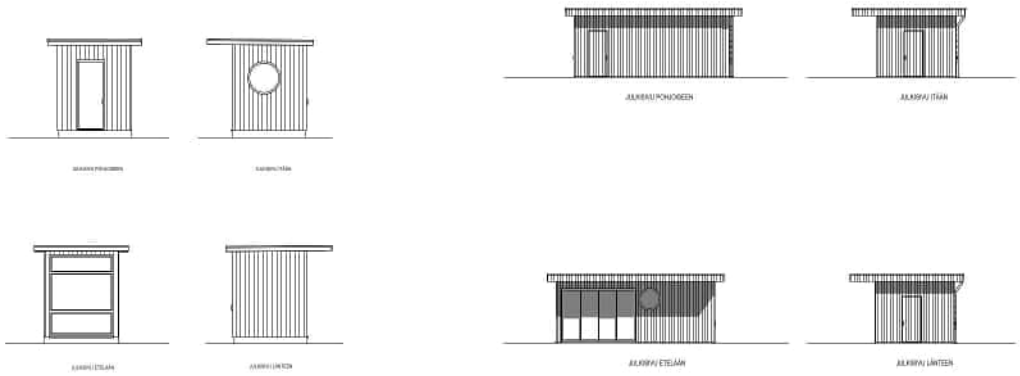

TORIKOJU JULKISIVUKUVAT

TORIKIOSKI JULKISIVUKUVAT

UUSI KIINTEÄ TORIKIOSKI

TOIMINNALLISUUS

Torin laidalla sijaitsee kuntoilupaikkojen sarja, joka on saanut valkutteita merisotilaskuntoradasta. Kuntoilupaikat toimivat myös esteratana, jolla voi kisailla kaksi vierekkäin. Lisäksi torille on sijoitettu oikeita merimerkkejä. Merimerkit mahdollistavat pelillisen kulkemisen torilla, jossa voidaan samalla opetella merimerkkien tarkoitusta.

Inspiraatio torin leikkialueille on saatu Vaasan merellisyydestä. Leikkialueet ovat teemoiltaan tulvaniitty, rantakivet ja ulappa. Ensimmäisenä sarjassa on tulvaniitty, jossa voi tasapainoilla puisissa välineissä. Rantakivet taas yhdistävät mahdollisuuden oleskeluun sekä tasapainoiluun. Pienten rantakivien muodostamia reittejä pitkin pääsee hyppimään isommille kivipaasille, jossa voi pysähtyä ja oleskella. Viimeisimpänä leikkialueiden sarjassa on ulappa. Alue koostuu leikin mahdollistavista "postiveneistä" ja aluetta ympäröivistä oleskelulaitureista.

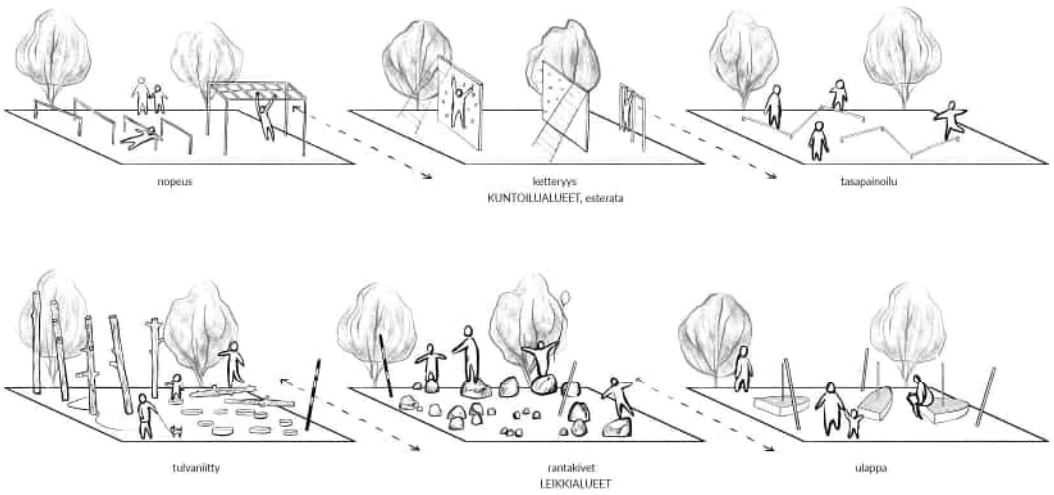

VALAISTUS

Vaasan kauppatorin uuden suunnitelman myötä muuttuu myös torin pimeänajan ilme. Uudet valaisimet ovat muotoiltuttaan pelkistettyjä, jolloin ne muodostavat selkeän uuden kerrostuman historiallisille torille. Yksinkertaiset valaisimet ovat päivänäkymässä melko huomaamattomia ja sulautuvat muuhun torin kalustukseen.

Valaistuksen mittakaava seuraa alueen toimintoja. Keskellä toria sijaitsevat korkeat valaisinpylväät, kun taas torin laidoilla puiden lomassa on käytössä matalat valaisinpylväät sekä oleskelutasoihin integroidut led-profiilit. Puiden lomasta valo siiviläityy myös torin reuna-alueille. Torin valaistus lisää alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Vaihteleva valon mittakaava tukee kokemuksellisuutta.

Hovioikeudenpuistikossa vanhat vaijerivalaisimet kunnostetaan ja vanhat valonlähteet korvataan kiinteillä led-elementeillä. Valaisimen valonjako pyritään säilyttämään ennallaan ja kiusahäikäisy minimoidaan. Myös Hovioikeudenpuistikon vanhoihin valaisinpylväisiin uusitaan uudet valaisimet ja Kauppapuistikon vanhat vaijerivalaisimet uusitaan. Ylätorin ja Alatorin varrella olevat pylväsvalaisimet uusitaan.

Uusittava valaistus on kokonaisuudessaan älykäs, jossa on varauduttu tulevaisuuden vaatimuksiin. Valaistus muuttuu vuodenaikojen, valoisuuden sekä kellonaikojen mukaan. Valaisimiin ohjelmoidaan esiasetetut himmennysprofiilit, jotka noudattavat vuodenajankiertoa.

KASVILLISUUS

Torialueen istutukset toteutetaan merihenkisinä dynaamisina perennaistutuksina, joiden ilme elää vuodenaikojen mukaan ja muuntuu vuosien aikana kasvuolosuhteiden mukaan. Istutuksen lajisto koostuu pääasiassa kotimaisista jalostamattomista perennoista sekä heinistä, jota eivät vaadi vuosittaista hoitoa. Dynaamisen istutustavan periaatteena on, että valitut lajit muodostavat harkitun kasviyhdyskunnan, jossa kasvupaikat ovat jatkuvassa muutoksessa kasvupaikan olosuhteiden muutosten myötä.

Istutusten rakenne muodostaa kolme eri kerrosta, joista jokaisella on oma roolinsa kokonaisuudessa. Lisäksi lajeilla on erilaisia maanalaisia sekä maanpäällisiä kasvutapoja, jotka limittyessään muodostavat tiiviin kasvuston. Kun jokin kasvi kuolee, sen paikalle leviää luontaisesti jokin toinen yhdyskunnan kasveista, eikä istutuksiin muodostu ajan myötä aukkoja. Rikkakasvien leviämismahdollisuudet ovat pienemmät tiiviin kasvuston seassa verrattuna tavanomaisiin istutuksiin. Hoidontarve on muutoinkin tavanomaista pienempi, sillä dynaamisia istutuksia ei lannoiteta, eikä niitä tarvitse käsitellä torjunta-aineilla. Lisäkastelulle ei myöskään ole tarvetta, sillä lajisto on kasvualustaan sopeutunutta ja niiden kilpailustrategiat keskenään erilaiset, jolloin kasvupaikan resurssit jakautuvat tehokkaammin.

Vaasan Torin dynaamisten istutusten rakennekerrosta muodostavat muun muassa puuvartinen tyrni, korkeat heinäkasvit sekä korkeat perennat. Sesonkiteemakerroksessa on useita keskikorkeita luonnonkukkia, kuten ruusuruoho, joilla on suuri merkitys alueen pölyttäjille. Maanpeittokerros muodostaa noin puolet istutusalasta ja on rikkaruohojen torjunnan kannalta tärkeässä roolissa. Esimerkiksi kangasajuruoho muodostaa tiiviin ja kauniisti kukkivan kasvuston.

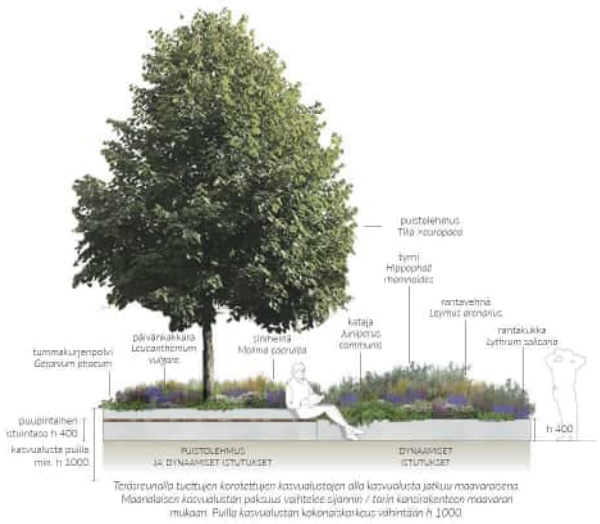

KASVILLISUUSLEIKKAUS 1:50

Valotaideteoksessa on 36 merimerkkivalaisinta. Merimerkit ovat mustia 2 m, 2,5 m ja 3 m korkeita teräspylväitä. Valaisinosa opaalista polykarbonaattia, RGBW-valonlähteellä. Valon väri on lämmin valkoinen (3000K). Merimerkit asennetaan vaihtelevasti joko pystyyn tai 5° tai 7° kulmaan.

"KOTISATAMA" -VALOTAIDETEOS

DYNAAMISTEN ISTUTUSTEN KASVIPALETTI

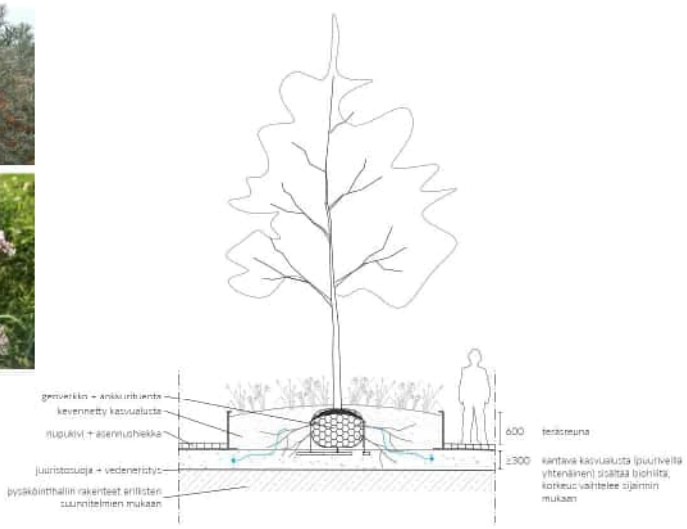

PUUN ISTUTUS KANNELLE 1:50

ILTATUNNELMAA TORIN LAIDALLA

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

“PALIMPSEST”

Vaasan kauppatori - kaupunkielämän kerroksellinen sydän

Kauppatori osana kaupungin aksiaalista viherrakennetta

Lähtökohdat

Torin historiallisia kuvia tutkiessa näkee, että kauppatori aina on ilmennyt avoimena ja joustavana tilana, jonka rajat ovat määriteltelleet ympäröivien rakennusten julkisivut sekä puistikoiden puujanat. Avoin ja ryhdikäs kokonaisuus on mahdollistanut torikäytön ja juhallisuuksien vaihtelevat tilatarpeet, kuten myös sallinut vaihtelevia paviljonkeja tai rakenteita torin reunoilla. Tori on kaupungin rakentumisesta asti muodostanut kaupallisen toiminnan keskipisteen vilkkaan torikauppa ja toria ympäröivien kivijalkakauppojen kautta.
Nykypäivänä torin käyttö on muuttunut. Jokapäiväinen torikauppa on vähentynyt, ja toriaukion toiminnallinen rooli kaupungissa on uudelleenarvion tarpeessa. Kaupallisten toritoimintojen vähentyessä nousevat virkistys- ja tapahtumatoiminnot tärkeimmäksi osaksi torin identiteettiä. Kauppatorin alueelle lisätään uusi kerrostuma kahtaamaan nykypäivän tarpeet, edeltävät aikakerrostumat kunnioittaen.

Suurtila

Suurikokoista ja avointa aukiotilaa on viimeisimmän rakentamisen yhteydessä pyritty pienentämään uusilla, Ala- ja Ylätorin suuntaisilla puukujanteilla sekä eteläpäätyä rajaavalla pergolarakenteella. Kujanteiden muodostamat reuna-alueet koetaan kuitenkin tukkoisina, ja ne ovat tilallisesti ja toiminnallisesti irrottaneet toripinnan ympäröivistä julkisivuista. Lisäksi pysäköintipaikat, torialueelle sijoitetut väliaikaiset kahvila- ja myyntipaviljongit sekä muut rakenteet alleviivaavat reuna-alueiden ahtautta.
Suunnitelmassa reuna-alueet puhdistetaan avoimeksi ja palautetaan torin alkuperäinen ilme julkisivusta julkisivuun ylitäväksi suurtilaksi. Ympäröivien rakennusten kivijalkatoiminnot liittyvät suoraan torialueeseen.

Tori osana puistoakselia

Jotta kauppatorin selkeämpi virkistyskäyttö mahdollistuisi, on luonteva nähdä tori historiallisessa kontekstissaan osana kaupunkia itä-länsisuunnassa risteävää puistoakselia. Hovioikeudenpuisto, Kirkkopuisto, Kaupungintalon puisto, Kauppatori ja Asemapuisto muodostavat kuin helmet nauhalla kaupungin keskustan läpi sarjan vihertiloja. Näitä luonnehtivat vapaasti sijoitetut, monilajinen puusto korkeilla rungoilla, sekä laajat nurmisaarekkeet ja kivituhkapolut.
Osana puistoakselia toille on luonteva sijoittaa nykyisen riveissä seisovien puuistutusten sijaan vapaamuotoisia, puistomaisia saarekkeita, joiden puusto ja istutuspinnat muodostavat tuulelta ja melulta suojaavan kasvillisuusvyöhykkeen torin lounaisosaan. Puiden katsu ohjataan korkearunkoiseen suuntaan sekä Hovioikeudenpuistikon että kauppatorin alueella, niin että ajan mittaan lehvästö muodostaa korkealle sijoittuvan katoksen, kehyttäen vapaat maantasonäkymät toriaukiolle.
Kaupunkivihreän lisääminen kauppatorin alueella sekä puiden muodossa että yhtenäisinä viherpintoina, luo miellyttävää ihmisen mittakaavan tiloja eri käyttötarpeisiin. Matalasti kumpuilevat vihersaarekkeet muodostavat torin suurpinnalle puolilläpäisevän aiheen, joka ei toimi uutena esteenä, vaan on läpikuljettava ja -katseltava. Aukion varjoisemmalle länsipuolelle kasvillisuus muodostaa tarvitun, mikroilmastoa parantavan viihtyvyystekijän. Kasvillisuussaarekkeet suojaavana selustana on miellyttävää tarkkailla ohikulkevia ihmisiä ja aukion tapahtumia.

Tilallinen järjestelyperiaate

Kauppatorin alueelle muodostuu avoimen suurtilan lisäksi luontevasti eri osa-alueita, joihin painottuvat eri toiminnot. Vapaudenpatsaan ympäriille keskittyvä aukion osaan painottuu jokapäiväisempi kauppatoritoiminta, liittyen suoraan Hovioikeudenpuistikkoon ja vilkkaimpaan jalankulkualueeseen. Torin reunaan siirretyn pysyvän näyttämön ympäriille muodostuu tapahtumille ja joustaville toiminnoille suunnattu alue. Uusi toripuistikkoalue muodostaa pienimittakaavaisen, oleskelun ja vapaamuotoisen leikin ja toiminnan mahdollistavan alueen. Myös päällekkäisyyttä salliivan aluejaon kautta huomioidaan torin eri käyttäjäryhmät ja toiminnalliset tarpeet.
Toriaukion tilallinen joustavuus mahdollistaa sekä suurmarkkina- että tapahtumatilanteet, samalla kuin kauppatorin alue muodostaa miellyttävän ja ihmisen mittakaavan tilan jokapäiväisille toiminnoille ja käytöille.

Esteetön liikkuminen ja kiveyspersiatteet

Kauppatorin ja Hovioikeudenpuistikon alueella ihmisten kulkutarve on suljuvaliikkeinen ja vapaasti risteävä, ei vaan julkisivun suuntaisesti, vaan myös sivulta toiselle: harva kulkee suorakulmaisten viivojen mukaan. Tästä syystä olevaan nupukiveykseen täydennettävät esteettömät kiveysalueet määräytyvät ihmisten luontevien kulkuvirtojen mukaan. Toriaukion kiveyskuviossa nousee esille säilytettävät harjanteet ja kiveyslinjat, samalla kuin kuviointiin muodostaa uuden, esteettömän kiveyksen aikakerrostuman.
Toripinnan oleva kiveys uusiokäytetään suurelta osin, ja täydennetään saman sävyisillä ja -kokoisilla, sahatuilla nupukiville, jotka saavutetaan toripinnan esiteettömyys. Hovioikeudenpuistikon sekä Yli- ja Alatorin melko uudet kiveyspinnat säilytetään tai uusiokäytetään. Betonikiveysalueet vaihdetaan Hovioikeudenpuistikon kiveysaatalla, tai uusiokäytetyillä nupukiveyksillä.
Kauppatorin esteettömät pääreitit lämmitetään talvikautena. Lisäkerrostuman liikkumiseen tuo sekundaariset oikopolut sekä kivituhkapintaiset alueet, jotka ovat esteettömät mutta ei lämmitetyt. Torin keskialueelle on mahdollista sijoittaa lumikasoja talvikauden virkistyskäyttöön.
Olevat Hovioikeudenpuistikon keskialueet muodostavat nykyhahmossaan esteen kadun vapaalle pohjois-eteläsuuntaisille liikkumiselle. Puistikon itäosassa pyöräpysäköinti siirretään puustoaluelta pois kadun välivyöhykkeelle, kuten myös nupukiveys korvataan vanhalle puustolle armollisempaan ja läpäisevämpään kivituhkapintaan. Hovioikeudenpuistikko ilmenee uudessa hahmossaan selkeytettynä ja yhtenäisenä, puiden runkojen rajaamana pilarisalina, jonka kivituhkapintaiselle lattialle on sijoitettu vapaasti seisovia oleskelukalusteita ja pensaaitojen muodostamia suojaavia vermeja.
Kauppapuistikon liittymäalueet torin etelä- ja pohjoispuolella ryhdistetään osaksi torialuen jalankulkupainotteista aluetta kiveyspintojen ja liikennejärjestelyjen kautta.

Kasvillisuuden ratkaisut

Torin uudelle kasvillisuudelle taataan hyvät oltavat riittävillä kasvualustasyvyyksillä ja yhtenäisillä viherpinnoilla. Matalat kumpumuodot ja kasvillisuusalueita paikoitellen rajaavat betoniset oleskelureunat mahdollistavat riittävän istutussyvyyden puustolle ja moulle kasvillisuudelle kansialueelle. Kannen tasosta 1,2m korkeampia muotoja vältetään, jotta kevyttäytteen käyttö ei ole tarpeen.
Hovioikeudenpuistikon uusittavalle puustolle lisätään yhtenäinen kantava kasvualusta puiden hyvinvoinnin takaamiseksi. Istutettavat koivut seuraavat Hovioikeudenpuiston puulajikkeiden yleisperiaatetta. Oiittain vetti läpäisevä kivituhkapinnoite puustoaluella lisää puiden hyvinvointia, ja viestii samalla, että puustoalue on pelkästään jalankululle tarkoitettu. Reunoille istutettavat, kahteen suuntaan avautuvat penkeserrmit muodostavat suojaavan taustan keskialueen oleskelulle, kuitenkaan muodostamatta jalankulun estettä tai näkösestettä.
Torialueella käytetty puulajit kuten vaahtera, saarni, jalava ja lehtikuusi, mutta myös nurmi- ja perennapintaiset kumpumuodot, lisäävät kauppatorin ilmeikkyyttä vuodenaikojen mukaan vaihtelevalla ilmeellään. Saaristomaiset kasvivalinnat korostavat kaupungin merellisyyttä.

Hulevesien ohjaus ja viivytys

Kiveyspintojen vähentäminen ja vettä läpäisevien pintojen lisääminen kasvillisuuden hyödyksi on ehdotuksen tärkeimpiä lähtökohtia. Runsaampi kasvillisuus ja hyvinvoiva puusto lisää kaupunkitilojen virkistysarvoja huomattavasti.
Alkuperäiset harjanteet ja pinnantasauksen periaatteet säilytetään kiveysalueilla. Lounaiskulman kasvillisuusvyöhyke kumpumuotoillaan helpottaa ohjaamaan ja viivyttämään Vaasanpuistikon suunnalta tulevat, tulvatilanteen hulevedet. Lisäksi torin puistikkosaarekkeet muotoillaan niin, että sadevesipainanteiden kautta ohjautuu riittävästi vettä kansialueen puustolle ja kasvillisuudelle. Koilliskulmassa matala, kadun suuntainen oleskelumuuri ohjaa tulvatilanteen vedet pois alttiilta Alatorin julkisivulta ja Hovioikeudenpuistikon suuntaan.

Toiminnot ja kalusteet

Kauppatori muodostaa kaupungin kaikille kuuluvan, yhteisen olohuoneen. Ehdotuksen tavoitteena on tästä syystä sijoittaa toriaukiolle leikittävia veistoksia, jotka ilmenevät tarpeeksi arvokkaina yhteiseen paraatitilaan, mutta jotka herättävät kaikissa ikäryhmissä mielenkiintoa ja liikkumisen houkutusta. Veistokset toimivat sekä aukion kiintopisteinä että muodostavat eri vuodenaikoina toimivan ja mielikuvitusta puhuttelevan kokonaisuuden.
Suuri ympyrämuotoinen ja monikerroksinen, betonista tehty vesi- ja oleskeluelementti muodostaa kalteville pinnoillaan äärettämästi jatkuvan polun, jonka liikkuva vesi ja istuttavat reunat houkuttelevat leikkiin ja oleskeluun. Ympyräelementin yhteyteen sijoittuu lisäksi istuttavia, kiivettävä ja kosketeltavia, tunnelmallisia sienimetsään ja puusoriin viittavia muotoja, jotka koostuvat ladottavista kivi- tai betonimoduuleista.
Hovioikeudenpuistikon olevien ja uusien puujanojen rajaamat alueet vapautuvat uudella järjestelyllä joustavaksi oleskelu-, tapahtuma-, kesäkahvila- ja näyttelytiloiksi. Tapahtumasähkö- ja vesipisteiden lisäaminen alueille helpottavat eri käyttömahdollisuuksia. Kokonaisuuden kannalta tärkeä lähtökohta on, että toiminnot eivät saa rajata osa-alueita puistikoissa, vaan että tilaa jää vapaasti kuljettavaksi. Olevat taidetaokset sisällytetään uuteen kokonaisuuteen.
Riittävällä määrällä laadukkaita ja tarkoituksenmukaisesti sijoitettuilla oleskelukalusteilla varustettaan Kauppatorin ja Hovioikeudenpuistikon rooli kaupungin keskeisenä kaupunkitilana ja tapaamispaikkana. Tori- ja puistikkoalueella säästetään korkealuokkaiset, Vaasaan suunnitellut erikoiskalusteet. Kokonaisuuteen kuulumattomat kalusteet korvataan, sekä lisätään tarpeellinen määrä paikkaan sopivilla, kuten Vaasan puistopenkki tai istutusalueiden reunoihin integroidut oleskelupinnat.

Valaistus

Olevaa melko uutta ja hyväkuntoista valaistusta hyödynnetään ja täydennetään tarpeellisilta osin. Aukion keskellä olevat neljä korkeaa valaisinmastoa täydennetään suunnattavilla, gobo- ja spottivalaisimilla, joita voidaan hyödyntää sesonkien mukaan vaihtelevaan erikoisvalaistukseen. Toriin puistosaarekkeiden väleihin sijoitetaan suunnattavia, matalien mastoihin kiinnitettyjä spottivaloja, jotka eivät korostu yleisilmeessä, mutta luovat tarvittavaa yleisvalos, mutta samalla mielenkiintoisia varjoja luovan, lehvästöä ja talviaikana oksastoa korostavan valaistuksen.

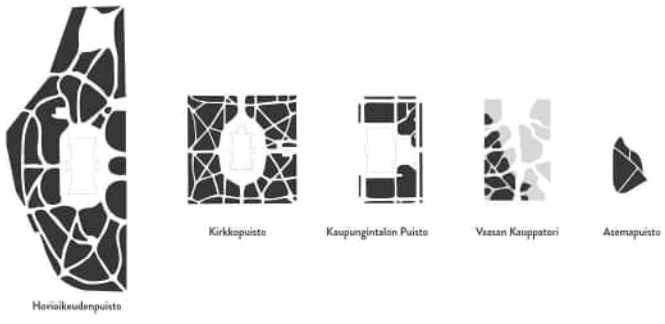

Kauppatori osana olevaa puistoakselia

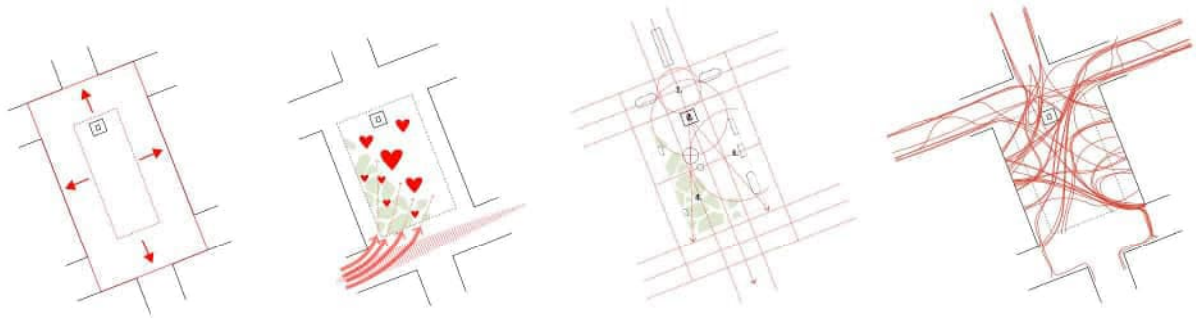

Suurtila: paluu historialliseen kontekstiin

Kasvilliduuden suojaava ja mittakaavaa varioiva vaikutus

Tilallinen järjestely ja näkymäakselit

Liikkumisen virta esteettömän liikkumisen lähtökohtana

Leikkaus A-A 1:200

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektronisk signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://visma-sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

“PALIMPSEST”

Vaasan kauppatori - kaupunkielämän kerroksellinen sydän

Suunnitelma 1:500

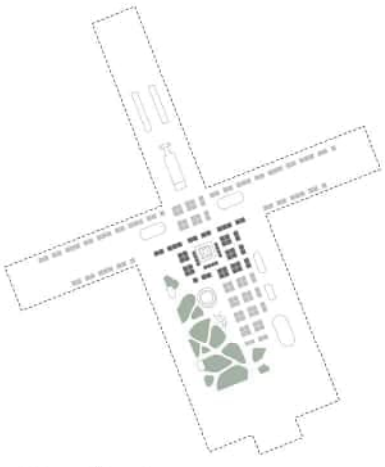

Toritoiminta: minimi-maksimi

Lähtökohta on mahdollisimman suuri käyttöjousto. Jokapäiväinen toritoiminta sijoitetaan esteettömän kiveyksen alueelle, lähemmäs suurimpia ihmisvirtoja, ja sallitaan Hovioikeudenpuistikon sisällyttäminen toritoimintaan suurimmassa markkinatilanteessa.

Tapahtumat: minimi-maksimi

Tapahtumat sijoittuvat joustavasti joko koko torialueelle, tai pysyvän tai siirrettävien näyttämöiden läheisyyteen.

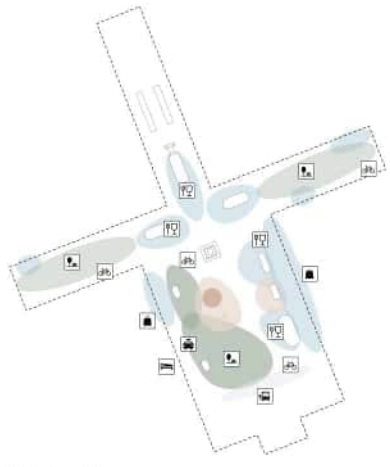

Arkikäyttö - toiminnot

Torialue ilmenee mielenkiintoisena ja monipuolisena, sisältäen sekä kaupallisia että virkistyskäytön toimintoja.

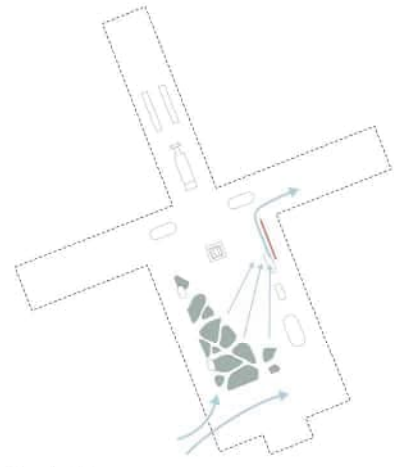

Hulevesien hallinta

Lounaiskulman kasvillisuusvyöhyke kumpumuotoillaan helpottaa ohjaamaan ja viivyttämään Vaasanpuistikon suunnalta tulevat, tulvatilanteen hulevedet. Lisäksi torin puistikkosaarekkeet muotoillaan niin, että sadevesipainanteiden kautta ohjautuu riittävästi vettä kansialueen puustolle ja kasvillisuudelle. Koilliskulmassa matala, kadun suuntainen oleskelumuuri ohjaa tulvatilanteen vedet pois alttiilta Alatorin julkisivulta ja Hovioikeudenpuistikon suuntaan.

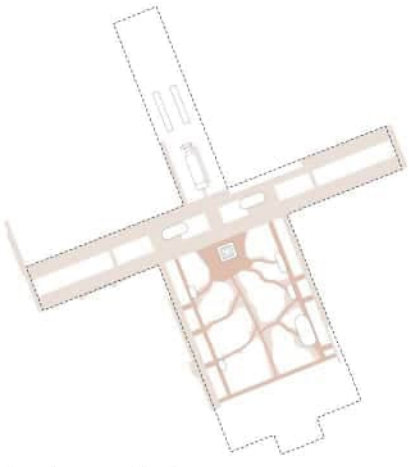

Esteettömyys - kiveyslämmitys

Uusi esteetön kiveyskerrostuma seuraa luontevia risteäviä kulkusuuntia. Pääpolut ja Vapaudenpatsaan ympäristö pidetään kiveyslämmityksellä avoimena myös talvisaikaan.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014

VISMA Sign
www.vismasign.com

“PALIMPSEST”

Vaasan kauppatori - kaupunkielämän kerroksellinen sydän

Aksonometrinen näkymä 1:250

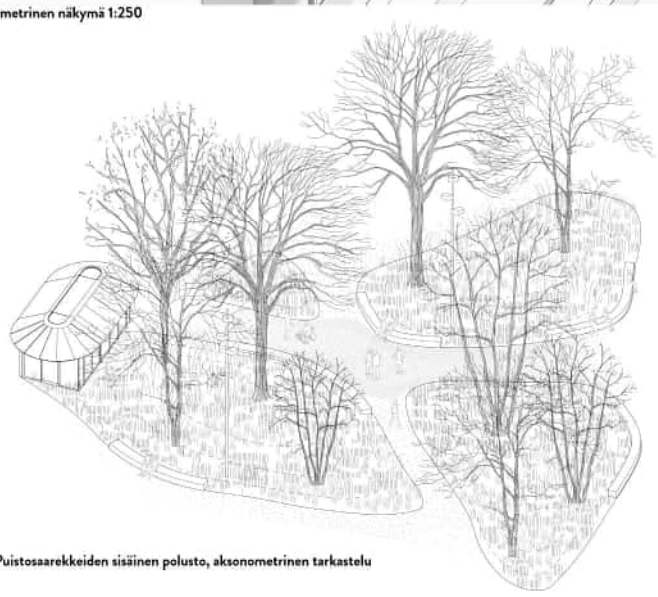

Puistosaarekkeiden sisäinen polusto, aksonometrinen tarkastelu

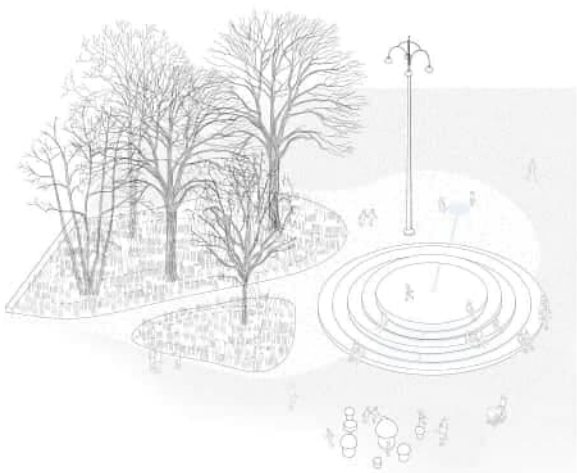

Leikkiveistokset, aksonometrinen tarkastelu

Esteetön kiveysalue, aksonometrinen tarkastelu

Leikkaus B-B' 1:200 ja suunnitelmaote, Hovioikeuspuistikko länsiosa

Leikkaus C-C' 1:200 ja suunnitelmaote, Hovioikeuspuistikko itäosa

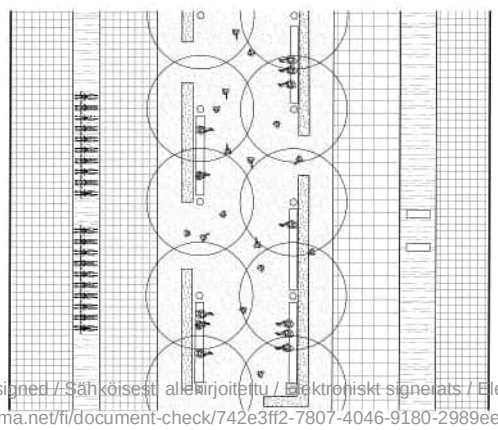

Hovioikeudenpuistikko ilmenee uudessa hahmossaan selkeytettynä ja yhtenäisenä, puiden runkojen rajaamana pilarisalina, jonka kivituhkapintaiselle lattialle on sijoitettu vapaasti seisovia oleskelukalusteita ja pensaaitojen muodostamia suojaavia sermejä.

Istutettavat koivut seuraavat Hovioikeudenpuiston puulajikkeiden yleisperiaatetta. Osittain vettä läpäisevä kivituhkapinnoite puistoalueella lisää puiden hyvinvointia, ja viestii samalla, että puistoalue on pelkästään jalankululle tarkoitettu. Reuneille istutettavat, kahteen suuntaan avautuvat pensassermit muodostavat suojaavan taustan keskialueen oleskelulle, kuitenkaan muodostamatta jalankulun estettä tai näkiöestettä.

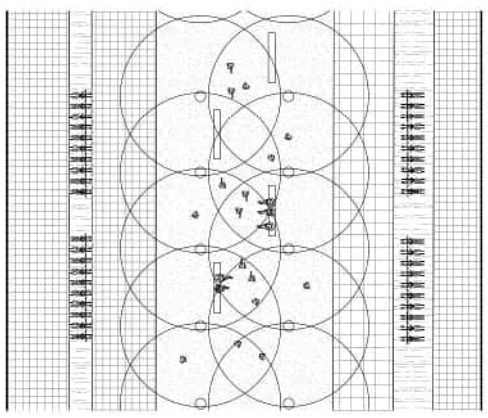

Puistikon itäosassa pyöräpysäköinti siirretään puustoalueelta pois kadun välivyöhykkeille, kuten myös nupukiveys korvataan vanhalle puustolle armollisempaan ja läpäisevämpään kivituhkapintaan.

Hovioikeudenpuistikon olevien ja uusien puujenojen rajaamat alueet vapautuvat uudella järjestelyllä joustavaksi oleskelu-, tapahtuma-, kesäkahvila- ja näyttelytilaksi. Tapahtumasähkö- ja vesipisteiden lisääminen alueille helpottavat eri käyttömahdollisuuksia. Kokonaisuuden kannalta tärkeä lähtökohta on, että toiminnot eivät saa rajata osa-alueita puistikoissa, vaan että tilaa jää vapaasti kuljettavaksi.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014

VISMA Sign
www.vismasign.com

“PALIMPSEST”

Vaasan kauppatori - kaupunkielämän kerroksellinen sydän

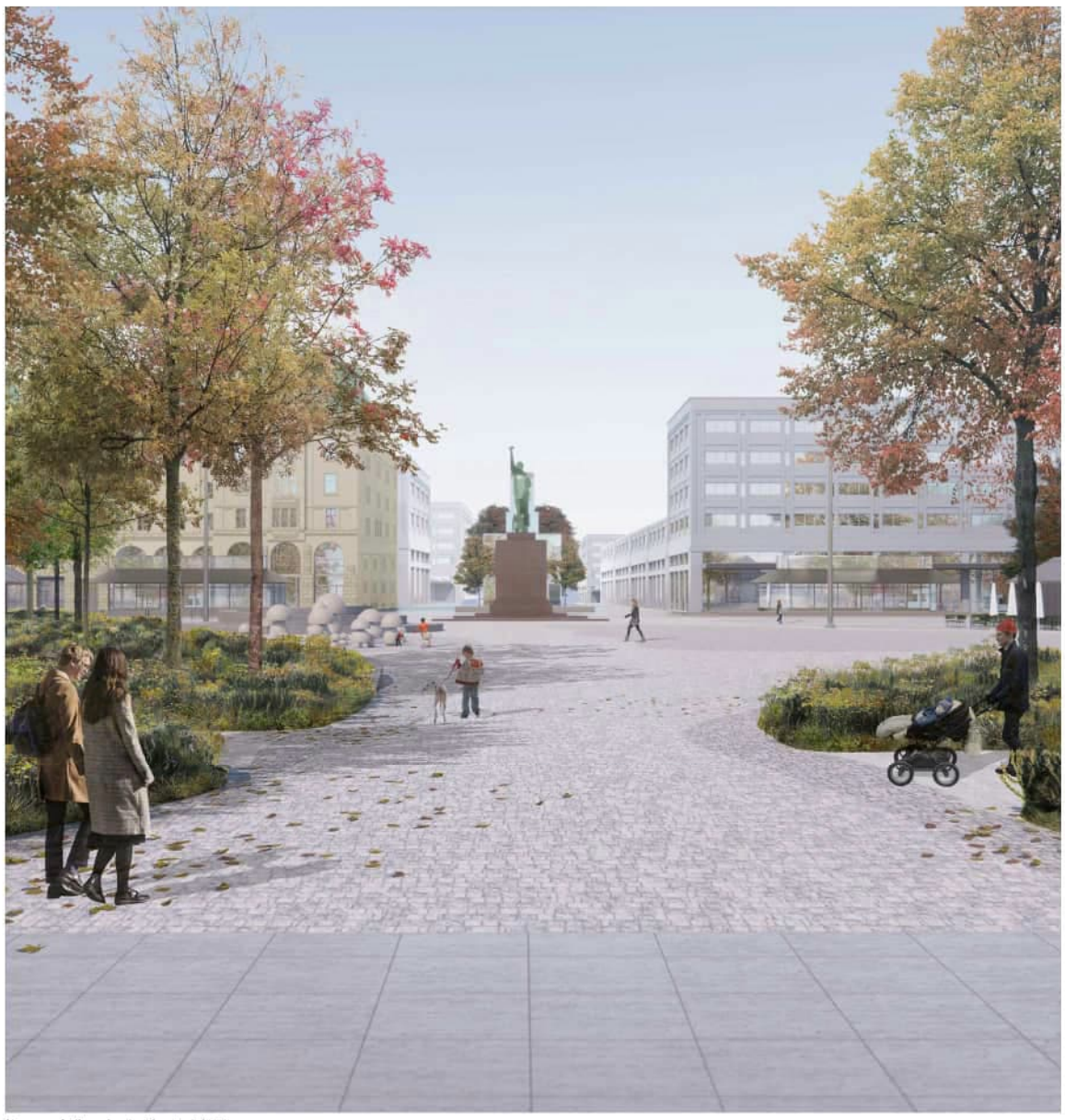

Kauppapuistikon akseli, näkymä etelästä

Liikennekaavio

- Autoliikenne
- Huoltoajo
- Pelastustie/lähipuistin
- Yksisuuntainen pyöräliikennejärjestely
- Pyöräliikenne jalankulkuvaalle
- Jalankulun yläys

Liikennejärjestely

Vaasan keskustassa ja erityisesti torin ympäristössä liikennemuotojen prioriteettijärjestyksenä on jalankulku, pyöräily, joukkoliikenne, huoltoajo ja autoliikenne. Torin ympäristöön saapuvia kannustetaan toimivin ja houkuttelevin järjestelyin sekä pysäköinnin hintaohjauksella saapumaan ydinkeskustaan kestävillä kulkumuodoilla, mutta toriparkki mahdollistaa myös sujuvan saapumisen omalla autolla.

Vaasanpuistikon ja eteläisen Kauppapuistikon liikennejärjestelyt

Vaasan kauppatorin eteläreunalta kulkee pääkatuna toimiva Vaasanpuistikko, jolla nykyiset liikennemäärät ovat suuret. Katu toimii satamaan pääyhteytenä, jolloin siinä kulkee myös raskasta liikennettä itä-länsi suuntaisella akselilla. Kadulla on kaksi ajokaistaa suuntaansa, ja ajosuuntia erottaa puistokujanne kadun keskellä. Vaasan keskustassa aluenopeusrajoitus on 40 km/h. Nykyisin Vaasanpuistikolla pyöräliikenteen paikka on ajoradalla, mutta todellisuudessa osa pyöräilee jalkakäytävällä, sillä suuren autoliikennemäärän vuoksi ajoradalla pyöräily saattaa tuntua turvattomalta.
Kauppapuistikko toriltä etelään on nykyisin niin ikään pääkatua, jossa Vaasanpuistikon tapaan on 2 kaistaa suuntaansa ja ajosuuntia erottaa puukujanne. Kauppapuistikolla Vaasanpuistikon kohdalla on toriparkin sisäänajo etelän suuntaan. Pääkiintymissuunta Kauppapuistikolta Vaasanpuistikolle on vasemmalle Vaskiluodon suuntaan. Kauppapuistikon ja Vaasanpuistikon risteyksen kääntyvien vuorokausiliikennemäärät ovat nykyisin kohtalaisia, ja Kauppapuistikon liikennemäärät (Korsholmanpuistikon ja Vaasanpuistikon välillä) ovat muihin vieressiin katuihin nähden suhteellisen suuret, mutta kuitenkin puolet Vaasanpuistikon liikennemääristä. Vaasanpuistikon tapaan Kauppapuistikon pyöräliikenne on ajoradalla.
Suunnitelmaehdotuksessa autoliikenteen kulkua Vaasanpuistikon ja Kauppapuistikon välillä rajoitetaan niin, että kääntymiset koillisen suunnasta Kauppapuistikolle ja Kauppapuistikolta lounaaseen Vaasanpuistikolle suljetaan. Kauppapuistikon läpiajava liikenne ohjataan Hietalahdenkatu-Koulukatu reitille, joka on Vaasan keskustan ozyleiskaavan liikenneselvityksessä 2015 esitetty ja tarkasteltu reitti. Ehdotus perustuu Vaasanpuistikon ja Kauppapuistikon välisten kääntyvien liikennemäärien huomattavaan pienemiseen nykyisestä. Myös Kauppapuistikon vuorokausiliikennemäärät pienenevät oleellisesti Vaasanpuistikon ja Rauhankadun välillä. Keskusta-alueelle esitetään 30 km/h aluenopeusrajoitusta, mikä risteyksessä kääntyvien määrän vähenemisen ohessa parantaa torin eteläreunan alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta.
Suunnitelmassa Vaasanpuistikon reunoilla kulkevat yksisuuntaiset pyörätiet ja kaistojen keskellä kulkevalla puukujanteella on jalankulun polku. Vaasanpuistikon ja Kauppapuistikon risteysalueelle lisätään yksi suojatie, mikä parantaa jalankulun yhteyksiä torin, Kauppapuistikon ja Vaasanpuistikon eteläreunan välillä. Pyöräliikenteen yhteydet kadun yli on huomioitu yksisuuntaisten pyöräliikennejärjestelyiden periaatteiden mukaisesti. Ehdotuksessa torin eteläreunalla on kaksi bussipysäkkiä ja Kauppahallin edessä yksi pysäkki, jotka palvelevat 1.7.2022 voimaan astunutta uutta heilurilinjastoon perustuvaa Vaasan ja Mustasaaren bussilinjastoa.
Kauppapuistikon eteläisen osuuden liikennemäärien laskun johdosta katutilaluokitus lasketaan kokoojakaduksi ja ajokaistojen määrää pienennetään kadun itäpuolella yhteen kaistaan. Länsipuolen järjestelyt pysyvät nykyisinä. Liikennemäärien ja nopeuksien ollessa alhaisia, pyöräliikenteen luontainen paikka on ajoradalla.
Torin, Hovioikeudenpuistikon ja pohjoisen Kauppapuistikon liikennejärjestelyt
Pohjoisella Kauppapuistikon osuudella Hietaaarenkadun ja toriparkin sisäänajon välillä nykyiset liikennemäärät ovat vähäisiä, sillä kadun käyttäjät ovat pääsääntöisesti toriparkin käyttäjiä. Kadun länsireunalla on nykyisin yksi ajokaista ja pysäköintiä, kun itäisellä ajokaistoja on kaksi. Suunnitelmassa itäisiden järjestely esitetään samanlaiseksi kuin kadun länsipuolella. Toriparkin suuuukkojen takaa kiertävä kääntöpaikka on suunnitelmassa esitetty jaettuna pihakatumaisena tilana.
Torin ympärillä Ylätorin, Alatorin ja Hovioikeudenpuistikon liikennejärjestelyt vastaavat periaatteeltaan pitkälti nykyistä, jossa toria vierustavat pihakadut. Ehdotuksessa pihakaduille ajaminen on moottorijoneuvoitta kiellettyä muilta paitsi huoltoajolta ja tontille ajolta. Pihakadut ovat autoliikenteelle yksisuuntaisia, mutta pyöräliikenteelle kaksisuuntaisia. Torin pohjoisreunalle esitetään Hovioikeudenpuistikon suuntainen pyöräteyhteys, joka yhdistää pihakadut toisiinsa luoden selkeän ja jatkuvan pyöräilyn yhteyden koko Hovioikeudenpuistikon matkalta. Hovioikeudenpuistikon kävelykatu-uudistus Pitkäkadulta Ratakadulle huomioidaan suunnitelmassa. Lisäksi Hovioikeudenpuistikon kävelyalueen laajentumisen Raastuvankadulta Rantakadulle esitetään suunnitelmassa pohjautuvan ratkaisuun, jossa Kirkkopuistikolta Raastuvankadulle on yksisuuntainen ajokaista ja Kirkkopuistikolta Rantakadulle on kaksi ajokaistaa molempiin suuntiin. Vähäisten liikennemäärien johdosta pyöräily osoitetaan ajoradalle ja yksisuuntaisella osuudella pyöräily sallitaan vastavirtaan.

Pysäköinti

Ehdotuksessa asiakaspysäköinti on keskitetty toriparkkiin, johon kulku on Kauppapuistikolta sekä pohjoisen

Pyöräpysäköinti

Pyöräpysäköinti on sijoiteltu keskitettynä torialueen luoteis- ja kaakkoiskulmaan läpikuljettaviin ympyrämuotoihin. Hovioikeudenpuistikon alueella pyöräpysäköinti on poistettu keskialueelta ja sijoitettu olevan pyöräpysäköinnin jatkeeksi katualueen reunavyöhykkeelle. Pyöräpysäköintialueet sijaitsevat luontevasti pyöräilyn reittien varrella. Lähtökohtana on, että pyöratelineissä haetaan yhteensiivyyttä koko torialueella, sekä että pyöratelineissä käytetään runkolukittavia malleja, jotka eivät muodosta kävelylle estettä.

Paviljonkirakennukset

Toriparkin olevat porrashuone- ja hissirakennukset ehdotetaan yhdistettäväksi uusin pysyviin paviljonkirakennuksiin, jotka korvaisivat tällä hetkellä torille väliaikaisesti sijoitettuja konttipaviljonkeja ympärivuotisella toripalvelulla. Lähtökohtana on yleisilmeen ryhdistäminen hallitumpaan suuntaan. Uudet paviljongit avautuvat sekä aukion että Ylä- tai Alatorin suuntaan, niin että nämä elävöittävät sekä katu- että toritilaa. Paviljonkirakennukset huomioivat Hovioikeudenpuistikon olevia paviljonkeja, ja muodostavat näiden kanssa tyylillisen kokonaisuuden.
Suunnitelmassa on havainnollistettu, kuinka paviljongit voivat toiminnon ja tarpeen mukaan olla eri kokoiset. Pienin (XS) paviljonki sisältää porrashuoneen, joka on saanut uuden ulkokuoren. Toiseksi pienin (S) sisältää porrashuoneen lisäksi julkisen WC:n, toiseksi suurin (M) kioskin ja suurin (L) kahvilan/ravintolan. Kaikissa paviljongeissa on kiertokulku alempiin kerroksiin ja paviljonki S, M & L myös WC-toiminnot. Paviljonki M:ssä on pienempi varastotila ja kioski/pikaruokatarjoilumahdollisuus ulkona. Suurimmassa paviljongissa L on kahvila/ravintola, jossa on vieras-WC ja ruokailutila sekä sisällä että ulkona.
Paviljonkien materiaalit on suunniteltu kestävistä ja ilmastoälykkäistä materiaaleista, kuten FSC-sertifioitu suomalainen mänty, graniitti ja metallikatto (esim. Tombak tai kupari) minimaalisen huollon saavuttamiseksi. Paviljongit suunnitellaan mukautettavaksi myöhemmin vuokralaisten tarpeiden mukaan ja mitoitetaan ja sisustetaan nimenomaan toimijan toiveiden mukaan. Kaikki elementit voidaan edullisesti esivalmistella tehtaallaja koota paikan päällä.

Suurimmat paviljongit ovat luontevat sijoittaa aurinkoiselle itäpuolelle, jossa toiminta tukee sekä tori- että tapahtuma-alueita, kuten myös rakennusten julkisivun kivijalkatoimintaa. Paviljongit tuovat lyhtymäistä valoa ja eloisuutta toriaukiolle vuoden myös vuoden pimeinä aikoina.

K-em2:
XS: Porrashuone 15m2 - tot: 15m2
S: Porrashuone 15m2 - WC 7,5m2 - tot: 22,5m2
M: Porrashuone 15m2 - WC 7,5m2 - Kiosk/Depot 20,5m2 -
L: Porrashuone 15m2 - WC12m2 - Café 108m2 - tot: 135m2

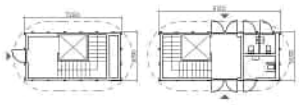

XS Pohja piirrustus S Pohja piirrustus

L Leikkaus AA

M Leikkaus AA

L Julkisivu

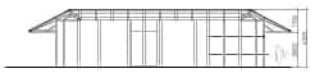

M Leikkaus BB

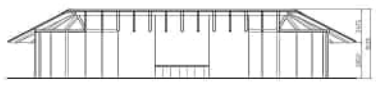

L Leikkaus BB

M Julkisivu

L Julkisivu

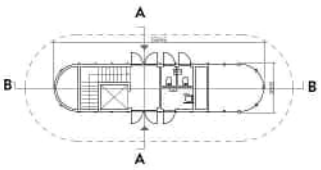

M Pohja piirrustus

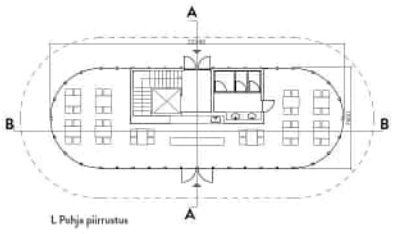

L Pohja piirrustus

Paviljonki L, ravintola ja/tai kahvila, näkymä toritta.

Paviljonki M - kioski ja katuruokaa, näkymä toritta.

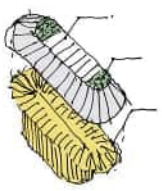

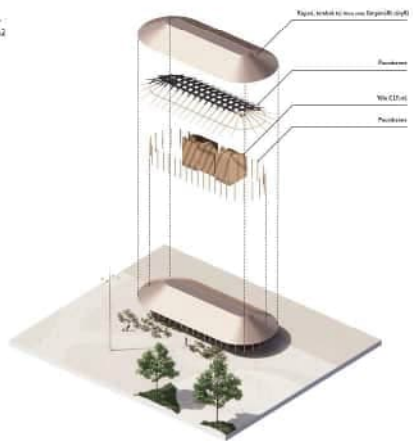

Aksonometria

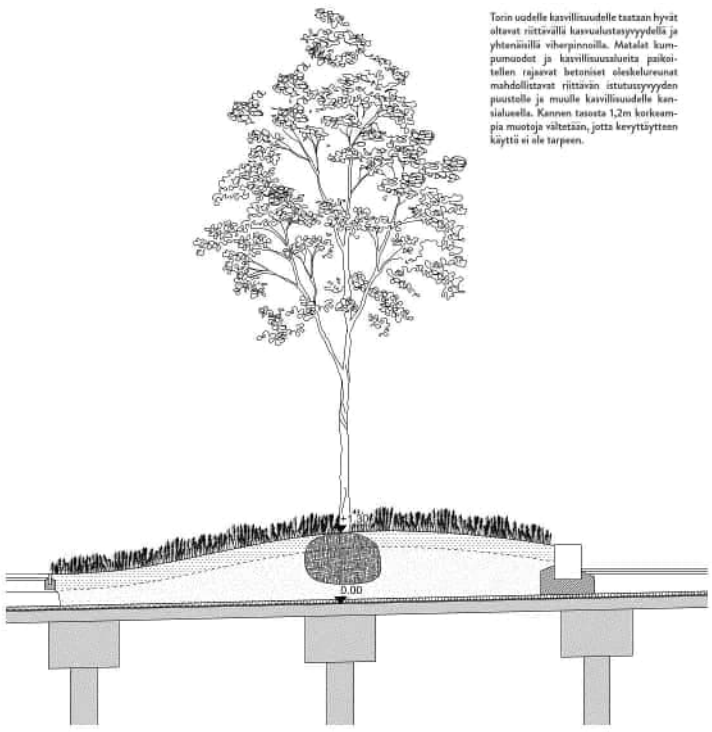

Torin uudelle kasvillisuudelle taataan hyvät oltavat riittävällä kasvualustasyvyydellä ja yhtenäisillä viherpinnoilla. Matalat kumpumuodot ja kasvillisuusaluetta paikoitellen rajaavat betoniset oleskelureunat mahdollistavat riittävän istutussyvyyden puustolle ja muulle kasvillisuudelle kansialueella. Kannen tasosta 1,2m korkeampia muotoja vältetään, jotta kevyttäytteen käyttö ei ole tarpeen.

Leikkaus D-D' 1:50

Näkymä Kauppatorin avoimeen osaan

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

Vaasan Helmi

Kauppatori on merellisen kaupungin sydän.

Uusi kauppatori on ympärivuotisesti aktiivinen ja iloinen, kaupunkilaisten yhteinen olohuone. Torista luodaan merkittävä ajanvietto- kokoontumis- ja tapahtumapaikka uuden tilallisuuden myötä. Suunnitelma muodostaa seuraavan ajallisen kerrostuman kunnioittaen ja vahvistaen kauppatorin historiallista merkitystä kaupungin keskeisenä, avoimena julkisena ulkotilana.

Metamorfoosi kauppatorin avoimesta paraatikentästä jatkuu 90-luvun puukujanteista 2020-luvun kaupunkiolohuoneeksi; vihreät reunat korostuvat ja ne muodostavat paikkoja ja puitteet aktiiviselle kaupunkielämälle.

Aktiivinen torimyyntialue säilyy kauppatorin keskellä. Torin reunoille sijoittuvat nostetut, oleskeluportain rajatut vehreät kivetyt olohuoneet toimintoineen. Torin eteläosaan ehdotetut uudet paviljongit luovat ilmeeseen elävyyttä puumateriaalien muodossa, sekä tukevat merellistä teemaa laivoihin viittaavalla muotokielellään.

Torin pohjoisosa, Saaristoakseli taideteoksineen toimii mielenkiintoisena tilasarjana. Sen

keskiössä on Muuttuva Merenkurkku -taideteos, joka kokoaa ihmiset yhteen. Hovioikeudenpuistikon puurivit ja "huonemaiset tilat" säilytetään pensaaitoineen, tilallisuutta vahvistaen ja lisää vehreyttä ja toimintoja tuoden.

Saariston helmi

Vaasa on osa ainutlaatuista, maapallon muorinta maisemaa, jossa saaret ja kivet nousevat merestä, ja se näkyy torilla! Torille tuodaan pala upeaa saaristoa ja luontoa uniikin Muuttuva Merenkurkku -taideteoksen muodossa. Teos kuvaa hätkähdyttävää maankohoamista. Se on kunnianosoitus maailmanperintökohteelle ja linkittää keskustan mereen. Kivet ja saarimaiset alueet nousevat ohuesta vesipeilipinnasta veistoksellisesti, muodostaen ikonisen maiseman keskelle toria.

Muuttuva Merenkurkku -teos on muistuma rakkaasta merimaisemasta, joka koskettaa niin paikallisia kuin vierailijoita. Teos on informatiivinen ja inspiroi leikkiin. Se innostaa torilla vierailijoita piipahtamaan saaristoon. Teokseen voi tehdä myös interaktiivisia kivihyppelyleikkejä ja saaristoinfopelejä.

Muuttuva Merenkurkku-teoksessa näkyvä maankohoamisen muodostama maiseman rytmi toistuu myös leikkipaikan muotokielessä ja pinnoitteissa. Kiipeilytolpat ja tasapainoradat piirtävät maiseman harjanteet näkyviin, kun taas maatrampoliinit muovaavat kuoppia ja syvennyksiä pintaan. Saariston kasvillisuus istuinkivineen kytkee leikkipaikan osaksi merellistä akselia. Taideteos ja leikkipaikka muodostavat yhtenäisen visuaalisesti tunnistettavan kokonaisuuden, joka tuo iloa ja raikkautta Vaasan keskustan ytimeen.

Muuttuva Merenkurkku –taideteos

Teos koostuu oikeista kivilohkareista, jotka sijaitsevat kivipinnalla, sekä oleskelureunasta. Pinta käsitellään siten että kohonneisiin osiin kivilaatoista tehdään erilainen pintakäsittely, kun taas vesipainaumissa pinta on tasainen. Teoksen suihkulähdetekniikalla toteutettava vesipinta on aivan matala, vain ohut kalvo, mutta sen visuaalinen ja leikkisyysarvo on suuri. Teos toimii myös ilman vettä. Talviaikaan ja silloin kun vesi ei ole käytössä, veden väreily voidaan heijastaa pintaan valaistuksen avulla.

Tekninen ratkaisu

Vesi tulee altaaseen pohjassa olevien kahdeksan tulosuuttimen kautta. Vesi valuu senttimetrin syvyisestä altaasta valuu reunan yli kouruun. Lisäksi teoksen toiminta vaatii 3000 litran vettä puhdistavan vesisäiliön sekä yhden tyhjennyskaivon.

Kuten maankohoaminen on heijastunut saaristolaisten jokapäiväiseen elämään, heijastuu taideteos myös torielämään ja arkeen tuoden leikkisyyttä ja oman, pienen saaristomaiseman kaupungin keskustaan.

Visio

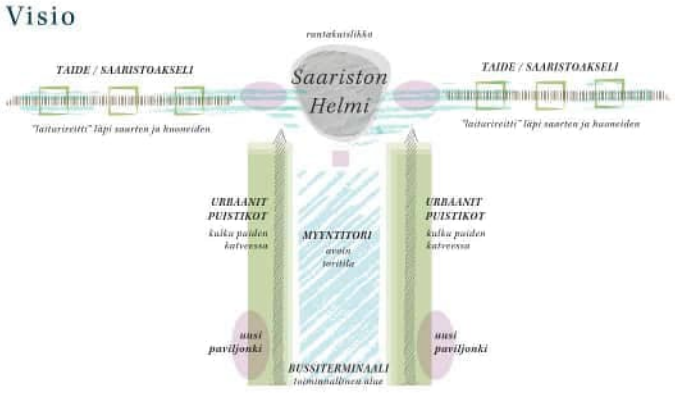

Konsepti

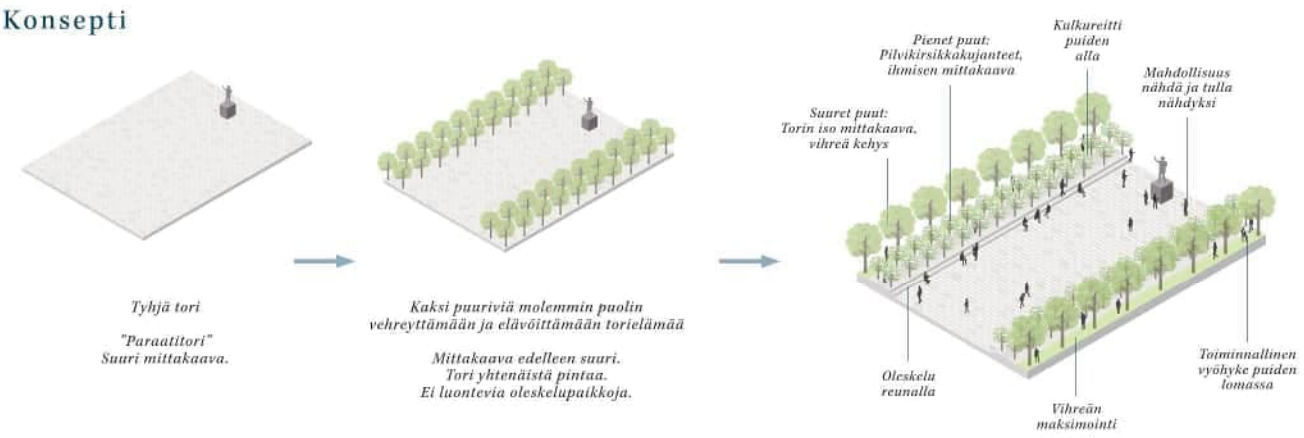

Leikkaus A-A
1:200

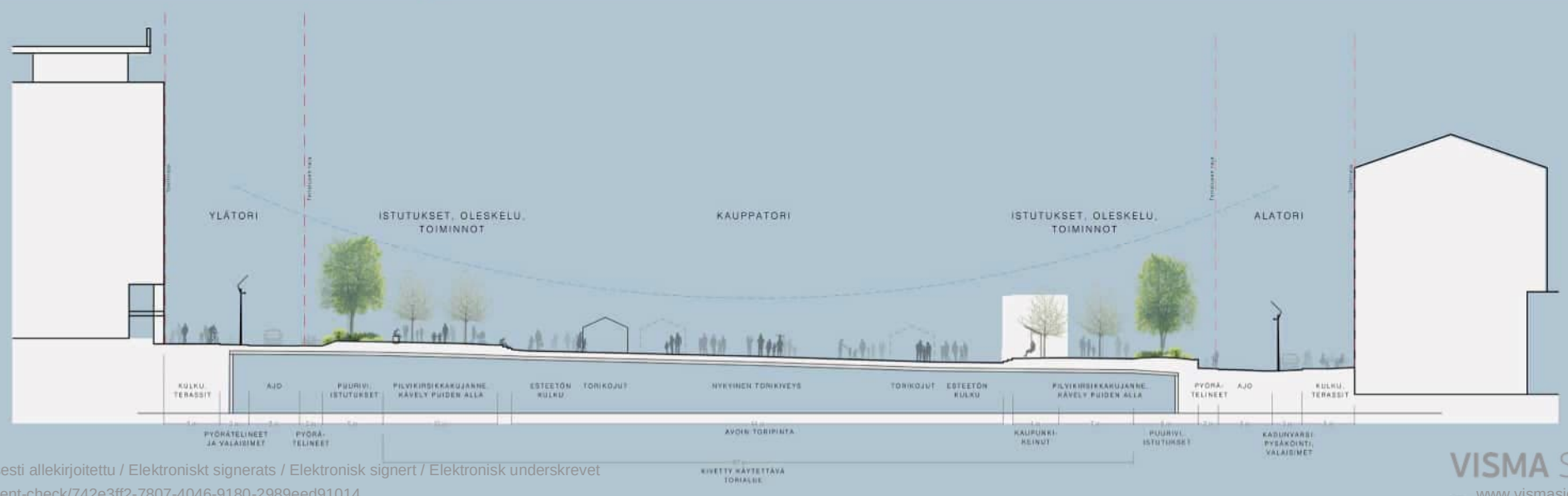

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com

Kauppatori on vaasalaisten olohuone

Historialliset koordinaatistot

Kauppatorin suunnittelukonsepti asettuu historiallisesti arvokkaaseen kaupunkikoordinaatistoon sitä toistaen ja vahvistaen. Perusajatuksena on kehittää torin reunoja aktiiviseksi virkistys – ja oleskelualueiksi, jotka tuottavat kauppatorille merkittävää lisäarvoa.

Puurivien teemaa on kehitetty ajallisena kerrostumana; aluksi tori oli avoin, 1990-luvulla torille haluttiin tuoda vihreät reunat kahden puurivin myötä ja nyt 2020-luvulla puuriviteemaa kehitetään edelleen. Torin historiallisesti nuorin kerrostuma, puurivit, uusitaan ja järjestellään uudelleen kaupunkikuvallisesti keskeiseksi kasvillisuuselementiksi, kolmirivisiksi puukujanteiksi. Rivit jäsentävät torin toimintoja ja luovat selkeät reunat ja puitteet toritoiminnoille.

Vihreät kehykset

Kolmen puurivin reunat symmetrisesti molemmin puolin toria muodostavat aukiolle uuden, iloisen ja ihanan paikan. Vihreät kehykset luovat suojaisan kulkureitin ja tunnelmallisen oleskelualueen ja hanamin aikaan oivan selfienottopaikan.

Torinpuoleisimmiksi reunimmaisiksi puuriveiksi istutetaan pilvikirsikoita, jotka muodostavat keväisin valkoiset katokset, "unelmapilvet". Syksyllä puut hehkuvat punaisina torimaisemassa. Rakennusten puoleiset puut ovat suurempia lehtipuita, jotka liittyvät rakennusten mittakaavaan. Kookkaat puut rytmittävät torin reunoilla katutiloja. Ne muuttuvat vehreiksi, vuoden kierrossa eläviksi sokkelikerroksen liiketilojen näkymiin avautuviksi näkymiksi. Kirsikkapuurivien myötä torin mittakaavaa varioidaan ja puurivien alle tuodaan kulkemisen, leikin ja oleskelun teemoja, jotka rikastuttavat torielämää. Torin tärkeät avoimet näkymät säilyvät.

Reunojen urbaanit puistikot ja avoin myyntitori

Torin tilarakenne, peruspinta ja tärkeät näkymät säilytetään. Torikokonaisuus muodostuu avoimesta säilytettävästä toripinnasta sekä vehreistä ja urbaaneista puistikoista, jotka nousevat peruspinnasta ja tarjoavat kaupunkielämälle puitteet ympäri vuoden. Tori muuttuu ja elää arjessa ja juhlassa toukokuisesta aamukahvittelusta kesäiilan kuohuviinin kuin joulumarkkinoiden humusta sotilasvalan seuraamiseen.

Korotetuilla toripinnan osilla on kahdet kasvot. Torin avoimeen tilaan ne muodostavat reunan, jonka äärellä voi istua puiden alla penkillä tai vaikka istahtaa portaille katsomaan tapahtumia. Reuna-alueiden edustat kivetään esteettömiksi täydentämään toripinnan nykyistä esteetöntä verkostoa. Esteettömät reitit johtavat myös korotetuille reunoille "latvuspolun kautta". Vanhan torikiveyksen alueella parannetaan esteettömyyttä vanhan nupukiveyksen saumoja täyttämällä.

Ylä- ja Alatorille päin reunojen istutetut reunaluiskat tuovat vehreyttä ja viihtyisyyttä katutiloihin. Ikivihreä ja kukkiva kasvillisuus elää ja muuntuu vuoden kierrossa ja rikastaa kaupunkikuvaa sekä puurivien alla torille että katunäkymissä. Torin korotetut alueet muodostavat puuistutuksille yhtenäisen laajan kasvualustan. Ratkaisu on mahdollinen kansirakenteen päällä, kun korotuksen avulla toripinnalta jää sille mitoitettu katualueen liikennekuorma pois ja korvautuu kasvillisuuden tuottamalla kuormalla.

Pelejä ja leikkejä puiden katveessa

Muusta ympäristöstä hieman korkeammalle porrastuvat puistikot (eli toripinnan reunat) tarjoavat paikan tarkkailla torin tapahtumia kuin myös mahdollisuuden pelailuun, leikkiin ja keinumiseen. Puiden alle sijoitetaan monipuolista oleskelun ja toiminnan alueita kuten merihenkinen leikkipaikka, penkkejä ja kaupunkikeinuja. Uudet toiminnot sijoittuvat puiden katveeseen ja niiden kaupunkikuvallinen ilme on maltillinen ja historialliseen miljööseen soveltuva. Matalia leikkivälineitä voivat olla esimerkiksi maatrampoliinit, keinut, lautakeinut ja matala kiipeilyverkko. Lisäksi puiden alle sijoitetaan pelejä ja oleskelua, kuten pöytäfutis, shakkilaudat, petankki ja piknik-pöytiä torjeväiden syömiseen. Leikkipaikka sijoittuu aamupäivän aurinkoisimpaan paikkaan uuden Muuttuva Merenkurkku-taideteoksen viereen suojaan liikenteeltä.

Uudet toripaviljongit

Uudet toripaviljongit sijoittuvat kirsikkapuukujanteiden päätteeksi. Itäiseen paviljonkiin sijoittuu ilta-auringossa kylpevä kahvila-ravintola. Torin länsireunan paviljonkiin sijoitetaan 24/7 wc, sekä torin info-kioski ja liikennehubin odottelukatos sekä myös mahdollinen torimyyjien vesipiste. Rakennukset lisäävät torin elinvoimaisuutta tarjoamalla palveluita kaupunkilaisille ympäri vuoden. Mikäli toripaviljongit eivät toteudu, puurivejä jatketaan torin eteläreunalle asti.

Resurssiviisas kauppatori

Torin vanhat nupukivet käytetään uudelleen. Uusia pintamateriaaleja käytetään vain esteettömillä kulkureitellä; esteettömiä graniittikiviä toriportaiden edustalla ja läpäisevää sidottua kivisirotepintaa puiden alla esteettömällä reitillä. Puiden alla etureunassa käytetään vanhoja torikiviä. Näin toripinta jatkuu visuaalisesti myös puiden alle. Vanhat graniittinoppakivet toimivat myös torin portaikon tasoeron esteettömyyden huomioaluena. Torin kalusteet; penkit ja keinut toteutetaan osin esteettöminä esteettömyyden erikoistason mukaisesti ja osin vanhaa penkkimallia hyödyntäen.

Hovioikeudenpuistikko

Merellinen taideakseli

Hovioikeudenpuistikko muodostaa saaristoakselin, joka taideteoksineen toimii mielenkiintoisena tilasarjana. Torin keskiakselin risteyskohtaan sijoittuu uusi Muuttuva Merenkurkku -taideteos. Myös leikkipaikka on osana merellistä akselia muotokielensä ja materiaaliensa sekä saaristokasvillisuuden kautta.

Historialliset puukujanteet

Hovioikeudenpuistikon keskeinen tilakokemus ja historiallinen perinne - perisate puukujien läpikulusta kaikkialla ja puiden alla kujanteita pitkin kulkeminen, on palautettu osaksi puistikkoa sekä alueen länsi- että itäosassa. Puut uusitaan nykyisillä lajeilla puurivein. Puuston alle istutetaan historiallisen sommitelman mukaisesti kasvillisuutta. Kasvillisuus toteutetaan saaristoluonnosta inspiroituneina monipuolisina dynaamisina istutusalueina. Länsipuolen uusittavan puuston alla myös pensasaitojen "huonemaiset tilat" uusitaan matalina leikattavina pensasaitoina.

Itäpään kookkaan puuston alle palautetaan myös istutusalueet. Istutusten valinnassa on huomioitu latvusten varjon valo-olosuhteet ja puuston juuristo ja alueelle valitaan myös varjossa viihtyviä merellisiä perennoja.

Toimintaa puiden katveessa

Puukujanteiden lomaan sijoitetaan erilaisia pelailu ja oleskelupaikkoja ja toimintoja kuten pingispöytiä, shakkipelejä yms. Lisäksi itäosan puukujannetta rytmittävät terassialueet ja reunoille sijoitetaan uusia penkkejä ja pyöräpaikkoja poistravien tilalle, kulku kujanteen keskellä säilytetään avoimena.

Kauppapuistikko

Kauppapuistikon puukujanteen puusto säilytetään ja kulkureitti palautetaan puukujanteen keskelle. Pyörä- ja mopopysäköintipaikat järjestellään tukemaan puistikon läpikulettavuutta. Pysäköinnin sisäänajoluiskien seinät verhoillaan uudelleen ja seinustoille istutetaan köynnöksiä ja tutkitaan mahdollisuutta ajoluiskien kattojen muuttamisesta nurmi- /viherkatoiksi.

Kauppapuistikon ravintolarakennukseen päättyvän eteläpään katualue muutetaan kivetyksi aukioksi ja ravintolarakennuksen seinustalle sijoitetaan istutusalueet, rakennuksen pohjoisseinustalle istutetaan köynnöksiä.

Vaasanpuistikon ja Kauppapuistikon risteysalue

Vaasanpuistikon ja Kauppapuistikon risteysaluetta uudistetaan. Linja-autokaista suoristetaan ja säästyvä tila siirretään osaksi Kauppatorin liikenneterminaalia. Samalla Vaasanpuistikon liikennealue kapenee visuaalisesti, vaikka se toiminnallisesti säilyy ennallaan. Kauppapuistikon Vaasanpuistikkoon päättyvän pohjoispään ja Vaasanpuistikon puurivejä täydennetään.

Näkymänpääte Kauppapuistikkoa pitkin kaupunkiin saavuttaessa säilytetään; tori patsaineen sijaitsee merkittävänä näkymän päätteenä ja keskustan maamerkkinä. Näkymä on koko kaupungin identiteetin kannalta tärkeä.

Liikennehubin ja torin rajalle sijoitetaan pitkiä kiinteitä neutraaleja penkkejä ja istutusastioita, jotka asettuvat torin muotokieleen ja rytmiin. Ne jakavat torin ja liikennealueen toiminnallisesti ja tarjoavat paikan bussin odotteluun sekä toimivat ajoesteinä.

Tärkeimmät tavoitteet

Ydinkeskustan elinvoimaisuuden, houkuttelevuuden, viihtyisyyden ja toimivuuden parantaminen.

- *Puukujanteilla tunnistettava elementti ja tausta toritellimille*
- *Toripaviljongeilla eleganssia ja ympärivuotisuutta palvelutarjontaan*
- *Muuttuva Merenkurkku -teoksesta tunnistettavan maamerkki ja kohtaamispaikka historiallisten koordinaatistojen risteyskohtaan*

Lapsiystävällinen ja toiminnallinen tori kaikille

- *Torin laidoille leikki- ja pelitoimintoja*
- *Leikittävä Muuttuva Merenkurkku -taideteos on elämyksellinen vesielementti*
- *Hovioikeudenpuistikkoon toimintoja isommille lapsille*

Kulttuurihistorian huomioiminen ja omaleimaisuuden kehittäminen

- *Arvokkaat puukujanteet ja koordinaatistot huomioidaan ja vahvistetaan torin uudeksi ilmeeksi*
- *Palvelut kootaan historiasta ja purjelaivoista henkivän uusin toripaviljonkeihin. Rakennukset alisteisia puurivelle, korvaavat aiemmat rakennukset.*
- *Tori säilyy avoimena, historialliset "harjanteet" sekä torin peräspinta säilyvät.*

Kaupunkivihreän uudistaminen

- *Torille ja Hovioikeudenpuistikkoon lisätään puustoa ja monimuotoista kasvillisuutta kasvuolosuhteet huomioiden.*
- *Dynaamisesta koko kasvukauden kukkivasta kasvillisuudesta elinympäristöjä pöytätäille ja muille hyönteisille.*
- *Kukkivat ja marjoja tuottavat puut ja perennat houkuttelevat lintuja.*

Kestävä liikkuminen

- *Uusi tori on helppokulkuinen ja esteetön. Ratkaisussa huomioitu erilaiset esteettömyysvaatimukset.*
- *Bussiliikenteen terminaalista kestävän liikkumisen hubi.*
- *Toriympäristössä eri liikkumisen muodot eivät risteä ja aiheuta vaaratilanteita.*

Ydinkeskustan vahvempi yhteys merelliseen Vaasaan

- *Muuttuva Merenkurkku-taideteoksen liikkuva vesipinta linkittää alueen mereen ja kivisommitelma Merenkurkun saaristoluontoon.*
- *Hovioikeudenpuistikon kasvillisuus (uo tuulituluksen merenrantojen kasvillisuutta urbaanin ympäristön muodostaen miellenkiintoisen kontrastin.*
- *Paviljonkien puisissa kattomuodoissa muistuma purjeveneistä.*

Tekniset tavoitteet ja toteutettavuus

- *Tori on helppohoitoinen, pääosin koneellisesti tahkunnossapidettävä.*
- *Suunnitelma on toteutettavissa useissa vaiheissa niin, että torin käyttö ei esty rakentamisen aikana.*
- *Suunnitelmassa on huomioitu resurssiviisauden ja ilmastonmuutoksen näkökulmat. Toriktiet käytetään uudestaan, uusia materiaaleja käytetään ennen kaikkea esteettömyyden parantamiseksi. Kasvillisuutta ja haihduttavia pintoja on lisätty mahdollisimman paljon kuitenkin alueen RKY-status huomioiden.*

Asemapiiros 1:500

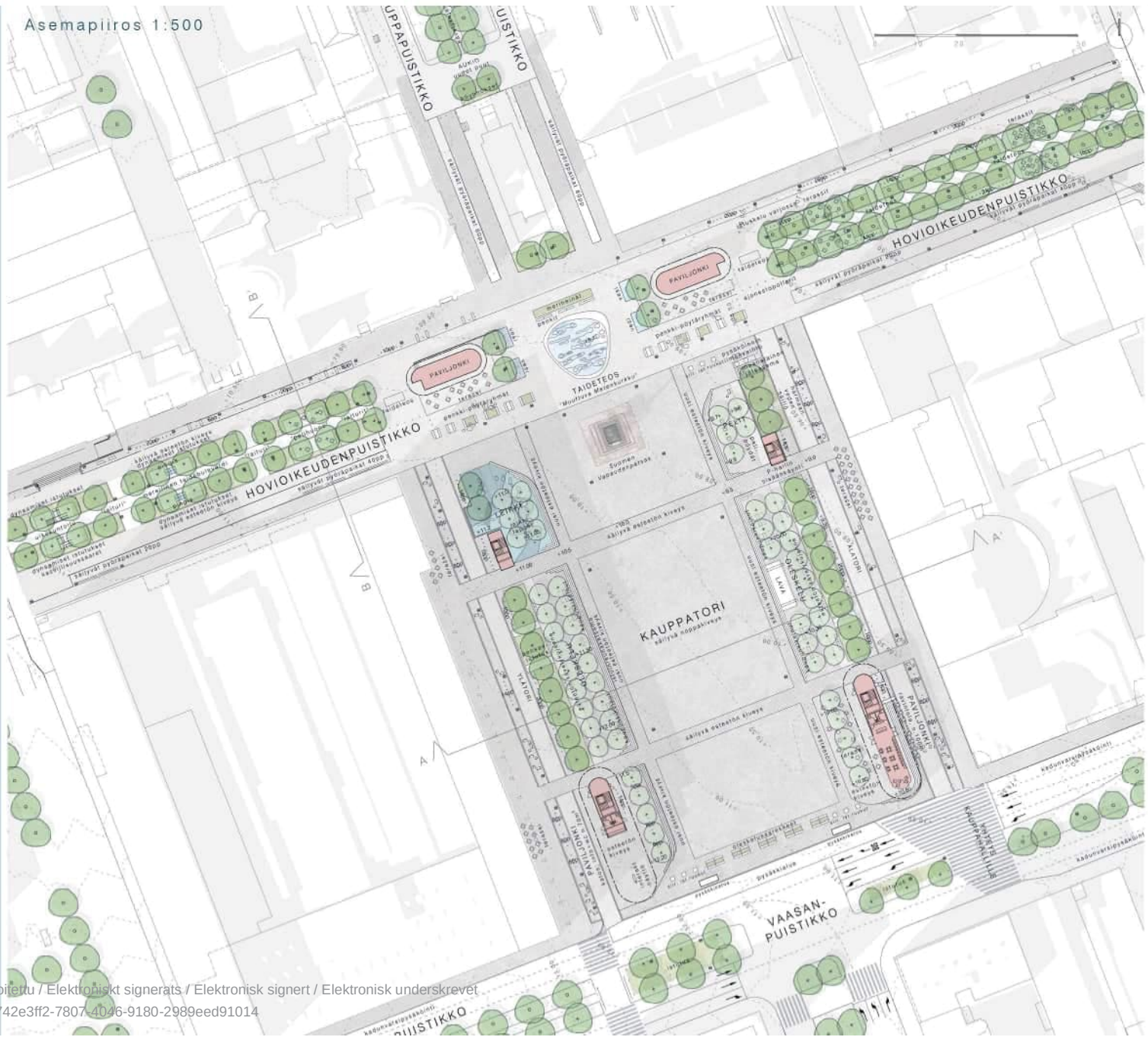

Liikenne, liikkuminen ja esteettömyys

Alueen kävely-yhteyksiä parannetaan. Puukujanteiden keskellä ovat esteettömät kulkuväylät sidotusta kivisirotepinnasta, joita pitkin pääsee puukujanteiden toiminnallisille alueille ja penkeille. Lisäksi torin reunoille portaiden edustalle tehdään esteettömät kivetyt ja lämmitetyt reitit torikaupan esteettömyyden parantamiseksi. Torin puistoalueille pääsee esteettömästi myös Ylä- ja Alatorilta johtavia poikittaisyhteyksiä pitkin. Yhteyttä Kauppahallille ja muihin Vaasanpuistikon eteläpuolisiin liikkeisiin vahvistetaan tunnistettavan kalustuksen ja erikoisvalaistuksen avulla.

Ajoneuvoliikenteen reitit, saatto, huolto ja pelastus, säilytetään nykyisellään. Ylätorin roolia alueellisena pyöräreittinä korostetaa. Pyöräpysäköinnit sijoitetaan pyöräreittien varrelle ja läheisyyteen. Invapaikat ja torimyyntiin liittyvät välttämättömät pysäköintipaikat sijaitsevat Ylä- ja Alatorin varrella. Esintymäslavan taakse esteetön kulku toimii Alatorin esteettömien luiskien kautta.

Torin korotetut reunat, pysäkkialueen oleskelusaarekkeet ja nykyiset suuret siirrettävät istutusruukut toimivat ajoesteinä ja estävät ajoa torille. Suunnitteluratkaisun avulla on minimoitu torin ja sen reuna-alueiden katvealueet.

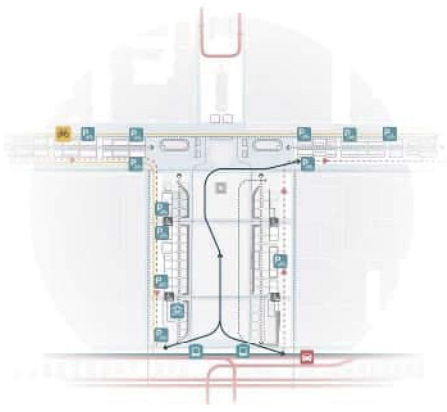

Kestävän liikenteen hub

Linja-autokaista ja pysäkkialueen reuna suoristetaan ja pysäkkialueita laajennetaan, mikä lisää väljyyttä ja mahdollistaa entistä turvallisemman jalankulun ja matkustajien sujuvan nousemisen bussiin ja ulos. Uudet laiturit toteutetaan esteettöminä. Pysäkkikatosten lisäksi matkailijoiden sääsuojana toimii läntinen toripaviljonki, jossa palvelee myös sähköpyörien latauspiste, tori-infokioski sekä yleinen wc.

Nykyisiä pyöräpaikkoja on 445 kpl ja uusia 200 kpl. Säilytettäviä pyöräpaikkoja 245 kpl. Uusia runkohikittavia pyöräpaikkoja yhteensä, joista "siirrettävä" (korvataan vanhoja paikkoja uudella tesineellä toiseen sijaintiin) 125 kpl ja kokonaan uusia 275 kpl = 400 kpl. Yhteensä suunnitelmassa pyöräpaikkoja on 645 kpl.

Toiminnot, viihtyminen, oleskelu ja leikki

Torilla liikutaan ja leikitään, siellä sattuu ja tapahtuu pitkin päivää ja vuoden ympäri. Uudet toiminnot sijoittuvat puiden katveeseen. Niiden kaupunkikuvallinen ilme on maltillinen ja historialliseen miljööseen soveltuva. Länsilaidalle sijoitetaan leikkipaikka, penkkejä ja kaupunkikeinuja. Matalta leikkivälineitä voivat olla esimerkiksi maatrampoliinit, keinut ja matala kiipeilyverkko. Leikkipaikka sijoittuu aamupäivän aurinkoisimpaan paikkaan uuden Muuttuva Merenkurkku-taideteoksen viereen suojaan liikenteeltä. Torin reunan portaat toimivat myös pienimuotoisena katsomona torilavalle. Läntiseen toripaviljonkiin sijoitetaan toria ja joukkoliikennettä palvelevia toimintoja kuten wc, tori-info, vesipiste, sadekatos ja kioski sekä sähköpyörien latausasema. Torin itälaidalle sijoitetaan pentankkia, piknikpöytiä, kaupunkikeinuja, penkkejä, shakkialue, lava, sekä toripaviljonkiin kahvila-ravintola.

Torin toiminnallisille puistoalueille ja Ylä- ja Alatorin varteen sijoitetaan erityisiä sinisiä Vaasa-tuoleja yksittäin ja parin-kolmen tuolin ryhmiin. Vaasa-tuolit suunnitellaan esteettömiksi ja kaupungin brändiä ja ilmettä heijastaviksi kalusteiksi. Alatorilta ja torin itäreunasta penkkien rytmi jatkuu yli Vaasanpuistikon kauppahallille ja johdattaa kulkijat seuraamaan niitä. Tuoleja sijoitetaan myös Vaasanpuistikon puukujanteen päähän ja kauppahallin edustalle ja niiden sijainteja korostetaan erikoisvalaistuksella.

Taideteosten kanssa vuorottelemaan sijoitetaan Hovioikeudenpuistikon länsipään uusittaviin vihreisiin "huoneisiin" pelejä ja oleskelua, kuten pingis, pelilaudat, ja pienimuotoinen kuntoilupaikka. Itäpäähän sijoitetaan oleskelua ja läheisiä kahviloita ja ravintoloita palvelevia terassialueita, jotka suurien puiden katveessa valaistaan sadunomaisiksi pimeneviin elokuun iltoihin. Dynaamisten istutusten lomaan voidaan sijoittaa urbaaneja hyönteishotelleja pölyttäjille ja muille hyönteisille.

Torin toimintojen sijoittelu mahdollistaa myös monipuoliset talvikauden tapahtumat, kuten joulurauhan julistuksen ja uudenvuoden valokarnevaalin. Perheen pienimpiä ilostuttaa mäenlasku aukiolle auratuilla lumikasoilla. Uuden toripaviljongin kahvila-ravintolasta voi hakea kupposen glögiä joulutorilla kiertelyä lämmittämään.

Kaikki torimyynnin – ja toimintoalueet varustetaan tarkoituksenmukaisilla sähkö- tms tekniikkakaivoilla.

Kasvillisuus

Puukujanteet koordinaatistossa

Puut istutetaan kujanteiksi vanhaan kaupunkikoordinaatistoon. Hovioikeudenpuistikon itäpuolen vanha hyväkuntoinen puusto säilytetään. Länsipuolen puut uusitaan lehmuskujanteeksi.

Torin puusto uusitaan kokonaisuudessaan kolmirivisiksi katupuuistutuksiksi, jotka muodostavat toritilan selkärangan. Pilvikirsikat muodostavat vuoden kierrossa muuntuvan koristeellisen ja eloisan kasvillisuuselementin, joita lehmusrivistöt kehystävät. Vaasanpuistikon ja Kauppapuistikon puurivejä täydennetään nykyisten puurivien lajeilla mm. Vaasanpuistikon liikennealueen mittakaavan jäsentämiseksi.

Puurivit viilentävät kaupunki-ilmaa ja tuottavat miellyttävän mikroilmaston sekä antavat suojaa tuulella ja sateella.

Torin vehreät reunat

Ylä- ja Alatorin varteen, uusien puiden alle istutetaan monipuolisesti kukkivia ja kauniin syysvärin muodostavia lehtipensaita sekä saaristostakin tuttuja ikivihreitä, kuten esimerkiksi maanpeittoruusuja, lamohietakirsikoita ja katajia.

Dynaamiset merelliset istutukset

Hovioikeudenpuistikon puukujanteiden aluskasvillisuudeksi sekä uuden Merenkurkku- taideteoksen viereen sijoitetaan laajat dynaamiset istutusalueet, joiden ilme elää vuodenaikojen mukaan, kevätkukkijoista läpi kesän- ja syyskukkivista aina talventörröttäjiin. Meriheinä-istutusaltaassa komeilisivat kaislikkoa muistuttavat erilaiset koristeheinät. Puiden katveessa, toiminnallisten huoneiden "laitureiden" varsille sijoitetaan monilajiset perenna- ja pensasistutukset, joiden inspiraationa on Merenkurkun rantakasvillisuus. Säästettävien puiden alle, istuskeluterassien lomaan, istutetaan puiden juuristoja varoen runsaasti erilaisia maanpeiteperennoja ja sipulikukkia.

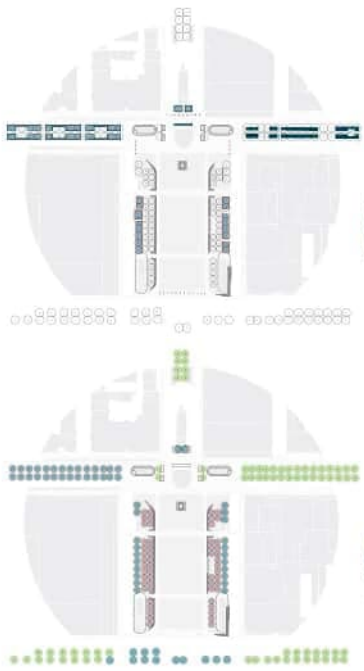

Hulevedet

Torin puurivien korotetuille alueille satavat hulevedet johdetaan läpäisevien torikivien ja esteettömän pinnan muodostavan kivisirotteen läpi puuston ja muun kasvillisuuden käyttöön. Hovioikeudenpuistikon katupinnan hulevesiä ohjataan istutusten käyttöön puistikon eteläreunoilta.

Merellinen dynaaminen istutus, saaristotyyli

Urbaanit istutukset

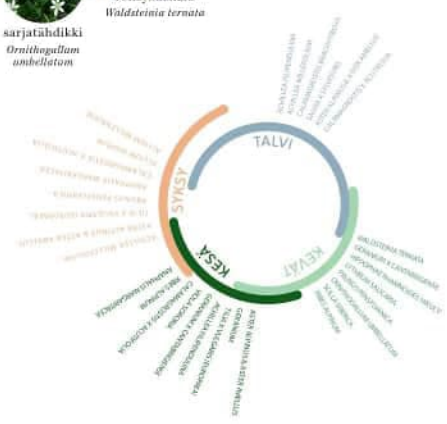

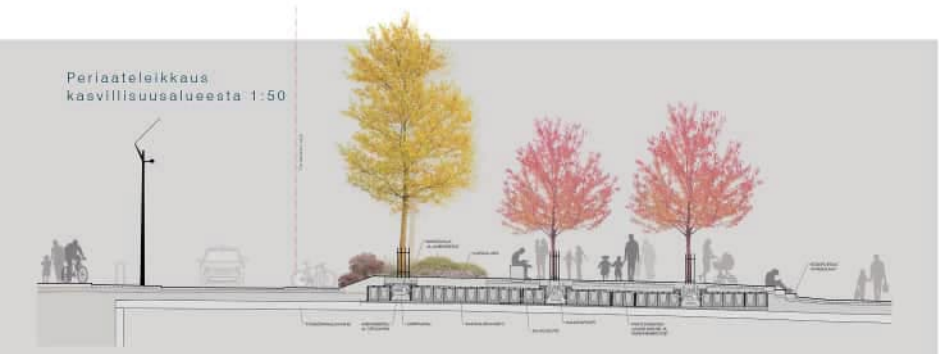

Torin reunojen puurivien kasvualustat tehdään toripinnasta noin 500 millimetriä korotettuina, jolloin kannen päällä kasvualustan kokonaispaksuudeksi saavutetaan noin 800 millimetriä. Alueet voidaan toteuttaa esimerkiksi kantavilla kennorakenteilla, jolloin puille saadaan perinteiseen kantavaan kasvualustaan verrattuna lähes kolminkertainen määrä ravinteikasta kasvualustaa maltillisillella kuormalla. Yhtenäinen kasvualusta tarjoaa puille parhaat mahdolliset kasvuolosuhteet kansirakenne huomioiden. Ylä- ja Alatorin varrellla istutukset pääsääntöisesti luiskataan, jolloin ne muodostavat kaupunkikuvallisesti mielenkiintoiset vehreät reunat. Katujen visuaalinen yhteys toriin säilyy, maanpeitepensasalueiden yli avautuu edelleen näkymät torille puiden alitse.

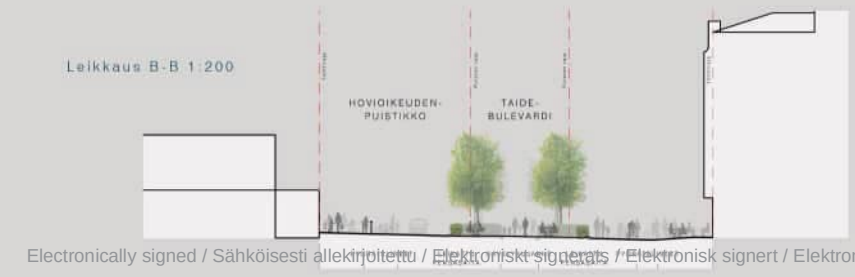

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektronisk signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com
Vaasan Helmi

Uudet toripaviljongit

Uudet toripaviljongit sijoittuvat kirsikkakujanteiden eteläpäihin torin molemmille puolille. Ne jatkavat toripaviljonkien symmetristä sijoittelua torin laidalla. Yhdenmukaisen muototeeman kehittäminen vahvistaa torin identiteettiä ja symmetrinen sijoittelu muistuttaa sen historiasta.

Paviljonkien muoto jatkaa Hovioikeudenpuistikon varrella torin pohjoispäässä sijaitsevien paviljonkien hahmoa. Nykyisten paviljonkien pyöreäpäiset alaspäin laajenevat katosmuodot on uusissa paviljongeissa käännetty ylösalaisin dynaamisiksi venytetyiksi kartioiksi. Paviljongin vaakasuuntainen katto lepää umpinaisten seinien varassa, jotka verhoavat nykyiset toriparkin porrashuoneet ja hissit. Itäisen paviljongin sisätilan kapea runko ja sirot lasiseinät korostavat alaosan keveyttä.

Katon kolmiomainen teräsrakenne piiloutuu purjevenemäisen muodon sisään. Lasiseinien hoikat pilarit kannattavat aineettoman keveästi raskaampaa yläosaa. Läntisen paviljongin kattoa kannattaa avoimen alaosan eteläpään infotaulun sisään piilotettu pilari. Paviljonkien tekniikka piiloutuu katon sisään ja tekniset laitteet kuten piiput ja poistoilmapuhaltimet piilotetaan vesikatolle räystään taakse.

Paviljonkien seinät ja katot on verhottu puuverhouksin. Suurimittakaavainen porrastuva verhousrakenne korostaa paviljonkien hiilittyä veistoksellisuutta. Paviljongit sijoittuvat nykyisten eteläisten toripysäköinin rakennusten tilalle ja korvaavat ne. Muut toripysäköintiä palvelevat nykyiset porrashuoneet voidaan verhota vastaavasti yhdenmukaisen ilmeen saavuttamiseksi.

Itäiseen paviljonkiin sijoittuu ilta-auringossa kylpevä kahvila-ravintola. Piipahduksessa kahvilaan linja-autoa odottaessa on häivähdys Pariisin puistokujien eleganssia. Torin länsireunan paviljonkiin sijoitetaan 24/7 wc, tori-info, sekä mahdollisesti kioski ja liikennehuhin odotustila sekä mahdollinen torimyyjien vesipiste.

Paviljongit lepäävät toritasolla, joka jäsennetään esteettömäksi ja sovitetaan huolellisesti torin korkoihin. Vaasalainen lippakioski on linjakas, hyväsuhteinen ja ryhdikäs. Se suojaa sateelta ja paahteelta, mutta sallii talviauringon lämmittää odottajia ja tuo hymyn poskille. Paviljongit lisäävät torin elinvoimaisuutta tarjoamalla palveluita ympäri vuoden.

Pohjapiirros, paviljonki A, 1:200

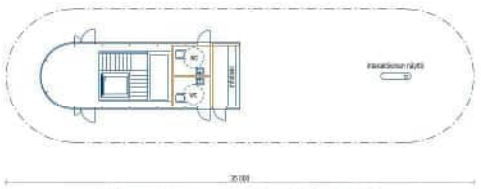

Pohjapiirros, paviljonki B, 1:200

Julkisivu, paviljonki A
1:200

Valaistus

Kauppatori

Torille luodaan kutsuva pimeän ajan ilme, jossa lähtökohtana on ihmisen mittakaava. Torin eri alueiden tunnusomaisia piirteitä korostetaan valolla, ja luodaan oma tunnistettava pimeän ajan ilme alueelle. Valaistuksessa pyritään järkeviin kustannustehokkaisiin ratkaisuihin; hyviä ja toimivia valaistusratkaisuja ei vaihdeta, ja uusittavissa pyritään hyödyntämään nykyisiä pylväspaikkoja.

Toria reunustavat puukujat muodostavat viihtyisän kävelyreitin, jossa pimeällä yläpuolinen vaijerivalaistus luo kulkijoiden ylle tunnelmallisen valoaiheen. Valaisimet ovat opaalia, valon läpäisevää materiaalia, ja niiden sävyä voidaan muokata valkoisesta värilliseen ja hyödyntää värejä tapahtuma- ja kausivalaistusilmeiden luomisessa. Valaisimesta alas tuleva kulkureitin valaiseva valo on aina lämmin valkoinen. Puiden välissä oleviin kaupunkikeinuihin integroidaan valaistusta, joka luo viihtyisyyttä ja kutsuu istumaan.

Uusien paviljonkien valaistut puiset julkisivut luovat lämpöistä tunnelmaa ja kontrastia torialueen kivi- ja teräspinnoille. Torin korkeiden pylväiden valaisimien kunto tarkistetaan ja tarvittaessa vaihdetaan uusiin. Valaisimen vaihdoksella voidaan uudistaa pimeän ajan ilmettä vaihtamalla myös nämä valaisimet opaaleihin itsensä valaiseviin malleihin. Visuaalinen ilme yhdistyy kirsikkapuukujan valaisimien kanssa. Myös nämä valaisinkuvut voidaan yhdistää tapahtuma- ja kausivalaistusilmeisiin.
Ala- ja ylätorin valaisimet säilytetään ennallaan. Vapaudenpatsaan valaisimien kunto tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa.

Hovioikeudenpuistikko

Hovioikeudenpuistikon valaisimet uusitaan muotokieleltään modernimpiin ja vaijerivalaistus säilytetään. Kadun keskelle jäävän puukujanteen valaistustapa päivitetään hyödyntäen vanhoja pylvässijoituksia; pylväät vaihdetaan hiukan korkeampiin (5m), ylävalot uusitaan, ja pylvääseen lisätään suunnattavia kohdevaloja. Ylävaloa käytetään keväästä syksyyn, kun puissa on lehvästö. Muuna aikana kohdevaloilla luodaan valoa kulkureitille sekä kohdevalaistaan taideteoksia. Länsipään uusittavien puiden kohdevalaistuksessa voidaan alkuvuosina hyödyntää suunnattavia kohdevaloja, kun ylävaloille ei ole vielä tarvetta.

Hovioikeudenpuistikon läntisen pään identiteettiä taidealkselina korostetaan pimeään aikaan kohdevalaisemalla nykyiset veistokset ja tuomalla alueelle lisää taidetta, jossa valolla on merkittävä rooli. Taiteen kohdevalaistus toteutetaan puukujanteen pylväistä. Taide korostuu pimeän ajan näkymässä ja kutsuu iltakävelylle talvellakin.

Läntisen puolen istuskelualueiden yläpuolelle sekä itäisen pään teraussiluueille ripustetaan "hehkulamppu"-valoketjut tuomaan lämmintä tunnelmaa. Hovioikeudenpuistikon paviljonkien räystäisiin kiinnitetään led-valoketjut luomaan lämmintä tunnelmaa.

Muuttuva Merenkurkku -teos

Teos valaistaan paviljonkien vieressistä valaisinpylväistä gobo-profiilivalaisimilla, joilla luodaan teokseen sopivia valokuvioita teoksen ympärille maahan. Pylväistä tuodaan myös kohdevaloa itse teokseen sekä alueella sijaitsevalle veistokselle. Nykyiset valaisinpylväät vaihdetaan korkeampiin.

Torin valaistuksessa huomioidaan ympäröivistä rakennuksista avautuva ylänäkymä. Kirsikkapuukujan opaalit valaisimet luovat mielenkiintoisen valoaiheen torin reunoille, ja paviljonkien ja toriparkkien uudistettu ilme tuo lämpöä torille valaistuin puupinnoin. Merenkurkku-teos myös avautuu katsojille uudella tavalla yläviistosta, kun valokuviot näkyvät kokonaisuutena.

Kauppapuistikko sekä Vaasanpuistikon ja Kauppapuistikon risteysalue

Hovioikeudenpuistikon ja Hietasaarenkadun välisen Kauppapuistikon parkkihallin sisäänkäyntien kolmiomaiset sivut puuverhoillaan uusien paviljonkien ja toriparkin sisäänkäyntien hengessä ja valaistaan pehmeästi yläreunaan kiinnitettävillä valaisimilla. Samanhenkinen verhous sitoo sisäänkäynnit arkkitehtonisesti toriin.

Vaasanpuistikon valaisimien kunto tarkistetaan ja tarvittavilta osin päivitetään. Suojatiet korostusvalaistaan kauppahallin kohdalla.

Kausivalaistus

Torialueen kirsikkakujanteiden valaisimet muuntuvat tapahtumiin ja kausivalaistukseen värillisellä toisiovaloaiheella, joka valaisee valaisimen kuvun eri sävyihin. Kirsikkapuiden kasvettua niihin liitetään kausivalaistimille ripustuspaikat, ja tämä huomioidaan jo nyt sähkövarauksissa.

Torilavasta luodaan joulunajaksi "joulukkuna", jonka joulusilmettä tullaan koko perheen voimalla katsomaan. Torilavan nykyiset valaisimet vaihdetaan RGBW-valaisimiin, joilla saadaan luotua erilaisia ilmeitä lavalle. Torin torilavan puoleisiin valaisinpylväisiin lisätään goboprofiiliheittimet, joilla luodaan valokuvioita toripintaan ja laajennetaan joulunajan ilmettä lavan läheisyyteen. Kuviot näkyvät hyvin ylätorilta alatorille kuljettaessa. Halutessa valokuvioinnit voidaan lisätä kaikkiin toripylväisiin.

Kausivalaistuksen ilme avautuu mielenkiintoisena toria ympäröivistä rakennuksista; puukujanteen valokuvut luovat hauskan aiheen torin reunoille, ja torin pintaan heijastettavat valokuviot pääsevät oikeuksiinsa jouluilmeessä hehkuvan torilavan kanssa. Hovioikeudenpuistikossa kausivalaistus kiinnitetään vaijereihin, joista valoaiheet riippuvat ketjumaisina alaspäin tullen lähemmäksi ihmistä. Näiden lisäksi "hehkulamppu"-valoketjut luovat lämmintä tunnelmaa myös talvikaudella.

Kaikki valaisimet liitetään kaupungin C2 ohjausjärjestelmään.

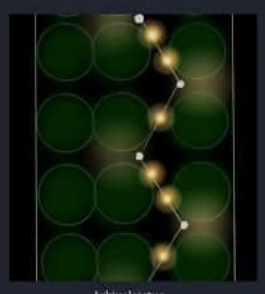

Arkivalaistus

Kausivalaistus

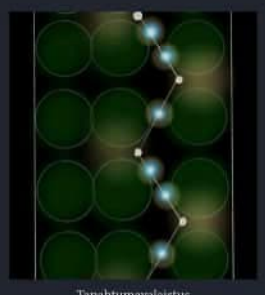

Tapahtumavalaistus

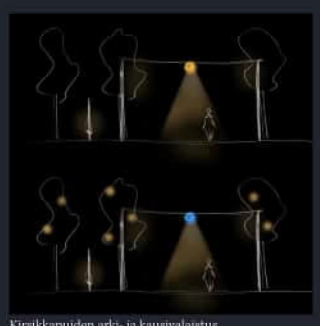

Kirsikkapuiden arki- ja kausivalaistus

Torilavan kausi-ilme

Hovioikeudenpuistikko

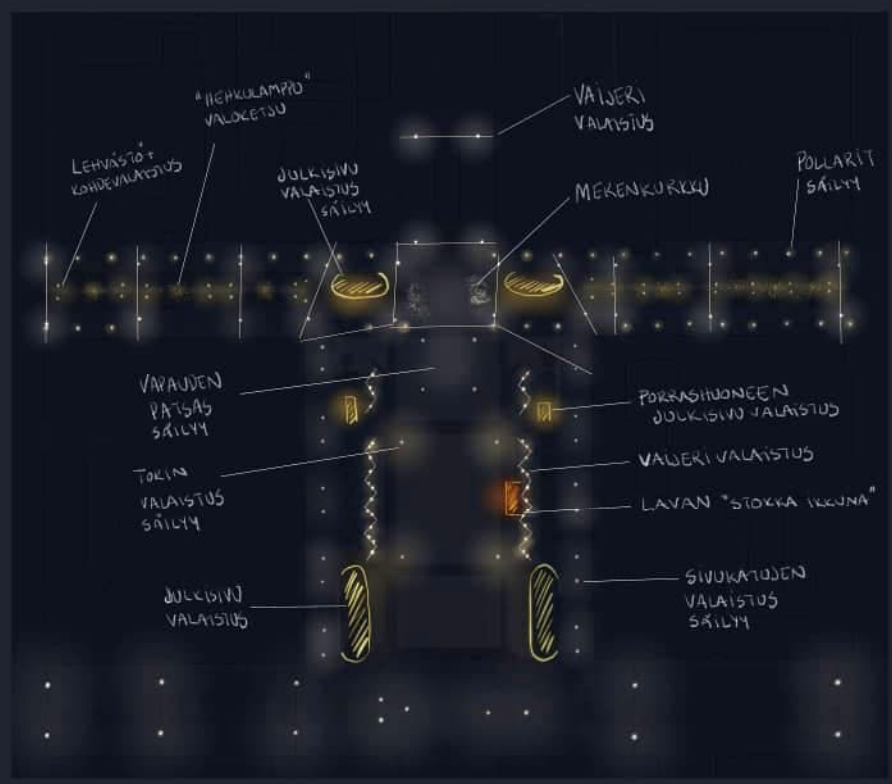

Kirsikkapuiden arkivalaistus

Kirsikkapuiden kausivalaistus

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/742e3ff2-7807-4046-9180-2989eed91014
VISMA Sign
www.vismasign.com
Vaasan Helmi

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 35 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 35 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 35 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 35 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 35 sider før denne side

HELENA ANNA SOFIA ILTANEN
81aab77a-4263-4d7f-89ef-3c699add6f44 - 2022-10-10 13:43:39 UTC +03:00
BankID / MobileID - 7a85d966-255a-4c53-9294-7e31b86878e4 - FI

Kai Markus Luoma
73fcd1d5-4cb0-4dbf-9778-d9228809ccf0 - 2022-10-10 13:45:17 UTC +03:00
BankID / MobileID - f95baf0a-23a4-4d84-9608-546cdc86468e - FI

PÄIVI KORKEALAAKSO
557bee1a-214d-48ae-a0f3-b522a217449c - 2022-10-10 13:43:40 UTC +03:00
BankID / MobileID - 8e8f8924-9c43-4b28-8611-9dfaec964a69 - FI

SAMI TAPIO HEIKKINEN
0e5076b2-e8bd-47ea-80d9-7368f6ef0e19 - 2022-10-10 15:00:37 UTC +03:00
BankID / MobileID - 3e440c0e-46d3-43e1-b1ad-cb0c17712eab - FI

MAIJA HELENA OVASKA
78977fd8-7c60-4c27-81f6-b7ceaf9b898c - 2022-10-10 15:33:50 UTC +03:00
BankID / MobileID - 3a3861dd-01bb-4ac5-95bf-2b2d587c4059 - FI

GRETEL HEMGÅRD
3a717cdb-c8fe-4148-8489-98bffdeac8df - 2022-10-10 15:40:31 UTC +03:00
BankID / MobileID - c7fd71a7-9a51-4db2-b9be-971d030c832e - FI

Markku Heino Antero Järvelä
cdbd55a5-4fe3-438c-abb8-9ccc4fd069b3 - 2022-10-10 15:43:40 UTC +03:00
BankID / MobileID - 0cdbd2e7-f6e3-4e32-a397-520714b0a6d4 - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES **ALLEKIRJOITUKSET** **UNDERSKRIFTER** **SIGNATURER** **UNDERSKRIFTER**

This documents contains 36 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 36 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 36 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 36 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 36 sider før denne side

OUTI JOHANNA ORHANEN

004394b7-3643-4c6f-9be1-feaaf8f716db - 2022-10-10 15:57:42 UTC +03:00
BankID / MobileID - 25693535-ae58-4bb3-a730-6846c8f6ca23 - FI

MAX GÖRAN JANSSON

6351e984-80de-4025-b742-aded77e51e85 - 2022-10-10 16:00:30 UTC +03:00
BankID / MobileID - e1f03b95-a3d5-499e-9f15-33a633d6ab8f - FI

JUKKA MIKAEL HELMERI TALVI

6507d328-f194-4556-81bc-7cc8a0da5e58 - 2022-10-10 16:02:33 UTC +03:00
BankID / MobileID - e9edd301-6d3d-44a6-ab71-aedbeb0f0d4a - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

LIITE: Tekijätiedot (lisätty 1.11.2022)

Bygdens torg. Seudun tori.

Ehdotuksen laatineet suunnittelijat:

Jimmy Norrman landskapsarkitekt LAR/MSA (Funkia)

Anna Åkerberg landskapsarkitekt MSA (Funkia)

Henrik Lizell landskapsarkitekt LAR/MSA (Funkia)

Anna Edvinsson landskapsarkitekt MSA (Funkia)

Kristoff Laufersweiler arkitekt SAR/MSA (Funkia)

David Flygare landskapsarkitekt MSA (Funkia)

Malin Jansson landskapsarkitekt MSA (Funkia)

Frida Nilsson landskapsarkitektstuderande MSA (Funkia)

Alexander Cederroth ljusdesigner (Black Ljusdesign)

Dan Svensson civilingenjör Konstruktion (ELU konsult)

Per Francke trafikplanerare Samhällsplanerare Fil.mag. (Iterio)

Ehdotuksen tekijänoikeuden haltijat:

Funkia Landskapsarkitektur (Funkia AB)

Jimmy Norrman landskapsarkitekt LAR/MSA (Funkia)

Anna Åkerberg landskapsarkitekt MSA (Funkia)

Henrik Lizell landskapsarkitekt LAR/MSA (Funkia)

Hemmahamn

Ehdotuksen laatineet suunnittelijat:

VSU maisema-arkkitehdit Oy, Maisema-arkkitehtuuri

Outi Palosaari, Emilia Hiltunen, Emmi Lamppu, Soila Lokasaari

Arkkitehtuuri, Schauman arkkitehdit Oy

Jari Tschernij, Ria Tamminen

Liikennesuunnittelu, Sweco Oy

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 2, 65101 Vaasa | Vasa
Kirkkopuistikko 26 A
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/23855c36-d6ac-4a40-b7eb-680fc24d0831
VISMA Sign
www.vismasign.com

Lotta Aittokallio

Valaistussuunnittelu, Sweco Oy

Matti Syrjälä, Riina Kittilä

Rakennesuunnittelu, Sweco Oy

Jari Korhonen

Muut yhteistyötahot:

Visualisointi, Modear Oy

Esa Jämsä

Ehdotuksen tekijänoikeuden haltijat:

Maisema-arkkitehtuuri: VSU maisema-arkkitehdit Oy

Arkkitehtuuri: Schauman Arkkitehdit Oy

Liikennesuunnittelu, valaistussuunnittelu ja rakennesuunnittelu: Sweco Oy

”PALIMPSEST” Vaasan kauppatori – kaupungin kerroksellinen sydän

Ehdotuksen laatineet suunnittelijat:

MASU Planning, Maisema-arkkitehtisuunnittelu, projektijohto

- Malin Blomqvist, maisema-arkkitehti MARK MDL
- Sune Oslev, maisema-arkkitehti MAA
- Magnus Helke, maisema-arkkitehti MDL
- Gauthier Durey, maisema-arkkitehti MAA, arkkitehti MNAL
- Daniela Kietz, arkkitehti yo.
- Sarah van Kooten, maisema-arkkitehti yo.
- Ruyin Li, maisema-arkkitehti yo.

Schauman & Nordgren Architects, Arkkitehtisuunnittelu

- Jonas Nordgren, arkkitehti MAA, SAR
- Ted Schauman, arkkitehti MAA, SAFA
- Simon Tverå Drage, arkkitehti yo

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 2, 65101 Vaasa | Vasa
Kirkkopuistikko 26 A
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/23855c36-d6ac-4a40-b7eb-680fc24d0831
VISMA Sign
www.vismasign.com

Tova Lundell, arkkitehti yo

Sitowise, Liikennesuunnittelu

Tiina Tuomola, ympäristötekniikan insinööri AMK

Arttu Mäenpää, iikenneinsinööri MSc

Sitowise, Rakennesuunnittelu

Topi Valtonen, Rakennesuunnittelija AMK

Jukka Ala-Ojala, Rakennesuunnittelija MSc

Ehdotuksen tekijänoikeuden haltijat:

MASU Planning

Schauman & Nordgren Architects (paviljongit)

Sitowise (liikennesuunnittelu)

”Vaasan helmi”

Ehdotuksen laatineet suunnittelijat:

Loci maisema-arkkitehdit Oy

Pia Kuusiniemi, maisema-arkkitehti MARK

Milla Hakari, maisema-arkkitehti MARK

Felix Bourgeau, maisema-arkkitehti MARK

Veera Tolvanen, maisema-arkkitehti MARK

Eetu Mykkänen, maisema-arkkitehti MARK

Jussi Virta, maisema-arkkitehti MARK

Ahti Launis, nuorempi suunnittelija

Linda Pääkkönen, maisemasuunnittelija

Anni Virolainen, nuorempi suunnittelija

Jasmin Hiekkamies, nuorempi suunnittelija

JKMM Arkkitehdit

Matus Pajor, arkkitehti SAFA

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 2, 65101 Vaasa | Vasa
Kirkkopuistikko 26 A
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/23855c36-d6ac-4a40-b7eb-680fc24d0831
VISMA Sign
www.vismasign.com

Samuli Miettinen, arkkitehti SAFA

VALOA design Oy

Paulina Blomström, valaistusuunnitteilja

Tuula Koistinen, valaistusuunnitteilja

Antti Hiltunen, valaistusuunnitteilja

Ramboll Finland Oy

Ilkka Mikkola, rakennesuunnittelija

WSP Oy

Jouni Ikäheimo, liikennesuunnittelija

Ehdotuksen tekijänoikeuden haltijat:

Loci maisema-arkkitehdit Oy kokonaissuunnitelma ja kaikki suunnittelualat

JKMM Arkkitehdit Oy arkkitehtisuunnittelu

VALOA design Oy valaistussuunnittelu

Kaavoitus ja Kuntatekniikka • Planläggningen och Kommunteknik
PL | PB 2, 65101 Vaasa | Vasa
Kirkkopuistikko 26 A
Puh • Tfn +358 (0)6 325 1111
etunimi.sukunimi@vaasa.fi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/23855c36-d6ac-4a40-b7eb-680fc24d0831
VISMA Sign
www.vismasign.com

SIGNATURES ALLEKIRJOITUKSET UNDERSKRIFTER SIGNATURER UNDERSKRIFTER

This documents contains 4 pages before this page
Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua
Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida
Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden
Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

HANNA EMILIA VALLINMÄKI

40b7c7d1-aac4-4bcf-a745-baf211fa6568 - 2022-11-01 08:48:08 UTC +02:00
BankID / MobileID - a5ad1633-d2a6-42f5-8bf2-23a5b9ffe48d - FI

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende